ΝΑ ΑΝΑΔΕΙΞΟΥΜΕ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΗΣΟΥΜΕ ΤΙΣ ΟΡΘΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΙΔΕΕΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Αριθμ. Φύλλου 238
ΙΟΥΝΙΟΣ 2023
1,5 ΕΥΡΩ

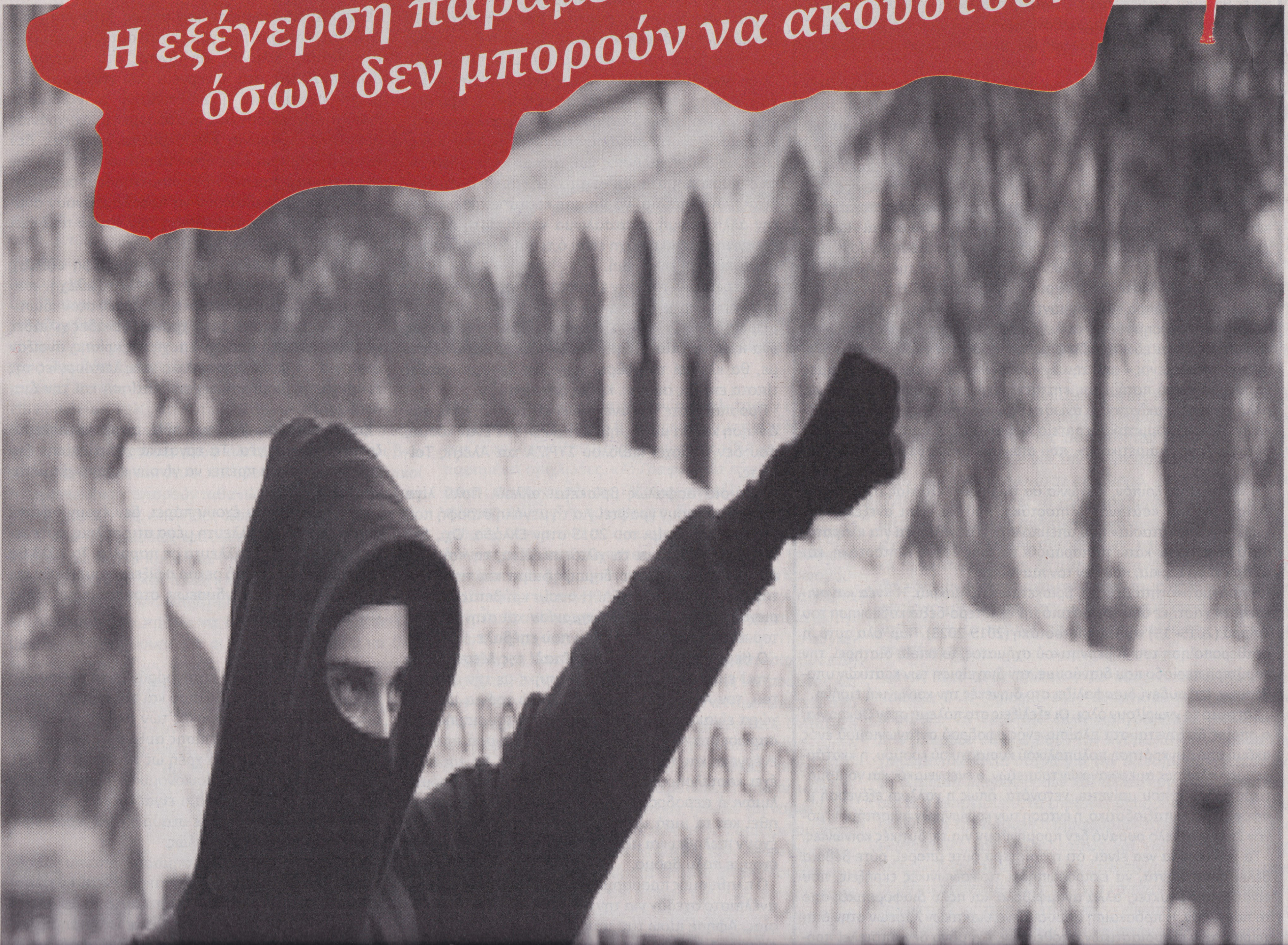
ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Η εξέγερση παραμένει η γλώσσα όσων δεν μπορούν να ακουστούν

1,5 ΕΥΡΩ

Η εξέγερση παραμένει η γλώσσα όσων δεν μπορούν να ακουστούν

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Αν πιστέψουμε την «ανάγνωση» του εκλογικού αποτελέσματος εκ μέρους της κομματικής νομενκλατούρας του Συριζα και του ιδίου του Τσίπρα, τότε η εξήγηση είναι μία: το ***λαϊκό φρόνημα*** εξέπεσε στο βόρβορο και πλέον παρακμάζει, ο λαός «χάλασε», παρουσίασε ***σημάδια μαζικής παράκρουσης***, ψήφισε κατά των ιδίων του των συμφερόντων και οι κοινωνικές σχέσεις καθορίζονται, πλέον, από συμπεριφορές στενού ατομισμού. Και το ανάθεμα της «***λαϊκής κατάντιας***» δεν έχει τέλος.

Οι αναφορές σε επικοινωνιακά ή τεχνικά «*λάθη*», όπως η «***στρατηγική ήττα της απλής αναλογικής***», απλά διανθίζουν το κυρίως αφήγημα, ένα απόσταγμα δίχως άλλο αυθεντικής κομμουνιστικής εμπνεύσεως και γραφής. Εδώ, λοιπόν, δεν πρόκειται για μια απλά «λανθασμένη» λαϊκή κρίση και επομένως οι επιπτώσεις και οι συνέπειες θα είναι διαφορετικές. Ο ***λαϊκός ξεπεσμός***, προφανώς απαιτεί, όπως και στο «ένδοξο» παρελθόν, δραστικά μέτρα για την επιμόρφωση, αναμόρφωση, εκπαίδευση και τελικά την κατασκευή «*του ιδεώδους ανθρώπου*».

Το τελεσίγραφο προς την κοινωνία δεν αποτελεί μόνο δείγμα θράσους και εξουσιομανίας. Το αφήγημα κρύβει και μια βαθύτερη απειλή. Αφού ο λαός αυτοκτονεί, αφού η κοινωνία ξέπεσε απομακρυνόμενη από τον ορθό σοσιαλιστικό ή κομμουνιστικό δρόμο, η τιμωρία είναι το μόνο που μπορεί να περιμένει για το «αμάρτημά» της. Ο σοσιαλιστικός ή κομμουνιστικός μεσσιανισμός, εμποτισμένος μέχρι το μεδούλι με τα θρησκευτικά αρχέτυπα της ***πτώσης***, της ***αμαρτίας*** και της ***αναμόρφωσης***, επανεμφανίζεται δίχως να νοιάζεται για αναχρονισμούς και για μια εικόνα ευδιάκριτης καρικατούρας. Το κόμμα είναι πτώμα; Και τι πειράζει! Δεν το ψηφίσατε; Θα τιμωρηθείτε, θα το μετανιώσετε, γιατί είστε άξιοι για τα χειρότερα! Η φιγούρα του «πατερούλη» Τσίπρα είναι σημαντική σ' αυτό το αφήγημα. Η προσωπολατρεία που σημάδεψε τα λεγόμενα αυταρχικά ή ολοκληρωτικά καθεστώτα είναι εδώ προβλέψιμα παρούσα και χαρακτηριστική. Ο ηγέτης, «πονεμένος» από την αγνωμοσύνη του λαού, είναι έτοιμος να πιει το πικρό ποτήρι της «ήττας» μέχρι την τελευταία σταγόνα, αλλά είναι αμετακίνητος, η άνωθεν εξουσία του αναμφισβήτητη, γεγονός που το κομματικό ιερατείο εμφανίζεται έτοιμο να επιβάλλει σε κάθε λογής «αιρετικούς», που απειλούνται, ευθέως ή μη, με εκκαθαρίσεις.

Η «έκπτωτη», λοιπόν, κοινωνία θα τιμωρηθεί εξαιτίας της «παντοδυναμίας» του «σατανά» Μητσοτάκη, που θα είναι ανεξέλεγκτος χωρίς την «προστασία» που απεμπόλησε. Για γέλια και για κλάματα, αυτό είναι πάνω-κάτω το παραμύθι με τους δράκο Μητσοτάκη, και τα αριστερά ξόρκια, που δεν τον πιάνουν.

... καλύτερα πλούσιος και υγιής παρά φτωχός και άρρωστος ...

Μη μου κρύβεστε – σας ξέρω πια. Αν περιμένετε με χαιρεκακία να διαβάσετε αστεία για την εξευτελιστική εκλογική ήττα του ΣΥΡΙΖΑ και προπάντων του «ισχυρού χαρτιού» του, του *αξέχαστου Αλέξη του Τσίπρα*, δεν θα σας κάνουμε τη χάρη.

Είναι ένα προσωπικό στοίχημα αυτοπειθαρχίας. Το πιο εύκολο πράγμα του κόσμου είναι να ξεκινήσουμε να γράφουμε διάφορα πράγματα για τον μεγάλο loser, που βάδιζε στο κενό του γκρεμού σαν το κογιότ, που το ξεγέλασε ακόμα μια φορά ο στρουθοκάμηλος (το «*μπιπ-μπιπ*») και το δράμα των αριστερών, που ζούσαν στο αριστερό eco chamber τους. Οι εμβριθείς αναλύσεις για τα «αίτια της ήττας», τα στηθοκοπήματα και οι απειλές για «έκδοση διαβατηρίων» (παιδιά, να μη σας κρατάμε άλλο...) και την άλλη στιγμή το ατσάλωμα και η πίστη για την επόμενη εκλογική μάχη είναι ό,τι πιο διασκεδαστικό υπάρχει αυτή τη στιγμή.

Οι λερωμένοι από την εξουσία *Τσιπρικοί*, οι «*αδιάφθοροι*» ιδεολόγοι από την άλλη.

Όμως δεν έχει κανένα νόημα να κλωτσάει κάποιος ένα πτώμα. Επίσης, πριν καλά-καλά το καταλάβουμε, θα κλείσει το άρθρο, χωρίς να έχουμε γράψει τίποτα επί της ουσίας. Κρίμα δεν είναι;

Προσπαθείστε να κάνετε κι εσείς το ίδιο. Έτσι, σαν άσκηση και θα με θυμηθείτε: Σκεφτείτε έναν κόσμο, που δεν υπάρχει καθόλου ΣΥΡΙΖΑ και Αλέξης Τσίπρας.

Η ουσία ασφαλώς βρίσκεται αλλού. Πολύ λίγα πράγματα έχουν γραφτεί για τη μεγάλη στροφή που έγινε το καλοκαίρι του 2015 στην Ελλάδα. Όχι, δεν θα πούμε πάλι για τα χιλιοειπωμένα, τη «*σκληρή διαπραγμάτευση*», το δημοψήφισμα και τις κωλο-

***

Η προσαρμογή εμπεριέχει, ωστόσο, κάτι το παθητικό.

Εδώ, δεν προσαρμόστηκαν απλώς. Χτίζουν τη νέα Ελλάδα. Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, εκατοντάδες χιλιάδες εργάζονται στα τουριστικά σκλαβοπάζαρα, στα συνεργεία που χτίζουν νυχθημερόν νέα ακίνητα ή ανακαινίζουν τα γκρεμίδια, που θα νοικιαστούν στις πλατφόρμες βραχυχρόνιας μίσθωσης, μιλιούνια ελευθεροεπαγγελματίες δεν προλαβαίνουν να τους δουν τα σπίτια τους από την πελατεία που πρέπει να εξυπηρετήσουν, οι πολυεθνικές δεν προλαβαίνουν να προσλαμβάνουν συμβούλους για την υποβοήθηση των έργων που έχει αναλάβει ο δημόσιος τομέας.

Ο δημόσιος τομέας, σε μια αντίστροφη εξέλιξη, αδειάζει από έμπειρα και εργατικά στελέχη, που αναζητούν (πολύ) καλύτερες αποδοχές στον ιδιωτικό τομέα. Σε αυτά τα οκτώ χρόνια, δεκάδες χιλιάδες μαγαζιά, κλειστά από την εποχή της κρίσης, άνοιξαν ξανά για να φιλοξενήσουν τις νέες λειτουργίες της τουριστικής βιομηχανίας, την εστίαση και την διασκέδαση.

Και επειδή δεν φτάνουν ούτε αυτά, κατασκευάζονται διαρκώς νέα. Τα εργατικά χέρια επίσης δεν επαρκούν και θα πρέπει να γίνουν εισαγωγές μεταναστών.

Με τη φόρα που έχουν πάρει, δεν έχουν αφήσει σπιθαμή ανεκμετάλλευτη μέσα στις πόλεις, ούτε τετραγωνικό ανεκμετάλλευτο σε παραλία. Το 2023 θα σημειωθεί, εκτός από ρεκόρ αφίξεων τουριστών και

δεν έχει τέλος.

Οι αναφορές σε επικοινωνιακά ή τεχνικά «*λάθη*», όπως η «***στρατηγική ήττα της απλής αναλογικής***», απλά διανθίζουν το κυρίως αφήγημα, ένα απόσταγμα δίχως άλλο αυθεντικής κομμουνιστικής εμπνεύσεως και γραφής. Εδώ, λοιπόν, δεν πρόκειται για μια απλά «λανθασμένη» λαϊκή κρίση και επομένως οι επιπτώσεις και οι συνέπειες θα είναι διαφορετικές. Ο ***λαϊκός ξεπεσμός***, προφανώς απαιτεί, όπως και στο «ένδοξο» παρελθόν, δραστικά μέτρα για την επιμόρφωση, αναμόρφωση, εκπαίδευση και τελικά την κατασκευή «*του ιδεώδους ανθρώπου*».

Το τελεσίγραφο προς την κοινωνία δεν αποτελεί μόνο δείγμα θράσους και εξουσιομανίας. Το αφήγημα κρύβει και μια βαθύτερη απειλή. Αφού ο λαός αυτοκτονεί, αφού η κοινωνία ξέπεσε απομακρυνόμενη από τον ορθό σοσιαλιστικό ή κομμουνιστικό δρόμο, η τιμωρία είναι το μόνο που μπορεί να περιμένει για το «αμάρτημά» της. Ο σοσιαλιστικός ή κομμουνιστικός μεσσιανισμός, εμποτισμένος μέχρι το μεδούλι με τα θρησκευτικά αρχέτυπα της ***πτώσης***, της ***αμαρτίας*** και της ***αναμόρφωσης***, επανεμφανίζεται δίχως να νοιάζεται για αναχρονισμούς και για μια εικόνα ευδιάκριτης καρικατούρας. Το κόμμα είναι πτώμα; Και τι πειράζει! Δεν το ψηφίσατε; Θα τιμωρηθείτε, θα το μετανιώσετε, γιατί είστε άξιοι για τα χειρότερα! Η φιγούρα του «πατερούλη» Τσίπρα είναι σημαντική σ' αυτό το αφήγημα. Η προσωπολατρεία που σημάδεψε τα λεγόμενα αυταρχικά ή ολοκληρωτικά καθεστώτα είναι εδώ προβλέψιμα παρούσα και χαρακτηριστική. Ο ηγέτης, «πονεμένος» από την αγνωμοσύνη του λαού, είναι έτοιμος να πιει το πικρό ποτήρι της «ήττας» μέχρι την τελευταία σταγόνα, αλλά είναι αμετακίνητος, η άνωθεν εξουσία του αναμφισβήτητη, γεγονός που το κομματικό ιερατείο εμφανίζεται έτοιμο να επιβάλλει σε κάθε λογής «αιρετικούς», που απειλούνται, ευθέως ή μη, με εκκαθαρίσεις.

Η «έκπτωτη», λοιπόν, κοινωνία θα τιμωρηθεί εξαιτίας της «παντοδυναμίας» του «σατανά» Μητσοτάκη, που θα είναι ανεξέλεγκτος χωρίς την «προστασία» που απεμπόλησε. Για γέλια και για κλάματα, αυτό είναι πάνω-κάτω το παραμύθι με τους δράκο Μητσοτάκη, και τα αριστερά ξόρκια, που δεν τον πιάνουν.

Η πραγματικότητα βέβαια, βρίσκεται πολύ μακριά. Η «***νέα κανονικότητα***» χτίστηκε από κοινού από την αριστερο-δεξιά κυβέρνηση του Τσίπρα (2015-'19) και του Μητσοτάκη (2019-2023). Παρ' όλα αυτά, η σταθεροποίηση του κυβερνητικού σχήματος, το οποίο διατηρεί, την ευρύτερη περίοδο που διανύουμε, την διαχείριση των κρατικών υποθέσεων, επ' ουδενί διασφαλίζει στο διηνεκές την κοινωνική ειρήνη.

Και αυτό το γνωρίζουν όλοι. Οι εξελίξεις στο πόλεμο στην Ουκρανία, ο οποίος διεξάγεται στα πλαίσια ενός σφοδρού ανταγωνισμού ενός ακόμη υπό συγκρότηση πολυπολικού κυριαρχικού κόσμου, η «κατάρρευση» πλήθους αμερικανικών τραπεζών, ο ενεργειακός και νομισματικός πόλεμος που μαίνεται, γεγονότα, όπως η γαλλική εξέγερση μ' αφορμή το συνταξιοδοτικό, η ένταση των κοινωνικών ανισοτήτων, μόνον έναν ανέφελο ουρανό δεν προμηνύουν για τις δυτικές κοινωνίες.

Τα χαρμόσυνα νέα είναι, ότι η αριστερά ούτε μπορεί, ούτε βέβαια θέλει όπως πάντα, να εκπροσωπήσει τις κοινωνικές εκρήξεις, που είναι αναπόφευκτες, αλλά αναμφίβολα και πολύ διαφορετικές από το παρελθόν. Η πρόσκαιρη απουσία εναλλακτικών λύσεων στην διαχείριση των εξουσιαστικών υποθέσεων, όχι μόνο δεν αποτελεί πρό-

...παρά φτωχός και άρρωστος ...

Μη μου κρύβεστε – σας ξέρω πια. Αν περιμένετε με χαιρεκακία να διαβάσετε αστεία για την εξευτελιστική εκλογική ήττα του ΣΥΡΙΖΑ και προπάντων του «ισχυρού χαρτιού» του, του *αξέχαστου Αλέξη του Τσίπρα*, δεν θα σας κάνουμε τη χάρη.

Είναι ένα προσωπικό στοίχημα αυτοπειθαρχίας. Το πιο εύκολο πράγμα του κόσμου είναι να ξεκινήσουμε να γράφουμε διάφορα πράγματα για τον μεγάλο loser, που βάδιζε στο κενό του γκρεμού σαν το κογιότ, που το ξεγέλασε ακόμα μια φορά ο στρουθοκάμηλος (το «*μπιπ-μπιπ*») και το δράμα των αριστερών, που ζούσαν στο αριστερό eco chamber τους. Οι εμβριθείς αναλύσεις για τα «αίτια της ήττας», τα στηθοκοπήματα και οι απειλές για «έκδοση διαβατηρίων» (παιδιά, να μη σας κρατάμε άλλο...) και την άλλη στιγμή το ατσάλωμα και η πίστη για την επόμενη εκλογική μάχη είναι ό,τι πιο διασκεδαστικό υπάρχει αυτή τη στιγμή.

Οι λερωμένοι από την εξουσία *Τσιπρικοί*, οι «*αδιάφθοροι*» ιδεολόγοι από την άλλη.

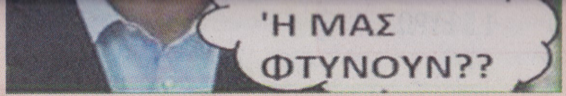
Όμως δεν έχει κανένα νόημα να κλωτσάει κάποιος ένα πτώμα. Επίσης, πριν καλά-καλά το καταλάβουμε, θα κλείσει το άρθρο, χωρίς να έχουμε γράψει τίποτα επί της ουσίας. Κρίμα δεν είναι;

Προσπαθείστε να κάνετε κι εσείς το ίδιο. Έτσι, σαν άσκηση και θα με θυμηθείτε: Σκεφτείτε έναν κόσμο, που δεν υπάρχει καθόλου ΣΥΡΙΖΑ και Αλέξης Τσίπρας.

Η ουσία ασφαλώς βρίσκεται αλλού. Πολύ λίγα πράγματα έχουν γραφτεί για τη μεγάλη στροφή που έγινε το καλοκαίρι του 2015 στην Ελλάδα. Όχι, δεν θα πούμε πάλι για τα χιλιοειπωμένα, τη «*σκληρή διαπραγμάτευση*», το δημοψήφισμα και τις κωλοτούμπες των ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ. Η ουσία κρύβεται στο περιεχόμενο του ***Τρίτου Μνημονίου*** και στην αλλαγή του παραγωγικού προτύπου που επέβαλε.

Ο θεμέλιος λίθος για το «***Μπαλί της Μεσογείου***» –ναι! εμείς είμαστε αυτοί...– μπήκε με την ψήφισή του, τον Αύγουστο του 2015. Οκτώ χρόνια μετά, η χώρα είναι εντελώς διαφορετική. Ο τουρισμός έχει σαρώσει τα πάντα στο διάβα του, η αγορά από την ενέργεια και τις τηλεπικοινωνίες έως τα τρόφιμα έχει καρτελοποιηθεί εντελώς, δεν υπάρχει δρόμος λιμάνι ή αεροδρόμιο που να μην έχει ιδιωτικοποιηθεί και τα μισά ιδιωτικά ακίνητα της επικράτειας έχουν πωληθεί και μεταπωληθεί σε funds και ακόμα έχουμε πολύ δρόμο.

Ο πληθυσμός προσαρμόστηκε με θαυμαστό τρόπο, ανέλπιστο σχεδόν για την ως τώρα παράδοση ακινησίας. Άφησε πίσω του τους αφορισμούς του αξεπέραστου διανοητή και φιλόσοφου Στέλιου Ράμφου

Η προσαρμογή εμπεριέχει, ωστόσο, κάτι το παθητικό.

Εδώ, δεν προσαρμόστηκαν απλώς. Χτίζουν τη νέα Ελλάδα. Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, εκατοντάδες χιλιάδες εργάζονται στα τουριστικά σκλαβοπάζαρα, στα συνεργεία που χτίζουν νυχθημερόν νέα ακίνητα ή ανακαινίζουν τα γκρεμίδια, που θα νοικιαστούν στις πλατφόρμες βραχυχρόνιας μίσθωσης, μιλιούνια ελευθεροεπαγγελματίες δεν προλαβαίνουν να τους δουν τα σπίτια τους από την πελατεία που πρέπει να εξυπηρετήσουν, οι πολυεθνικές δεν προλαβαίνουν να προσλαμβάνουν συμβούλους για την υποβοήθηση των έργων που έχει αναλάβει ο δημόσιος τομέας.

Ο δημόσιος τομέας, σε μια αντίστροφη εξέλιξη, αδειάζει από έμπειρα και εργατικά στελέχη, που αναζητούν (πολύ) καλύτερες αποδοχές στον ιδιωτικό τομέα. Σε αυτά τα οκτώ χρόνια, δεκάδες χιλιάδες μαγαζιά, κλειστά από την εποχή της κρίσης, άνοιξαν ξανά για να φιλοξενήσουν τις νέες λειτουργίες της τουριστικής βιομηχανίας, την εστίαση και την διασκέδαση.

Και επειδή δεν φτάνουν ούτε αυτά, κατασκευάζονται διαρκώς νέα. Τα εργατικά χέρια επίσης δεν επαρκούν και θα πρέπει να γίνουν εισαγωγές μεταναστών.

Με τη φόρα που έχουν πάρει, δεν έχουν αφήσει σπιθαμή ανεκμετάλλευτη μέσα στις πόλεις, ούτε τετραγωνικό ανεκμετάλλευτο σε παραλία. Το 2023 θα σημειωθεί, εκτός από ρεκόρ αφίξεων τουριστών και ρεκόρ ιδιωτικών επενδύσεων, στον τουρισμό, αλλά και στη μεταποίηση.

***

Πολλοί οικονομολόγοι κατηγορούν αυτό το μοντέλο ως αρπακτικό και μη βιώσιμο και πιθανότατα έχουν δίκιο. Πράγματι, οι φούσκες των ακινήτων είναι οι πρώτες που σκάνε και επίσης αυξάνουν τρομακτικά τα δημόσια και ιδιωτικά χρέη ως ποσοστό του ΑΕΠ. Αυτές, όμως, οι μακροοικονομικές προβολές δεν συγκινούν κανέναν πια, ό,τι είναι να γίνει, θα γίνει. Ποιος θέλει να κάθεται με σταυρωμένα χέρια; Εφήμεροι είμαστε ούτως ή άλλως.

Έτσι, δεν έχουν καμία σημασία τέτοιου είδους προειδοποιήσεις και μάλλον ακούγονται ενοχλητικές για αυτόν που κονομάει από αυτό το μοντέλο – είτε ιδιοκτήτης ακινήτων είναι, είτε επιχειρηματίας, είτε εργαζόμενος με κάπως υποφερτές αποδοχές

και της ***αναμόρφωσης***, επανεμφανίζεται δίχως να νοιάζεται για αναχρονισμούς και για μια εικόνα ευδιάκριτης καρικατούρας. Το κόμμα είναι πτώμα; Και τι πειράζει! Δεν το ψηφίσατε; Θα τιμωρηθείτε, θα το μετανιώσετε, γιατί είστε άξιοι για τα χειρότερα! Η φιγούρα του «πατερούλη» Τσίπρα είναι σημαντική σ' αυτό το αφήγημα. Η προσωπολατρεία που σημάδεψε τα λεγόμενα αυταρχικά ή ολοκληρωτικά καθεστώτα είναι εδώ προβλέψιμα παρούσα και χαρακτηριστική. Ο ηγέτης, «πονεμένος» από την αγνωμοσύνη του λαού, είναι έτοιμος να πιει το πικρό ποτήρι της «ήττας» μέχρι την τελευταία σταγόνα, αλλά είναι αμετακίνητος, η άνωθεν εξουσία του αναμφισβήτητη, γεγονός που το κομματικό ιερατείο εμφανίζεται έτοιμο να επιβάλλει σε κάθε λογής «αιρετικούς», που απειλούνται, ευθέως ή μη, με εκκαθαρίσεις.

Η «έκπτωτη», λοιπόν, κοινωνία θα τιμωρηθεί εξαιτίας της «παντοδυναμίας» του «σατανά» Μητσοτάκη, που θα είναι ανεξέλεγκτος χωρίς την «προστασία» που απεμπόλησε. Για γέλια και για κλάματα, αυτό είναι πάνω-κάτω το παραμύθι με τους δράκο Μητσοτάκη, και τα αριστερά ξόρκια, που δεν τον πιάνουν.

Η πραγματικότητα βέβαια, βρίσκεται πολύ μακριά. Η «***νέα κανονικότητα***» χτίστηκε από κοινού από την αριστερο-δεξιά κυβέρνηση του Τσίπρα (2015-'19) και του Μητσοτάκη (2019-2023). Παρ' όλα αυτά, η σταθεροποίηση του κυβερνητικού σχήματος, το οποίο διατηρεί, την ευρύτερη περίοδο που διανύουμε, την διαχείριση των κρατικών υποθέσεων, επ' ουδενί διασφαλίζει στο διηνεκές την κοινωνική ειρήνη.

Και αυτό το γνωρίζουν όλοι. Οι εξελίξεις στο πόλεμο στην Ουκρανία, ο οποίος διεξάγεται στα πλαίσια ενός σφοδρού ανταγωνισμού ενός ακόμη υπό συγκρότηση πολυπολικού κυριαρχικού κόσμου, η «κατάρρευση» πλήθους αμερικανικών τραπεζών, ο ενεργειακός και νομισματικός πόλεμος που μαίνεται, γεγονότα, όπως η γαλλική εξέγερση μ' αφορμή το συνταξιοδοτικό, η ένταση των κοινωνικών ανισοτήτων, μόνον έναν ανέφελο ουρανό δεν προμηνύουν για τις δυτικές κοινωνίες.

Τα χαρμόσυνα νέα είναι, ότι η αριστερά ούτε μπορεί, ούτε βέβαια θέλει όπως πάντα, να εκπροσωπήσει τις κοινωνικές εκρήξεις, που είναι αναπόφευκτες, αλλά αναμφίβολα και πολύ διαφορετικές από το παρελθόν. Η πρόσκαιρη απουσία εναλλακτικών λύσεων στην διαχείριση των εξουσιαστικών υποθέσεων, όχι μόνο δεν αποτελεί πρόσκομμα στην κατεύθυνση αυτή, αλλά αντίθετα θα απελευθερώσει, αργά ή γρήγορα, εν πολλοίς, απρόσμενες κοινωνικές δυνατότητες και συνθέσεις.

Όσο για τους γνωστούς επιτήδειους, που νομίζουν ότι αναρχικές ιδέες και πρακτικές, μέσω εκπτώσεων και κινηματικών συγκλίσεων, μπορούν να αποτελέσουν αποκούμπι για τα αριστερά αδιέξοδα, είναι πολύ γελασμένοι. Θετική και απελευθερωτική ήταν, είναι και παραμένει μόνο η ολοκληρωτική απεμπλοκή από τις λογικές αυτές.

Κάθε βήμα, κάθε συμβολή στην κατεύθυνση αυτή δυναμώνει την αναρχική προοπτική, και λαβώνει ανεπανόρθωτα κάθε μορφή εξουσίας.

Ιούνιος 2023

την άλλη στιγμή το ατσάλωμα και η πίστη για την επόμενη εκλογική μάχη είναι ό,τι πιο διασκεδαστικό υπάρχει αυτή τη στιγμή.

Οι λερωμένοι από την εξουσία *Τσιπρικοί*, οι «*αδιάφθοροι*» ιδεολόγοι από την άλλη.

Όμως δεν έχει κανένα νόημα να κλωτσάει κάποιος ένα πτώμα. Επίσης, πριν καλά-καλά το καταλάβουμε, θα κλείσει το άρθρο, χωρίς να έχουμε γράψει τίποτα επί της ουσίας. Κρίμα δεν είναι;

Προσπαθείστε να κάνετε κι εσείς το ίδιο. Έτσι, σαν άσκηση και θα με θυμηθείτε: Σκεφτείτε έναν κόσμο, που δεν υπάρχει καθόλου ΣΥΡΙΖΑ και Αλέξης Τσίπρας.

Η ουσία ασφαλώς βρίσκεται αλλού. Πολύ λίγα πράγματα έχουν γραφτεί για τη μεγάλη στροφή που έγινε το καλοκαίρι του 2015 στην Ελλάδα. Όχι, δεν θα πούμε πάλι για τα χιλιοειπωμένα, τη «*σκληρή διαπραγμάτευση*», το δημοψήφισμα και τις κωλοτούμπες των ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ. Η ουσία κρύβεται στο περιεχόμενο του ***Τρίτου Μνημονίου*** και στην αλλαγή του παραγωγικού προτύπου που επέβαλε.

Ο θεμέλιος λίθος για το «***Μπαλί της Μεσογείου***» –ναι! εμείς είμαστε αυτοί...– μπήκε με την ψήφισή του, τον Αύγουστο του 2015. Οκτώ χρόνια μετά, η χώρα είναι εντελώς διαφορετική. Ο τουρισμός έχει σαρώσει τα πάντα στο διάβα του, η αγορά από την ενέργεια και τις τηλεπικοινωνίες έως τα τρόφιμα έχει καρτελοποιηθεί εντελώς, δεν υπάρχει δρόμος λιμάνι ή αεροδρόμιο που να μην έχει ιδιωτικοποιηθεί και τα μισά ιδιωτικά ακίνητα της επικράτειας έχουν πωληθεί και μεταπωληθεί σε funds και ακόμα έχουμε πολύ δρόμο.

Ο πληθυσμός προσαρμόστηκε με θαυμαστό τρόπο, ανέλπιστο σχεδόν για την ως τώρα παράδοση ακινησίας. Άφησε πίσω του τους αφορισμούς του αξεπέραστου διανοητή και φιλόσοφου *Στέλιου Ράμφου*, όσον αφορά τον δομικό αναχρονισμό της πολιτικής ζωής, την απουσία της πρόβλεψης, του προγραμματισμού και της προβολής στο μέλλον, αλλά και τα συνακόλουθά τους, την απραξία, την αναβλητικότητα και τον φόβο του μέλλοντος, ως αποτελέσματα μιας γενικότερης στους Έλληνες αντίληψης, που θέλει τον χρόνο ακίνητο, εγκλωβισμένο σε ασύνδετες μεταξύ τους στιγμές του παρόντος, χωρίς ένα νόημα να τις διαπερνά.

Με ένα μαγικό σχεδόν τρόπο, έγινε *αναχρονιστής* ο *Στέλιος Ράμφος*, τι ειρωνεία...

βούλους για την υποβοήθηση των έργων που έχει αναλάβει ο δημόσιος τομέας.

Ο δημόσιος τομέας, σε μια αντίστροφη εξέλιξη, αδειάζει από έμπειρα και εργατικά στελέχη, που αναζητούν (πολύ) καλύτερες αποδοχές στον ιδιωτικό τομέα. Σε αυτά τα οκτώ χρόνια, δεκάδες χιλιάδες μαγαζιά, κλειστά από την εποχή της κρίσης, άνοιξαν ξανά για να φιλοξενήσουν τις νέες λειτουργίες της τουριστικής βιομηχανίας, την εστίαση και την διασκέδαση.

Και επειδή δεν φτάνουν ούτε αυτά, κατασκευάζονται διαρκώς νέα. Τα εργατικά χέρια επίσης δεν επαρκούν και θα πρέπει να γίνουν εισαγωγές μεταναστών.

Με τη φόρα που έχουν πάρει, δεν έχουν αφήσει σπιθαμή ανεκμετάλλευτη μέσα στις πόλεις, ούτε τετραγωνικό ανεκμετάλλευτο σε παραλία. Το 2023 θα σημειωθεί, εκτός από ρεκόρ αφίξεων τουριστών και ρεκόρ ιδιωτικών επενδύσεων, στον τουρισμό, αλλά και στη μεταποίηση.

***

Πολλοί οικονομολόγοι κατηγορούν αυτό το μοντέλο ως αρπακτικό και μη βιώσιμο και πιθανότατα έχουν δίκιο. Πράγματι, οι φούσκες των ακινήτων είναι οι πρώτες που σκάνε και επίσης αυξάνουν τρομακτικά τα δημόσια και ιδιωτικά χρέη ως ποσοστό του ΑΕΠ. Αυτές, όμως, οι μακροοικονομικές προβολές δεν συγκινούν κανέναν πια, ό,τι είναι να γίνει, θα γίνει. Ποιός θέλει να κάθεται με σταυρωμένα χέρια; Εφήμεροι είμαστε ούτως ή άλλως.

Έτσι, δεν έχουν καμία σημασία τέτοιου είδους προειδοποιήσεις και μάλλον ακούγονται ενοχλητικές για αυτόν που κονομάει από αυτό το μοντέλο – είτε ιδιοκτήτης ακινήτων είναι, είτε επιχειρηματίας, είτε εργαζόμενος με κάπως υποφερτές αποδοχές.

Αυτοί, ήδη, μαζεύουν λίπος σε περίπτωση που χρειαστεί και όταν θα έρθουν οι δύσκολες μέρες.

Υπάρχουν σαφώς και οι αδικημένες μερίδες. Όσοι δεν έχουν ακίνητα που να είναι εμπορικά εκμεταλλεύσιμα ή καθόλου ακίνητα, όσοι δουλεύουν ήλιο με ήλιο στα τουριστικά θέρετρα και όσοι δεν κρίνονται κατάλληλοι ή δεν θέλουν να ενταχθούν στη «βαριά βιομηχανία» του τόπου μας, αλλά τι να κάνουμε.

συνέχεια στη σελ. 4

Περί εκλογών, ηγεμόνων και «νέας κανονικότητας»...

Ο *Vilfredo Pareto* (1848-1923), καθηγητής οικονομικών, μηχανικός και κοινωνιολόγος, παρουσίασε την πρώτη συστηματική αναφορά στον όρο ***ελίτ***, στον τρόπο με τον οποίο αναδεικνύονται, αναπαράγονται αλλά και εναλλάσσονται στην εξουσία. Υποστήριζε, ότι η πτώση και ανάδειξη νέων ***ελίτ*** είναι αναπόφευκτο εξελικτικό στάδιο της ιστορίας, ή όπως ανέφερε «*... η ιστορία του ανθρώπου είναι η ιστορία της διαρκούς εναλλαγής των ελίτ*» και παρ' ότι αυτή η εναλλαγή προβάλλεται ως δικαίωση των αδύνατων απέναντι στους δυνατούς, η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική.

Ο *Pareto* διευκρίνιζε, ότι παρ' ότι η ανερχόμενη ***ελίτ*** παρουσιάζεται ως ευμετάβλητη και ανοικτή, όταν κατορθώνει να εδραιώσει την θέση της στην εξουσία αποκτάει τα χαρακτηριστικά των προηγούμενων ελίτ, δηλαδή γίνεται επιλεκτική και απόμακρη. Φυσικά, όπως διαπίστωνε, οι ελίτ έχουν την ανάγκη να στηρίζονται στην συναίνεση των κυριαρχούμενων, η οποία επιτυγχάνεται είτε δια της πειθούς είτε δια της βίας. Τη συλλογιστική του αυτή ανέπτυξε στο ***κυκλικό του σχήμα για το λιοντάρι και την αλεπού***, σύμφωνα με το οποίο, η ελίτ που στηρίζεται στη λογική του λιονταριού χρησιμοποιεί τη βία και τη διαφθορά, ενώ εκείνη που βασίζεται στη λογική της αλεπούς χρησιμοποιεί την εξυπνάδα και την πειθώ.

Η θεωρία του *Pareto* μπορεί να έχει αρκετά κενά, καθώς του διέφευγε(;) ότι οι ελίτ συγκροτούνται σε κάθε θεσμοποιημένο τομέα και όχι μόνο στην πολιτική, στα κόμματα και στην διακυβέρνηση, αλλά και το γεγονός ότι η εναλλαγή των ελίτ συνδέεται με τις εκάστοτε κοινωνικοοικονομικές αλλαγές, ενώ επίσης του διέφευγε η αλληλεπίδρασή της με την ιδεολογική σύγκλιση ή τον μεταξύ τους ανταγωνισμό.

Τον θυμηθήκαμε, όμως, για την χωρίς περιστροφές αναφορά του στον ρόλο των ελίτ και δη της εναλλαγής τους, όπως επίσης θυμηθήκαμε και διάφορες άλλες θεωρίες περί ομοιογένειας ή μη των ελίτ, για την άντληση μελών από τον λαό, με στόχο την μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων ταύτισης μαζί τους και βέβαια τον περίφημο «***σιδερένιο νόμο της ολιγαρχίας***», που διέπει κάθε κόμμα.

ορισμούς. Μ' άλλα λόγια, δεν καταφεύγουν στην ενδυνάμωση της κομματικής οργάνωσης, αλλά σε επαγγελματίες της επικοινωνίας, της πολιτικής και της οικονομίας, μ' αποτέλεσμα να είναι δεδομένη η ατονία των εσωκομματικών διαδικασιών. Πρόκειται για μια διαδικασία της οποίας οι απαρχές βρίσκονται πολλές δεκαετίες πίσω.

Η «***νέα κανονικότητα***» στο πολιτικό σύστημα, εν αναμονή των επαναληπτικών εκλογών της 25ης Ιουνίου, φαίνεται να προκύπτει, τελικά, από ένα διαρκώς επανακουρδισμένο σύστημα αντικατάστασης φθαρμένων πολιτικών «υλικών», το οποίο εδώ και πάνω από μια δεκαετία δοκιμάζει, χρησιμοποιεί για λίγο ή περισσότερο τα απαραίτητα «***ανταλλακτικά***» για να διορθώσει την «***βλάβη***». Μια «***βλάβη***» που φάνταζε ικανή να τα τινάξει όλα στον αέρα, έστω και για μια «στιγμή». Πρόκειται για εκείνη τη «στιγμή» της οποίας η θέαση, πλέον, μάλλον έχει απαγορευτεί στον πληθυσμό των λωτοφάγων αυτής της κοινωνίας. Κάθε αναφορά σ' εκείνους τους ξεχασμένους «αντιμνημονιακούς» αγώνες είναι σημαδεμένη από την συκοφάντηση, την διαστρέβλωση, την απαξίωση, την ταύτιση της «κάτω» και της «πάνω» πλατείας Συντάγματος, το έγκλημα της Μαρφίν.

Αυτή τη «***βλάβη***» ήρθαν να διορθώσουν η άνοδος της αριστεροδεξιάς κυβέρνησης Συριζα-Ανελ στην εξουσία για σχεδόν μια πενταετία, κυβερνήσεις ειδικού σκοπού, κόμματα όπως το Ποτάμι του δημοσιογράφου Σταύρου Θεοδωράκη, η Δημοκρατική Αριστερά του Φώτη Κουβέλη, το ΛΑΟΣ, η Χρυσή Αυγή, η Λαϊκή Ενότητα του Λαφαζάνη και το Μερα25 του Βαρουφάκη.

Οι επαναλαμβανόμενες «***κρίσεις***» έκτοτε, αλλά και η «εκτόνωσή» τους ήταν αναμενόμενο, ότι θα συνδέονταν αργά ή γρήγορα με την «***νέα κανονικότητα***». Αυτό το αφήγημα υπηρέτησαν όλοι τους. Βάσει αυτού του αφηγήματος διαφεντεύει ο «παντοδύναμος» Κυριάκος Μητσοτάκης. Αυτό το αφήγημα υπέγραψε με χέρια και με πόδια ο «πατερούλης» της αριστεράς Τσίπρας, τρομάρα του...

Σε συνέντευξή του στην ***Εποχή***, στις 19 Ιανουαρίου του 2020, ο *Παντελής Κυπριανός*, καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας, σε ερώτηση που του τέθηκε για το ενδεχόμενο διπλών εκλογών στο άμεσο μέλλον, απάντησε ότι, «*Ως σενάριο συζητείται. Είναι, αφενός, το πρόβλημα της απλής αναλογικής, αφετέρου και ένας υπολογισμός, εκλογικός και τακτικός, από την πλευρά του κυβερνώντος κόμματος να κυβερνήσει για καιρό. Η κυριαρχία επιτυγχάνεται με πολλούς τρόπους. Ένας είναι να απορροφήσει δυνάμεις όμορες, άλλος –και πιο αποτελεσματικός– να απομονώσει και να αποδυναμώσει τον ΣΥΡΙΖΑ.* ***Να πετύχει δηλαδή ένα σύστημα «ενάμισι κόμματος»***. *Ένα κόμμα που θα κυβερνά και ένα άλλο, μεγάλο μεν αλλά όχι αρκετά, στην αξιωματική αντιπολίτευση*».

Μ' άλλα λόγια, ασκούνται για μιαν ακόμη φορά στο ασύστολο ψεύδος και την υποκρισία. Καμία έκπληξη δεν υπήρξε με το εκλογικό αποτέλεσμα, με τον μεγάλο «πολιτικό σεισμό», με την «πρωτοφανή κατάρρευση» του Συριζα. Η εκλογική αποδρομή του Συριζα ήταν δεδομένη προ πολλού, και άλλο τόσο δεδομένο ήταν το μέγεθός της, αργά ή γρήγορα. Το σχέδιο «***νέα κανονικότητα***» εξελίσσεται με την συνδρομή όλων, μηδενός εξαιρουμένου.

τρόπο με τον οποίο αναδεικνύονται, αναπαράγονται αλλά και εναλλάσσονται στην εξουσία. Υποστήριζε, ότι η πτώση και ανάδειξη νέων **ελίτ** είναι αναπόφευκτο εξελικτικό στάδιο της ιστορίας, ή όπως ανέφερε «... *η ιστορία του ανθρώπου είναι η ιστορία της διαρκούς εναλλαγής των ελίτ*» και παρ' ότι αυτή η εναλλαγή προβάλλεται ως δικαίωση των αδύνατων απέναντι στους δυνατούς, η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική.

Ο **Pareto** διευκρίνιζε, ότι παρ' ότι η ανερχόμενη **ελίτ** παρουσιάζεται ως ευμετάβλητη και ανοικτή, όταν κατορθώνει να εδραιώσει την θέση της στην εξουσία αποκτάει τα χαρακτηριστικά των προηγούμενων ελίτ, δηλαδή γίνεται επιλεκτική και απόμακρη. Φυσικά, όπως διαπίστωνε, οι ελίτ έχουν την ανάγκη να στηρίζονται στην συναίνεση των κυριαρχούμενων, η οποία επιτυγχάνεται είτε δια της πειθούς είτε δια της βίας. Τη συλλογιστική του αυτή ανέπτυξε στο ***κυκλικό του σχήμα για το λιοντάρι και την αλεπού***, σύμφωνα με το οποίο, η ελίτ που στηρίζεται στη λογική του λιονταριού χρησιμοποιεί τη βία και τη διαφθορά, ενώ εκείνη που βασίζεται στη λογική της αλεπούς χρησιμοποιεί την εξυπνάδα και την πειθώ.

Η θεωρία του **Pareto** μπορεί να έχει αρκετά κενά, καθώς του διέφευγε(;) ότι οι ελίτ συγκροτούνται σε κάθε θεσμοποιημένο τομέα και όχι μόνο στην πολιτική, στα κόμματα και στην διακυβέρνηση, αλλά και το γεγονός ότι η εναλλαγή των ελίτ συνδέεται με τις εκάστοτε κοινωνικοοικονομικές αλλαγές, ενώ επίσης του διέφευγε η αλληλεπίδρασή της με την ιδεολογική σύγκλιση ή τον μεταξύ τους ανταγωνισμό.

Τον θυμηθήκαμε, όμως, για την χωρίς περιστροφές αναφορά του στον ρόλο των ελίτ και δη της εναλλαγής τους, όπως επίσης θυμηθήκαμε και διάφορες άλλες θεωρίες περί ομοιογένειας ή μη των ελίτ, για την άντληση μελών από τον λαό, με στόχο την μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων ταύτισης μαζί τους και βέβαια τον περίφημο «***σιδερένιο νόμο της ολιγαρχίας***», που διέπει κάθε κόμμα.

Τα θυμηθήκαμε, επίσης, για να μην ξεχάσουμε όσα ξέρουμε και δεν ξέρουμε μ' αυτά που ακούμε αυτές τις ημέρες.

Αλλά ας είναι!

Άλλωστε η πολιτική και οι πολιτικολογούντες είναι συνυφασμένοι με το ψέμα σε τέτοιο βαθμό, που οφείλει κάποιος να μην εκπλήσσεται σε καμία περίπτωση.

Αν και είναι αυτονόητο, θα τονίσουμε από την πλευρά μας ότι ο βαθμός ομοφωνίας μεταξύ των **ελίτ** είναι μεγαλύτερος, όταν συμβαίνουν εκτεταμένες, σοβαρές και ραγδαίες κοινωνικές και οικονομικές μεταβολές. Μικρή σημασία, λοιπόν, έχει για τους κυριαρχούμενους, ποιος θα υπηρετήσει το κυρίαρχο αφήγημα, ποια ελίτ, λόγου χάριν, πολιτική ή οικονομική, θα πάρει το πάνω χέρι και για πόσο διάστημα. Η εναλλαγή τους κατ' αρχήν είναι δε-

κής και της οικονομίας, μ' αποτέλεσμα να είναι δεδομένη η ατονία των εσωκομματικών διαδικασιών. Πρόκειται για μια διαδικασία της οποίας οι απαρχές βρίσκονται πολλές δεκαετίες πίσω.

Η «***νέα κανονικότητα***» στο πολιτικό σύστημα, εν αναμονή των επαναληπτικών εκλογών της 25ης Ιουνίου, φαίνεται να προκύπτει, τελικά, από ένα διαρκώς επανακουρδισμένο σύστημα αντικατάστασης φθαρμένων πολιτικών «υλικών», το οποίο εδώ και πάνω από μια δεκαετία δοκιμάζει, χρησιμοποιεί για λίγο ή περισσότερο τα απαραίτητα «***ανταλλακτικά***» για να διορθώσει την «***βλάβη***». Μια «***βλάβη***» που φάνταζε ικανή να τα τινάξει όλα στον αέρα, έστω και για μια «στιγμή». Πρόκειται για εκείνη τη «στιγμή» της οποίας η θέαση, πλέον, μάλλον έχει απαγορευτεί στον πληθυσμό των λωτοφάγων αυτής της κοινωνίας. Κάθε αναφορά σ' εκείνους τους ξεχασμένους «αντιμνημονιακούς» αγώνες είναι σημαδεμένη από την συκοφάντηση, την διαστρέβλωση, την απαξίωση, την ταύτιση της «κάτω» και της «πάνω» πλατείας Συντάγματος, το έγκλημα της Μαρφίν.

Αυτή τη «***βλάβη***» ήρθαν να διορθώσουν η άνοδος της αριστεροδεξιάς κυβέρνησης Συριζα-Ανελ στην εξουσία για σχεδόν μια πενταετία, κυβερνήσεις ειδικού σκοπού, κόμματα όπως το Ποτάμι του δημοσιογράφου Σταύρου Θεοδωράκη, η Δημοκρατική Αριστερά του Φώτη Κουβέλη, το ΛΑΟΣ, η Χρυσή Αυγή, η Λαϊκή Ενότητα του Λαφαζάνη και το Μερα25 του Βαρουφάκη.

Οι επαναλαμβανόμενες «***κρίσεις***» έκτοτε, αλλά και η «εκτόνωσή» τους ήταν αναμενόμενο, ότι θα συνδέονταν αργά ή γρήγορα με την «***νέα κανονικότητα***». Αυτό το αφήγημα υπηρέτησαν όλοι τους. Βάσει αυτού του αφηγήματος διαφεντεύει ο «παντοδύναμος» Κυριάκος Μητσοτάκης. Αυτό το αφήγημα υπέγραψε με χέρια και με πόδια ο «πατερούλης» της αριστεράς Τσίπρας, τρομάρα του...

Στις 20 Απριλίου του 2019 δημοσίευμα του **Βήματος**, με τον τίτλο «***Επιχείρηση... «save the Tsipras***», περιέγραφε το σχέδιο που είχαν εκπονήσει οι επικοινωνιολόγοι του Μαξίμου, σε μια προσπάθεια να βγάλουν τον τότε πρωθυπουργό Τσίπρα από το κάδρο της «κρίσης», στην κυβέρνηση και της απαξίωσης του ΣΥΡΙΖΑ: «*Ακόμη και μέσα στο ίδιο το Μαξίμου εκτιμούν ότι δεν υπάρχει κόμμα, ότι είναι διαλυμένο. Ακόμη εκτιμούν ότι τα κορυφαία στελέχη είτε κρύβονται είτε είναι απαξιωμένα στην κοινωνία, επομένως επιμένουν ότι ο μόνος που μπορεί να γυρίσει το παιχνίδι είναι ο Αλέξης Τσίπρας. Τον πιστεύουν, λένε ότι είναι ακόμη το ισχυρό χαρτί της κυβέρνησης, παρά το γεγονός ότι στις δημοσκοπήσεις υπάρχουν στοιχεία που δείχνουν ότι και το προφίλ του πρωθυπουργού έχει τρωθεί.* ***«Έχει ραγίσει το γυαλί με την κοινωνία», λένε βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ που φοβούνται ότι το παιχνίδι δεν θα γυρί-***

Σε συνέντευξή του στην **Εποχή**, στις 19 Ιανουαρίου του 2020, ο *Παντελής Κυπριανός*, καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας, σε ερώτηση που του τέθηκε για το ενδεχόμενο διπλών εκλογών στο άμεσο μέλλον, απάντησε ότι, «*Ως σενάριο συζητείται. Είναι, αφενός, το πρόβλημα της απλής αναλογικής, αφετέρου και ένας υπολογισμός, εκλογικός και τακτικός, από την πλευρά του κυβερνώντος κόμματος να κυβερνήσει για καιρό. Η κυριαρχία επιτυγχάνεται με πολλούς τρόπους. Ένας είναι να απορροφήσει δυνάμεις όμορες, άλλος –και πιο αποτελεσματικός– να απομονώσει και να αποδυναμώσει τον ΣΥΡΙΖΑ.* ***Να πετύχει δηλαδή ένα σύστημα «ενάμισι κόμματος».*** *Ένα κόμμα που θα κυβερνά και ένα άλλο, μεγάλο μεν αλλά όχι αρκετά, στην αξιωματική αντιπολίτευση*».

Μ' άλλα λόγια, ασκούνται για μιαν ακόμη φορά στο ασύστολο ψεύδος και την υποκρισία. Καμία έκπληξη δεν υπήρξε με το εκλογικό αποτέλεσμα, με τον μεγάλο «πολιτικό σεισμό», με την «πρωτοφανή κατάρρευση» του Συριζα. Η εκλογική αποδρομή του Συριζα ήταν δεδομένη προ πολλού, και άλλο τόσο δεδομένο ήταν το μέγεθός της, αργά ή γρήγορα. Το σχέδιο «***νέα κανονικότητα***» εξελίσσεται με την συνδρομή όλων, μηδενός εξαιρουμένου. Είναι ενδεικτικό, ότι ο Μητσοτάκης δεν ζορίστηκε καθ' όλη την διάρκεια της τετραετίας από κανέναν δήθεν αντιπολιτευόμενο, ούτε για τα μάτια του κόσμου. Το ΚΚΕ, η γνωστή ιερή αγελάδα του μεταπολιτευτικού συστήματος, ανταμείβεται ήδη εκλογικά για την όπως πάντα «μετρίως μετρημένη» στάση του. Η λατρεία, άλλωστε, των συστημικών ΜΜΕ στο πρόσωπο του Κουτσούμπα δεν έχει προηγούμενο.

Οι αναρχικοί, λοιπόν, επιμένουμε να μένουμε εχθρικοί σε λογικές του τύπου να φέρουμε τον κόσμο κοντά μας χρησιμοποιώντας μισές αλήθειες, που στην πραγματικότητα είναι μεγάλα ψέματα, δεν αγωνιζόμαστε να πείσουμε για την κακή λειτουργία ενός ή περισσότερων θεσμών, και επομένως να ζητούμε μικρά ή μεγαλύτερα μπαλώματα. Μ' άλλα λόγια, δεν στρεφόμαστε ενάντια στους «διεφθαρμένους» πολιτικούς, αναζητώντας και ξεχωρίζοντας

του λιονταριού χρησιμοποιεί τη βία και τη διαφθορά, ενώ εκείνη που βασίζεται στη λογική της αλεπούς χρησιμοποιεί την εξυπνάδα και την πειθώ.

Η θεωρία του ***Pareto*** μπορεί να έχει αρκετά κενά, καθώς του διέφευγε(;) ότι οι ελίτ συγκροτούνται σε κάθε θεσμοποιημένο τομέα και όχι μόνο στην πολιτική, στα κόμματα και στην διακυβέρνηση, αλλά και το γεγονός ότι η εναλλαγή των ελίτ συνδέεται με τις εκάστοτε κοινωνικοοικονομικές αλλαγές, ενώ επίσης του διέφευγε η αλληλεπίδρασή της με την ιδεολογική σύγκλιση ή τον μεταξύ τους ανταγωνισμό.

Τον θυμηθήκαμε, όμως, για την χωρίς περιστροφές αναφορά του στον ρόλο των ελίτ και δη της εναλλαγής τους, όπως επίσης θυμηθήκαμε και διάφορες άλλες θεωρίες περί ομοιογένειας ή μη των ελίτ, για την άντληση μελών από τον λαό, με στόχο την μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων ταύτισης μαζί τους και βέβαια τον περίφημο «***σιδερένιο νόμο της ολιγαρχίας***», που διέπει κάθε κόμμα.

Τα θυμηθήκαμε, επίσης, για να μην ξεχάσουμε όσα ξέρουμε και δεν ξέρουμε μ' αυτά που ακούμε αυτές τις ημέρες.

Αλλά ας είναι!

Άλλωστε η πολιτική και οι πολιτικολογούντες είναι συνυφασμένοι με το ψέμα σε τέτοιο βαθμό, που οφείλει κάποιος να μην εκπλήσσεται σε καμία περίπτωση.

Αν και είναι αυτονόητο, θα τονίσουμε από την πλευρά μας ότι ο βαθμός ομοφωνίας μεταξύ των ***ελίτ*** είναι μεγαλύτερος, όταν συμβαίνουν εκτεταμένες, σοβαρές και ραγδαίες κοινωνικές και οικονομικές μεταβολές. Μικρή σημασία, λοιπόν, έχει για τους κυριαρχούμενους, ποιος θα υπηρετήσει το κυρίαρχο αφήγημα, ποια ελίτ, λόγου χάριν, πολιτική ή οικονομική, θα πάρει το πάνω χέρι και για πόσο διάστημα. Η εναλλαγή τους κατ' αρχήν είναι δεδομένη, όπως εξήγησε και ο ***Pareto***, μια εναλλαγή, που άλλοτε απαιτούν τα συνολικά συμφέροντα να είναι συχνότερη και άλλοτε όχι, αφού προκρίνεται η «σταθερότητα» με την στενότερή της έννοια. Γιατί, σύμφωνα με την ευρεία έννοια της «σταθερότητας» που αφορά τις ελίτ, αυτή εξασφαλίζεται, όσο δεν αμφισβητείται μέσω κοινωνικών συγκρούσεων, εξεγέρσεων και επαναστάσεων.

Και κάτι ακόμη.

Τα σύγχρονα πολυσυλλεκτικά κόμματα στοχεύουν στην εκλογική επιτυχία, στην προσάρτηση ολοένα και περισσότερων υποστηρικτών, χωρίς να βασίζονται στην ιδεολογική συγκρότηση και την κινητοποίηση των μελών τους, χωρίς να στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό σε ταξικούς προσδι-

εκείνους τους ξεχασμένους «αντιμνημονιακούς» αγώνες είναι σημαδεμένη από την συκοφάντηση, την διαστρέβλωση, την απαξίωση, την ταύτιση της «κάτω» και της «πάνω» πλατείας Συντάγματος, το έγκλημα της Μαρφίν.

Αυτή τη «***βλάβη***» ήρθαν να διορθώσουν η άνοδος της αριστεροδεξιάς κυβέρνησης Συριζα-Ανελ στην εξουσία για σχεδόν μια πενταετία, κυβερνήσεις ειδικού σκοπού, κόμματα όπως το Ποτάμι του δημοσιογράφου Σταύρου Θεοδωράκη, η Δημοκρατική Αριστερά του Φώτη Κουβέλη, το ΛΑΟΣ, η Χρυσή Αυγή, η Λαϊκή Ενότητα του Λαφαζάνη και το Μερα25 του Βαρουφάκη.

Οι επαναλαμβανόμενες «***κρίσεις***» έκτοτε, αλλά και η «εκτόνωσή» τους ήταν αναμενόμενο, ότι θα συνδέονταν αργά ή γρήγορα με την «***νέα κανονικότητα***». Αυτό το αφήγημα υπηρέτησαν όλοι τους. Βάσει αυτού του αφηγήματος διαφεντεύει ο «παντοδύναμος» Κυριάκος Μητσοτάκης. Αυτό το αφήγημα υπέγραψε με χέρια και με πόδια ο «πατερούλης» της αριστεράς Τσίπρας, τρομάρα του...

Στις 20 Απριλίου του 2019 δημοσίευμα του ***Βήματος***, με τον τίτλο «***Επιχείρηση... «save the Tsipras***», περιέγραφε το σχέδιο που είχαν εκπονήσει οι επικοινωνιολόγοι του Μαξίμου, σε μια προσπάθεια να βγάλουν τον τότε πρωθυπουργό Τσίπρα από το κάδρο της «κρίσης», στην κυβέρνηση και της απαξίωσης του ΣΥΡΙΖΑ: «*Ακόμη και μέσα στο ίδιο το Μαξίμου εκτιμούν ότι δεν υπάρχει κόμμα, ότι είναι διαλυμένο. Ακόμη εκτιμούν ότι τα κορυφαία στελέχη είτε κρύβονται είτε είναι απαξιωμένα στην κοινωνία, επομένως επιμένουν ότι ο μόνος που μπορεί να γυρίσει το παιχνίδι είναι ο Αλέξης Τσίπρας. Τον πιστεύουν, λένε ότι είναι ακόμη το ισχυρό χαρτί της κυβέρνησης, παρά το γεγονός ότι στις δημοσκοπήσεις υπάρχουν στοιχεία που δείχνουν ότι και το προφίλ του πρωθυπουργού έχει τρωθεί.* ***«Έχει ραγίσει το γυαλί με την κοινωνία», λένε βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ που φοβούνται ότι το παιχνίδι δεν θα γυρίσει και κάνουν διαχείριση της ήττας. Όμως, το «σώστε τον Αλέξη» θα είναι από εδώ και στο εξής το πλάνο πάνω στο οποίο θα χτίσουν όλη την προεκλογική εκστρατεία.*** *Το είδαμε στην πρώτη μεγάλη ομιλία του στην Καλαμάτα, ήταν «χτυπητά» τα επικοινωνιακά τρικ που χρησιμοποιήθηκαν. Ο Τσίπρας έβγαλε το σακάκι γιατί ζεσταινόταν από τη θέρμη του κόσμου. Ο Τσίπρας μιλούσε σαν τον... Νίκο Ξανθόπουλο, ένα παιδί του λαού σε σύγκριση με τον «ελίτ» Κυριάκο Μητσοτάκη. Ο Τσίπρας αγκάλιασε ένα κοριτσάκι που του πρόσφερε λουλούδια στο τέλος της ομιλίας αντιγράφοντας τον Ανδρέα Παπανδρέου*».

Σαν να μην πέρασε μια μέρα...

μέλλον, απάντησε ότι, «*Ως σενάριο συζητείται. Είναι, αφενός, το πρόβλημα της απλής αναλογικής, αφετέρου και ένας υπολογισμός, εκλογικός και τακτικός, από την πλευρά του κυβερνώντος κόμματος να κυβερνήσει για καιρό. Η κυριαρχία επιτυγχάνεται με πολλούς τρόπους. Ένας είναι να απορροφήσει δυνάμεις όμορες, άλλος –και πιο αποτελεσματικός– να απομονώσει και να αποδυναμώσει τον ΣΥΡΙΖΑ.* ***Να πετύχει δηλαδή ένα σύστημα «ενάμισι κόμματος».*** *Ένα κόμμα που θα κυβερνά και ένα άλλο, μεγάλο μεν αλλά όχι αρκετά, στην αξιωματική αντιπολίτευση*».

Μ' άλλα λόγια, ασκούνται για μιαν ακόμη φορά στο ασύστολο ψεύδος και την υποκρισία. Καμία έκπληξη δεν υπήρξε με το εκλογικό αποτέλεσμα, με τον μεγάλο «πολιτικό σεισμό», με την «πρωτοφανή κατάρρευση» του Συριζα. Η εκλογική αποδρομή του Συριζα ήταν δεδομένη προ πολλού, και άλλο τόσο δεδομένο ήταν το μέγεθός της, αργά ή γρήγορα. Το σχέδιο «***νέα κανονικότητα***» εξελίσσεται με την συνδρομή όλων, μηδενός εξαιρουμένου. Είναι ενδεικτικό, ότι ο Μητσοτάκης δεν ζορίστηκε καθ' όλη την διάρκεια της τετραετίας από κανέναν δήθεν αντιπολιτευόμενο, ούτε για τα μάτια του κόσμου. Το ΚΚΕ, η γνωστή ιερή αγελάδα του μεταπολιτευτικού συστήματος, ανταμείβεται ήδη εκλογικά για την όπως πάντα «μετρίως μετρημένη» στάση του. Η λατρεία, άλλωστε, των συστημικών ΜΜΕ στο πρόσωπο του Κουτσούμπα δεν έχει προηγούμενο.

Οι αναρχικοί, λοιπόν, επιμένουμε να μένουμε εχθρικοί σε λογικές του τύπου να φέρουμε τον κόσμο κοντά μας χρησιμοποιώντας μισές αλήθειες, που στην πραγματικότητα είναι μεγάλα ψέματα, δεν αγωνιζόμαστε να πείσουμε για την κακή λειτουργία ενός ή περισσότερων θεσμών, και επομένως να ζητούμε μικρά ή μεγαλύτερα μπαλώματα. Μ' άλλα λόγια, δεν στρεφόμαστε ενάντια στους «διεφθαρμένους» πολιτικούς, αναζητώντας και ξεχωρίζοντας τους «ακέραιους», δεν θέλουμε να διώξουμε τους «ανίκανους», αλλά να ανεχόμαστε τους «ικανούς» διαχειριστές του ενός ή του άλλου κοινωνικού προβλήματος.

Στην περίπτωση αυτή, οι κανόνες της καταπίεσης κι εκμετάλλευσης δεν αντιμετωπίζονται από άποψη ουσίας, αλλά το βάρος έχει μεταφερθεί στο κατά πόσον εφαρμόζονται σωστά. Μα, αυτό ακριβώς αναζητά και η εξουσία και οι πάσης λογής εκπρόσωποι και εκφραστές της! Να διατηρείται, να αναμορφώνεται και να αναγνωρίζεται η συνθήκη καταπίεσης και εκμετάλλευσης.

Εμείς, όμως, επιθυμούμε και παλεύουμε για την κατα-

συνέχεια στη σελ 5

συνέχεια από τη σελ. 2

Ούτε η υγειονομική παρένθετη «κρίση» δεν στάθηκε ικανή να αναχαιτίσει τον οργασμό αυτό· με το που ήρθησαν τα μέτρα το τουριστικό τσουνάμι επανέκαμψε ακόμα πιο ορμητικά. Ακόμα και ο πόλεμος στην Ουκρανία δημιούργησε μεν κάποια «προβληματάκια», αλλά στο βαθμό που δεν δικαιώθηκαν οι Κασσάνδρες για Τρίτο Παγκόσμιο και πυρηνικά ολοκαυτώματα, φαίνεται διαχειρίσιμο.

Το σημαντικότερο είναι, ότι οι αλλαγές είναι μόνιμες. Οι παλιοί ιδιοκτήτες δεν θα επιστρέψουν, τα παλιά επαγγέλματα και οι παλιές δραστηριότητες, επίσης, δεν θα επιστρέψουν. Οι κοινωνικές σχέσεις αλλάζουν οριστικά. Τείνουμε προς την κατάσταση της κοινωνίας πριν από το κοινωνικό συμβόλαιο, όπως γλαφυρότατα την περιγράφει ο Χομπς. Μια κοινωνία όπου επικρατεί ο άνευ όρων ανταγωνισμός για την επικράτηση του φυσικού δικαιώματος του καθενός. Ο πληθυσμός εκπαιδεύτηκε από αμοραλιστές πολιτικούς και μέσα σε συνθήκες του παρθεναγωγείου της πανδημίας και έμαθε να λειτουργεί έτσι. Δεν χρειάζεται να σχολιάσουμε περισσότερα μετά και την τραγωδία των Τεμπών. Τα υπόλοιπα ευκόλως αντιληπτά παραλείπονται...

***

Στον πρωθυπουργό της Γαλλίας Francois Guizot αποδίδεται η φράση «*Enrichissez vous*!» – «*Πλουτίστε*!». Ήταν η απάντησή του σε όσους ζητούσαν να επεκταθεί το δικαίωμα ψήφου με μείωση του ύψους της περιουσίας που (πριν την επανάσταση του 1848) έπρεπε να έχουν οι Γάλλοι για να μπορούν να ψηφίζουν: ***πλουτίστε για να το αποκτήσετε***.

Αυτό είναι το ουσιαστικό μήνυμα και του κυρίου Μητσοτάκη. Πλουτίστε τώρα που μπορείτε, με όποιον τρόπο μπορείτε και

ΣΚΑΣΜΟΣ ΙΕΡΟΕΞΕΤΑΣΤΕΣ...

Δεν θα περιμένουμε ετυμηγορίες δικαστών, ανακριτών και εισαγγελέων, δεν θα «ενημερωθούμε» από διαρροές μπάτσων που θα δοθούν με ανταλλάγματα σε πρωινάδικα, μεσημεριανάδικα και σε βραδινά πάνελ για τις καθημερινές συνήθειες και τα πιστεύω του πατέρα και της μάνας, δεν θα συμμετέχουμε στην σταύρωση του πατέρα και οργιζόμαστε μπροστά στην νεκρολαγνεία του καναπέ και των σαλονιών που μόλις έχει αρχίσει.

Όσο οι ιεροεξεταστές είναι έτοιμοι να δικάσουν ξανά, αποκρύπτοντας τους φυσικούς και ηθικούς αυτουργούς, τόσο εμείς οφείλουμε να στεκόμαστε ενάντια. Δεν περιμένουμε κανένα δικαστήριο να τιμωρήσει τον πατέρα, γιατί ο ίδιος θα τιμωρείται μόνος του κάθε μέρα, για όσο θα ζει. Οι ποινές του κράτους μπροστά στο εξ αμελείας έγκλημα του πατέρα δεν είναι μόνο άχρηστες, αλλά αποδεικνύουν και το παράλογο της ύπαρξής τους. Για να το πούμε ξεκάθαρα, δεν γίνεται ο θύτης, δηλαδή το κράτος, να οδηγεί σε δίκη έναν πατέρα και μια μητέρα που αναγκάζονται να δουλεύουν ενώ έχουν 5 1/2 μηνών παιδί. Ειδικά για τον πρώτο χρόνο θα έπρεπε οι γονείς, ανεξάρτητα αν είναι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό ή τον δημόσιο τομέα, να είναι επιφορτισμένοι με το μεγάλωμα του παιδιού τους και να μην είναι αναγκασμένοι να το στέλνουν σε βρεφικό σταθμό επειδή είναι μισθωτοί σκλάβοι.

Καμία κυβέρνηση δεν θεσμοθέτησε άδεια τουλάχιστον ενός χρόνου με αποδοχές σε εργαζόμενους γονείς στον ιδιωτικό τομέα, καμία κυβέρνηση δεν θέλησε να σκεφτεί να δώσει γενναίο επίδομα σε άνεργους νέους γονείς χωρίς προϋποθέσεις. Καμία κυβέρνηση δεν έκανε και δεν θα κάνει κάτι για το θέμα, γιατί το ζητούμενο για το κράτος είναι να διαιωνίζει και να εξελίσσει το σύστημα εκμετάλλευσης. Οι διάφορες καμπάνιες για το λεγόμενο δημογραφικό πρόβλημα και τα άθλια συνέδρια για την εξάλειψη της υπογεννητικότητας για το «καλό του έθνους», ουσιαστικά γίνονται για να εφοδιαστεί το σύστημα εκμετάλλευσης με νέους σκλάβους. Κάντε, λοιπόν, παιδιά και πρόβλημά σας πως και σε τι περιβάλλον θα τα μεγαλώσετε, πρόβλημά σας αν έχετε χρόνο ή όχι για τα παιδιά σας, γιατί υπάρχει ένα ολόκληρο κρατικό σύστημα διαπαιδαγώγησης που θα περνάει αρκετό χρόνο μαζί τους. Από τους πρώτους μήνες ζωής θα τα συντροφεύουν δομές, υπηρεσίες, δραστηριότητες, σχολεία και φροντιστήρια και δεν πειράζει, ας λέτε και ας νομίζετε πως τα παιδιά είναι δικά σας, ούτως άλλως τα ίδια λέτε και νομίζετε για την ζωή σας, πως σας ανήκει!

Τα χρόνια περνούν και η ζωή χάνεται μέσα από τα χέρια μας, στο τρέξιμο για τα προς το ζην και για την επιβίωση που στρεβλά μας πλασάρουν για ζωή. Όσο υπάρχει κράτος και μισθωτή σκλαβιά τόσο όλα θα είναι στρεβλά και ανάποδα. Αν θέλουμε να διατηρήσουμε την ανθρωπινότητά μας, την ελεύθερη φύση μας και να χαιρόμαστε με ό,τι έχει αξία, τότε ο αγώνας ενάντια στις στρεβλώσεις που δημιουργεί το κράτος, ενάντια στην μισθωτή σκλαβιά, στο σύστημα των «αναγκών» και των αναγκών, πρέπει να είναι συνεχής και ανελέητος, σε κάθε ανάσα.

Ας μην είμαστε αέρας στον μύλο της εξουσίας, μόνο θύελλα που αφήνει μύλους ξεδοντιασμένους, χωρίς πανιά.

Ανυπόλυτος

σας, να ζείτε καλύτερα, σε καθαρότερες πόλεις με περισσότερη ασφάλεια, να προκόψετε, να κάνετε και κάποιο ταξίδι στο εξωτερικό σαν άνθρωποι, ή να είστε διαρκώς κακομοίρηδες, σε μια Ελλάδα που δεν ξέρεις τί σου ξημερώνει με τα παράλληλα νομίσματα και διάφορες άλ-

Ο μεγάλος αριστερός ηγέτης Τσίπρας, ο «πατερούλης» του λαού, τρομάρα του, καταφθάνει εν μέσω παρατεταμένων χειροκροτημάτων, ορισμένοι μάλιστα κλακαδόροι χειροκροτούσαν σχεδόν τρέχοντας, όπως τους είχε ορμηνέψει ο σκηνοθέτης της παράστασης.

φθάσει το κόμμα και πάλι στο 3%; «*Είμαστε κόμμα εξουσίας και όχι διαμαρτυρίας*», είπε και ελάλησε ο «πατερούλης» Τσίπρας, κρατώντας με τις τελευταίες του δυνάμεις σφικτά την κουτάλα της εξουσίας!

καιώθηκαν οι Κασσάνδρες για Τρίτο Παγκόσμιο και πυρηνικά ολοκαυτώματα, φαίνεται διαχειρίσιμο.

Το σημαντικότερο είναι, ότι οι αλλαγές είναι μόνιμες. Οι παλιοί ιδιοκτήτες δεν θα επιστρέψουν, τα παλιά επαγγέλματα και οι παλιές δραστηριότητες, επίσης, δεν θα επιστρέψουν. Οι κοινωνικές σχέσεις αλλάζουν οριστικά. Τείνουμε προς την κατάσταση της κοινωνίας πριν από το κοινωνικό συμβόλαιο, όπως γλαφυρότατα την περιγράφει ο Χομπς. Μια κοινωνία όπου επικρατεί ο άνευ όρων ανταγωνισμός για την επικράτηση του φυσικού δικαιώματος του καθενός. Ο πληθυσμός εκπαιδεύτηκε από αμοραλιστές πολιτικούς και μέσα σε συνθήκες του παρθεναγωγείου της πανδημίας και έμαθε να λειτουργεί έτσι. Δεν χρειάζεται να σχολιάσουμε περισσότερα μετά και την τραγωδία των Τεμπών. Τα υπόλοιπα ευκόλως αντιληπτά παραλείπονται...

***

Στον πρωθυπουργό της Γαλλίας Francois Guizot αποδίδεται η φράση «*Enrichissez vous*!» – «*Πλουτίστε*!». Ήταν η απάντησή του σε όσους ζητούσαν να επεκταθεί το δικαίωμα ψήφου με μείωση του ύψους της περιουσίας που (πριν την επανάσταση του 1848) έπρεπε να έχουν οι Γάλλοι για να μπορούν να ψηφίζουν: ***πλουτίστε για να το αποκτήσετε***.

Αυτό είναι το ουσιαστικό μήνυμα και του κυρίου Μητσοτάκη. Πλουτίστε τώρα που μπορείτε, με όποιον τρόπο μπορείτε και εμείς είμαστε εδώ, δεν θα σας κάνουμε τη ζωή δύσκολη με διατυπώσεις και ελέγχους, θα μειώσουμε τη φορολογία, θα σας βάλουμε προτεραιότητα. Το αποτέλεσμα είναι το «***μαύρο χρήμα***» να ξεχειλίζει από παντού. Μπορεί να είναι μαύρο, αλλά παραμένει χρήμα και τροφοδοτεί την αγορά με νέα κατανάλωση και νέες επενδύσεις.

Έτσι, μπορεί να βαρυγκωμούν αρκετοί με την ακρίβεια στο σουπερμάρκετ, αλλά στις ταβέρνες και στα εστιατόρια δεν πέφτει καρφίτσα ούτε βράδυ βροχερής Δευτέρας. Μπορεί στα δημόσια νοσοκομεία να πηγαίνει κάποιος μόνο για να πεθάνει, αλλά στα ιδιωτικά πολυτελή νοσηλευτήρια γίνεται το αδιαχώρητο από ανθρώπους που δίνουν

νες συνήθειες και τα πιστεύω του πατέρα και της μάνας, δεν θα συμμετέχουμε στην σταύρωση του πατέρα και οργιζόμαστε μπροστά στην νεκρολαγνεία του καναπέ και των σαλονιών που μόλις έχει αρχίσει.

Όσο οι ιεροεξεταστές είναι έτοιμοι να δικάσουν ξανά, αποκρύπτοντας τους φυσικούς και ηθικούς αυτουργούς, τόσο εμείς οφείλουμε να στεκόμαστε ενάντια. Δεν περιμένουμε κανένα δικαστήριο να τιμωρήσει τον πατέρα, γιατί ο ίδιος θα τιμωρείται μόνος του κάθε μέρα, για όσο θα ζει. Οι ποινές του κράτους μπροστά στο εξ αμελείας έγκλημα του πατέρα δεν είναι μόνο άχρηστες, αλλά αποδεικνύουν και το παράλογο της ύπαρξής τους. Για να το πούμε ξεκάθαρα, δεν γίνεται ο θύτης, δηλαδή το κράτος, να οδηγεί σε δίκη έναν πατέρα και μια μητέρα που αναγκάζονται να δουλεύουν ενώ έχουν 5 1/2 μηνών παιδί. Ειδικά για τον πρώτο χρόνο θα έπρεπε οι γονείς, ανεξάρτητα αν είναι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό ή τον δημόσιο τομέα, να είναι επιφορτισμένοι με το χρόνου με αποδοχές σε εργαζόμενους γονείς στον ιδιωτικό τομέα, καμία κυβέρνηση δεν θέλησε να σκεφτεί να δώσει γενναίο επίδομα σε άνεργους νέους γονείς χωρίς προϋποθέσεις. Καμία κυβέρνηση δεν έκανε και δεν θα κάνει κάτι για το θέμα, γιατί το ζητούμενο για το κράτος είναι να διαιωνίζει και να εξελίσσει το σύστημα εκμετάλλευσης. Οι διάφορες καμπάνιες για το λεγόμενο δημογραφικό πρόβλημα και τα άθλια συνέδρια για την εξάλειψη της υπογεννητικότητας για το «καλό του έθνους», ουσιαστικά γίνονται για να εφοδιαστεί το σύστημα εκμετάλλευσης με νέους σκλάβους. Κάντε, λοιπόν, παιδιά και πρόβλημά σας πως και σε τι περιβάλλον θα τα μεγαλώσετε, πρόβλημά σας αν έχετε χρόνο ή όχι για τα παιδιά σας, γιατί υπάρχει ένα ολόκληρο κρατικό σύστημα διαπαιδαγώγησης που θα περνάει αρκετό χρόνο μαζί τους. Από τους πρώτους μήνες ζωής θα τα συντροφεύουν δομές, υπηρεσίες, δραστηριότητες, σχολεία και φροντιστήρια και δεν πειράζει, ας λέτε και ας

νομίζετε πως τα παιδιά είναι δικά σας, ούτως άλλως τα ίδια λέτε και νομίζετε για την ζωή σας, πως σας ανήκει!

Τα χρόνια περνούν και η ζωή χάνεται μέσα από τα χέρια μας, στο τρέξιμο για τα προς το ζην και για την επιβίωση που στρεβλά μας πλασάρουν για ζωή. Όσο υπάρχει κράτος και μισθωτή σκλαβιά τόσο όλα θα είναι στρεβλά και ανάποδα. Αν θέλουμε να διατηρήσουμε την ανθρωπινότητά μας, την ελεύθερη φύση μας και να χαιρόμαστε με ό,τι έχει αξία, τότε ο αγώνας ενάντια στις στρεβλώσεις που δημιουργεί το κράτος, ενάντια στην μισθωτή σκλαβιά, στο σύστημα των «αναγκών» και των αναγκών, πρέπει να είναι συνεχής και ανελέητος, σε κάθε ανάσα.

Ας μην είμαστε αέρας στον μύλο της εξουσίας, μόνο θύελλα που αφήνει μύλους ξεδοντιασμένους, χωρίς πανιά.

Ανυπόλυτος

σας, να ζείτε καλύτερα, σε καθαρότερες πόλεις με περισσότερη ασφάλεια, να προκόψετε, να κάνετε και κάποιο ταξίδι στο εξωτερικό σαν άνθρωποι, ή να είστε διαρκώς κακομοίρηδες, σε μια Ελλάδα που δεν ξέρεις τί σου ξημερώνει με τα παράλληλα νομίσματα και διάφορες άλλες αηδίες και πλούσιες αριστερές κυρίες να σας μοιράζουν κάθε μέρα από μια μερίδα γεμιστά;

Αυτό ήταν, ***in a nutshell***, το βασικό δίλημμα των εκλογών, το οποίο απαντήθηκε συντριπτικά και όπως όλα δείχνουν θα απαντηθεί εξ ίσου συντριπτικά και στις 25 Ιουνίου. Καλά και τί απέγινε με την περίφημη «***κρίση του πολιτικού συστήματος***»;

Αχ, παραλίγο να την ξεχάσουμε. Το τελευταίο της θύμα πριν σβήσει εντελώς, ήταν ο τραγικός Αλέξης Τσίπρας, ο πολιτικός που θυσίασε κόμμα και καριέρα για τη νέα Ελλάδα, πόσο συμβολικό...

Ο «πατερούλης» Τσίπρας

Ο μεγάλος αριστερός ηγέτης Τσίπρας, ο «πατερούλης» του λαού, τρομάρα του, καταφθάνει εν μέσω παρατεταμένων χειροκροτημάτων, ορισμένοι μάλιστα κλακαδόροι χειροκροτούσαν σχεδόν τρέχοντας, όπως τους είχε ορμηνέψει ο σκηνοθέτης της παράστασης.

Η παράσταση με τίτλο «***ένας είναι ο αρχηγός***» συνεχίστηκε με αμείωτο κομματικό ενδιαφέρον. Επί πέντε λεπτά οι παρευρισκόμενοι, από τους γνωστούς και μη εξαιρετέους κομισάριους του Τσίπρα μέχρι τον τελευταίο κομματικό παρατρεχάμενο, χειροκροτούσαν όρθιοι και στην συνέχεια μίλησε μόνον ο τρισμέγιστος αριστερός ηγέτης. Οι υπόλοιποι μόκο, πως το λένε αλλιώς, τουμπεκί ψιλοκομμένο!

Και αυτό γιατί, σύμφωνα με την πρόταση που κατέθεσε το *Εκτελεστικό Γραφείο*, όσα μέλη

φθάσει το κόμμα και πάλι στο 3%; «*Είμαστε κόμμα εξουσίας και όχι διαμαρτυρίας*», είπε και ελάλησε ο «πατερούλης» Τσίπρας, κρατώντας με τις τελευταίες του δυνάμεις σφικτά την κουτάλα της εξουσίας!

Το μήνυμα σαφές για όσα επακολουθήσουν μετά την $25^{η}$ Ιουνίου, πράγματα δηλαδή γνωστά στα αριστερά και κομμουνι-

της ύπαρξής τους. Για να το πούμε ξεκάθαρα, δεν γίνεται ο θύτης, δηλαδή το κράτος, να οδηγεί σε δίκη έναν πατέρα και μια μητέρα που αναγκάζονται να δουλεύουν ενώ έχουν 5 1/2 μηνών παιδί. Ειδικά για τον πρώτο χρόνο θα έπρεπε οι γονείς, ανεξάρτητα αν είναι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό ή τον δημόσιο τομέα, να είναι επιφορτισμένοι με το

και σε τι περιβάλλον θα τα μεγαλώσετε, πρόβλημά σας αν έχετε χρόνο ή όχι για τα παιδιά σας, γιατί υπάρχει ένα ολόκληρο κρατικό σύστημα διαπαιδαγώγησης που θα περνάει αρκετό χρόνο μαζί τους. Από τους πρώτους μήνες ζωής θα τα συντροφεύουν δομές, υπηρεσίες, δραστηριότητες, σχολεία και φροντιστήρια και δεν πειράζει, ας λέτε και ας

στημα των «αναγκών» και των αναγκών, πρέπει να είναι συνεχής και ανελέητος, σε κάθε ανάσα.

Ας μην είμαστε αέρας στον μύλο της εξουσίας, μόνο θύελλα που αφήνει μύλους ξεδοντιασμένους, χωρίς πανιά.

Ανυπόλυτος

λειτουργεί έτσι. Δεν χρειάζεται να σχολιάσουμε περισσότερα μετά και την τραγωδία των Τεμπών. Τα υπόλοιπα ευκόλως αντιληπτά παραλείπονται...

***

Στον πρωθυπουργό της Γαλλίας Francois Guizot αποδίδεται η φράση «*Enrichissez vous!*» – «*Πλουτίστε!*». Ήταν η απάντησή του σε όσους ζητούσαν να επεκταθεί το δικαίωμα ψήφου με μείωση του ύψους της περιουσίας που (πριν την επανάσταση του 1848) έπρεπε να έχουν οι Γάλλοι για να μπορούν να ψηφίζουν: ***πλουτίστε για να το αποκτήσετε***.

Αυτό είναι το ουσιαστικό μήνυμα και του κυρίου Μητσοτάκη. Πλουτίστε τώρα που μπορείτε, με όποιον τρόπο μπορείτε και εμείς είμαστε εδώ, δεν θα σας κάνουμε τη ζωή δύσκολη με διατυπώσεις και ελέγχους, θα μειώσουμε τη φορολογία, θα σας βάλουμε προτεραιότητα. Το αποτέλεσμα είναι το «***μαύρο χρήμα***» να ξεχειλίζει από παντού. Μπορεί να είναι μαύρο, αλλά παραμένει χρήμα και τροφοδοτεί την αγορά με νέα κατανάλωση και νέες επενδύσεις.

Έτσι, μπορεί να βαρυγκωμούν αρκετοί με την ακρίβεια στο σουπερμάρκετ, αλλά στις ταβέρνες και στα εστιατόρια δεν πέφτει καρφίτσα ούτε βράδυ βροχερής Δευτέρας. Μπορεί στα δημόσια νοσοκομεία να πηγαίνει κάποιος μόνο για να πεθάνει, αλλά στα ιδιωτικά πολυτελή νοσηλευτήρια γίνεται το αδιαχώρητο από ανθρώπους που δίνουν πρόθυμα όσα τους ζητήσουν για να γίνουν καλά. Μπορεί το ηλεκτρικό ρεύμα να έχει γίνει πέντε φορές ακριβότερο λόγω του καρτέλ στην ενέργεια, αλλά το καλό κράτος επιδοτεί –με τα λεφτά των φορολογουμένων– τους πάντες ως το 50%. Ακόμα και οι χαμηλόμισθοι υπάλληλοι του ιδιωτικού τομέα είδαν κάποιες αυξήσεις, λίγο η αύξηση του κατώτατου μισθού λίγο τα κρατικά pass, μάζευε κι ας είναι και ρώγες, όπως έλεγαν οι παλιοί.

Τέλος πάντων, τί προτιμάτε στη ζωούλα σας, να ζείτε καλύτερα, σε καθαρότερες πόλεις με περισσότερη ασφάλεια, να προκόψετε, να κάνετε και κάποιο ταξίδι στο εξωτερικό σαν άνθρωποι, ή να είστε διαρκώς κακομοίρηδες, σε μια Ελλάδα που δεν ξέρεις τί σου ξημερώνει με τα παράλληλα νομίσματα και διάφορες άλλες αηδίες και πλούσιες αριστερές κυρίες να σας μοιράζουν κάθε μέρα από μια μερίδα γεμιστά;

Αυτό ήταν, ***in a nutshell***, το βασικό δίλημμα των εκλογών, το οποίο απαντήθηκε συντριπτικά και όπως όλα δείχνουν θα απαντηθεί εξ ίσου συντριπτικά και στις 25 Ιουνίου. Καλά και τί απέγινε με την περίφημη «***κρίση του πολιτικού συστήματος***»;

Αχ, παραλίγο να την ξεχάσουμε. Το τελευταίο της θύμα πριν σβήσει εντελώς, ήταν ο τραγικός Αλέξης Τσίπρας, ο πολιτικός που θυσίασε κόμμα και καριέρα για τη νέα Ελλάδα, πόσο συμβολικό...

Ο «πατερούλης» Τσίπρας, ο αχάριστος λαός, και η κουτάλα της εξουσίας...

Το θέαμα που απολαύσαμε κατά την άφιξη και την είσοδο του ***Τσίπρα*** στο ξενοδοχείο που πραγματοποιήθηκε η συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής του Συριζα, μετά το εκλογικό βατερλώ, ήταν δίχως άλλο εφάμιλλο παραστάσεων, που θα μπορούσε να παρακολουθήσει κάποιος στο παρελθόν στο *Δελφινάριο*.

Ο μεγάλος αριστερός ηγέτης Τσίπρας, ο «πατερούλης» του λαού, τρομάρα του, καταφθάνει εν μέσω παρατεταμένων χειροκροτημάτων, ορισμένοι μάλιστα κλακαδόροι χειροκροτούσαν σχεδόν τρέχοντας, όπως τους είχε ορμηνέψει ο σκηνοθέτης της παράστασης.

Η παράσταση με τίτλο «***ένας είναι ο αρχηγός***» συνεχίστηκε με αμείωτο κομματικό ενδιαφέρον. Επί πέντε λεπτά οι παρευρισκόμενοι, από τους γνωστούς και μη εξαιρετέους κομισάριους του Τσίπρα μέχρι τον τελευταίο κομματικό παρατρεχάμενο, χειροκροτούσαν όρθιοι και στην συνέχεια μίλησε μόνον ο τρισμέγιστος αριστερός ηγέτης. Οι υπόλοιποι μόκο, πως το λένε αλλιώς, τουμπεκί ψιλοκομμένο!

Και αυτό γιατί, σύμφωνα με την πρόταση που κατέθεσε το *Εκτελεστικό Γραφείο*, όσα μέλη του κόμματος ήθελαν να τοποθετηθούν επί των ζητημάτων, που έθεσε ο «***πατερούλης***», μπορούσαν να το κάνουν μόνο γραπτώς.

Και πολύ τους ήταν. Επίσης, αποφασίστηκε από το «***πολίτ μπιρό***», ότι από εδώ και εμπρός θα μιλούν συγκεκριμένοι κομισάριοι, ενώ οι υπόλοιποι θα ομιλούν ύστερα από έγκριση νεοσυσταθείσας επιτροπής λογοκρισίας. Εμ, τι ενόμισαν τα κομματικά χαϊβάνια, ότι θα λένε ό,τι τους κατεβάσει η κούτρα τους; Και να φθάσει το κόμμα και πάλι στο 3%; «*Είμαστε κόμμα εξουσίας και όχι διαμαρτυρίας*», είπε και ελάλησε ο «πατερούλης» Τσίπρας, κρατώντας με τις τελευταίες του δυνάμεις σφικτά την κουτάλα της εξουσίας!

Το μήνυμα σαφές για όσα επακολουθήσουν μετά την 25η Ιουνίου, πράγματα δηλαδή γνωστά στα αριστερά και κομμουνιστικά κόμματα, κομματικές εκκαθαρίσεις μέχρι τελικής πτώσεως και του τελευταίου αμφισβητία του μεγάλου ηγέτη.

Φυσικά, το ίδιο θα γινόταν, αν ήταν δυνατόν και μ' όσους δεν ψήφισαν Τσίπρα. Θα σπάγαν πέτρες μέχρι να γεράσουν οι αχάριστοι, οι στούρνοι, τα βλακόμετρα!

Αμ, τα είπε, δεν τα είπε ο βλαχοδήμαρχος ο Γκλέτσος που αποφάνθηκε ότι «*Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν συνετρίβη. Συνετρίβη ο ελληνικός λαός, ξεγελάστηκε και έπαθε μία*

Εκλογές: Μάιος-Ιούνιος 2023

Αντιεκλογική Σκέψη και Δράση

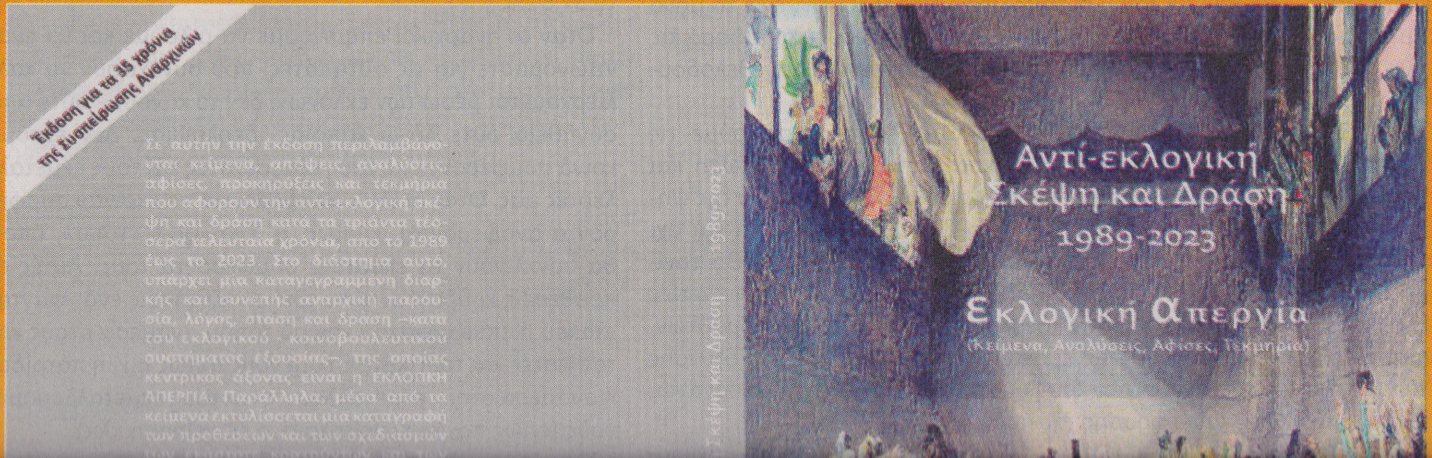
ΕΚΔΗΛΩΣΗ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Πέμπτη 15 Ιουνίου 2023, ώρα 6.30μμ
στην ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ
Σαριπόλου 8
(Δίπλα στο Αρχαιολογικό Μουσείο)

Θα προηγηθεί προβολή βίντεο

Αναρχική Αρχειοθήκη

συνέχεια από τη σελ 3

στροφή των εξουσιαστικών σχέσεων, η οποία πιστεύουμε ακράδαντα ότι θα επιτευχθεί από τους συν-δημιουργούς ενός ανεξούσιου κόσμου και δεν μπορεί να βασίζεται σε προκατασκευασμένες θεωρίες και πολιτικές τεχνικές. Η αποδοχή οιασδήποτε μορφής πολιτικής διαχείρισης προϋποθέτει την αποδοχή της πολιτικής, δηλαδή του δόλου και της εξαπάτησης ως μέσα για την επίτευξη του «κοινού» σκοπού. Μα, τότε, πως μπορούμε να μιλάμε για αμοιβαιότητα, ειλικρίνεια, ανιδιοτελή συνεργασία; Τα ψέματα καθηλώνουν δεν κινητοποιούν τον κόσμο, όσο και αν ορισμένοι, εκ του πονηρού, ισχυρίζονται το αντίθετο, επιδεικνύοντας μάλιστα κίβδηλα αποτελέσματα.

Λένε πολύ συχνά διάφοροι ειδικοί και διαφημιστές των γνωστών κινηματικών λογικών: Καλά αυτά που λέτε, αλλά τα άμεσα προβλήματα του λαού και του κινήματος δεν μπορούν να περιμένουν, είμαστε λίγοι, έχουμε ανάγκη την μαζικότητα, άρα χρειαζόμαστε την αριστερά, δεν μπορούμε άμεσα ή έμμεσα να απομακρυνόμαστε από την πολιτική διαδικασία, ο χρόνος είναι εις βάρος μας και άλλα σχετικά.

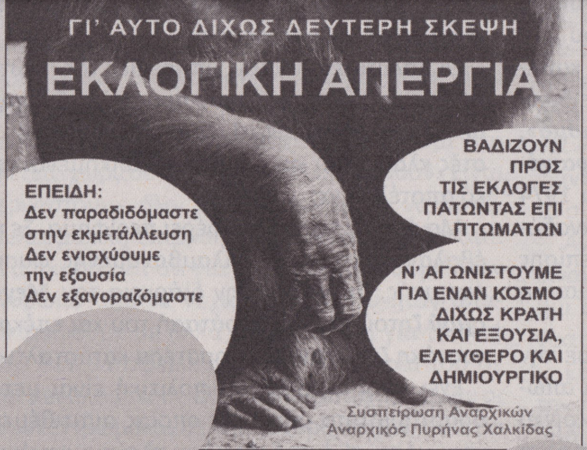
Επομένως, όπως καταλήγουν, δεν είναι επιζήμιο να συνταχθούμε με τον μέσο όρο του κινήματος, να συνταχθούμε άμεσα ή έμμεσα με δημοκρατικά αιτήματα και διαδικασίες, και επομένως να αποδεχθούμε λογικές χειραγώγησης των ανέτοιμων μαζών. Όπως έχουμε ξαναγράψει, ένα από τα μεγάλα επιτεύγματα της πολιτικής είναι ο παντελώς χαμένος να εμφανίζεται ομότιμος, κερδισμένος και διαμορφωτής καταστάσεων... Μήπως, πάλι, η κοινωνία, ως ένα αδιαχώριστο σύνολο, ορίζεται ως μια ομοιογενής μάζα ανθρώπων με κοινούς σκοπούς, που χαρακτηρίζεται από σταθερότητα,

Σκέψη και Δράση

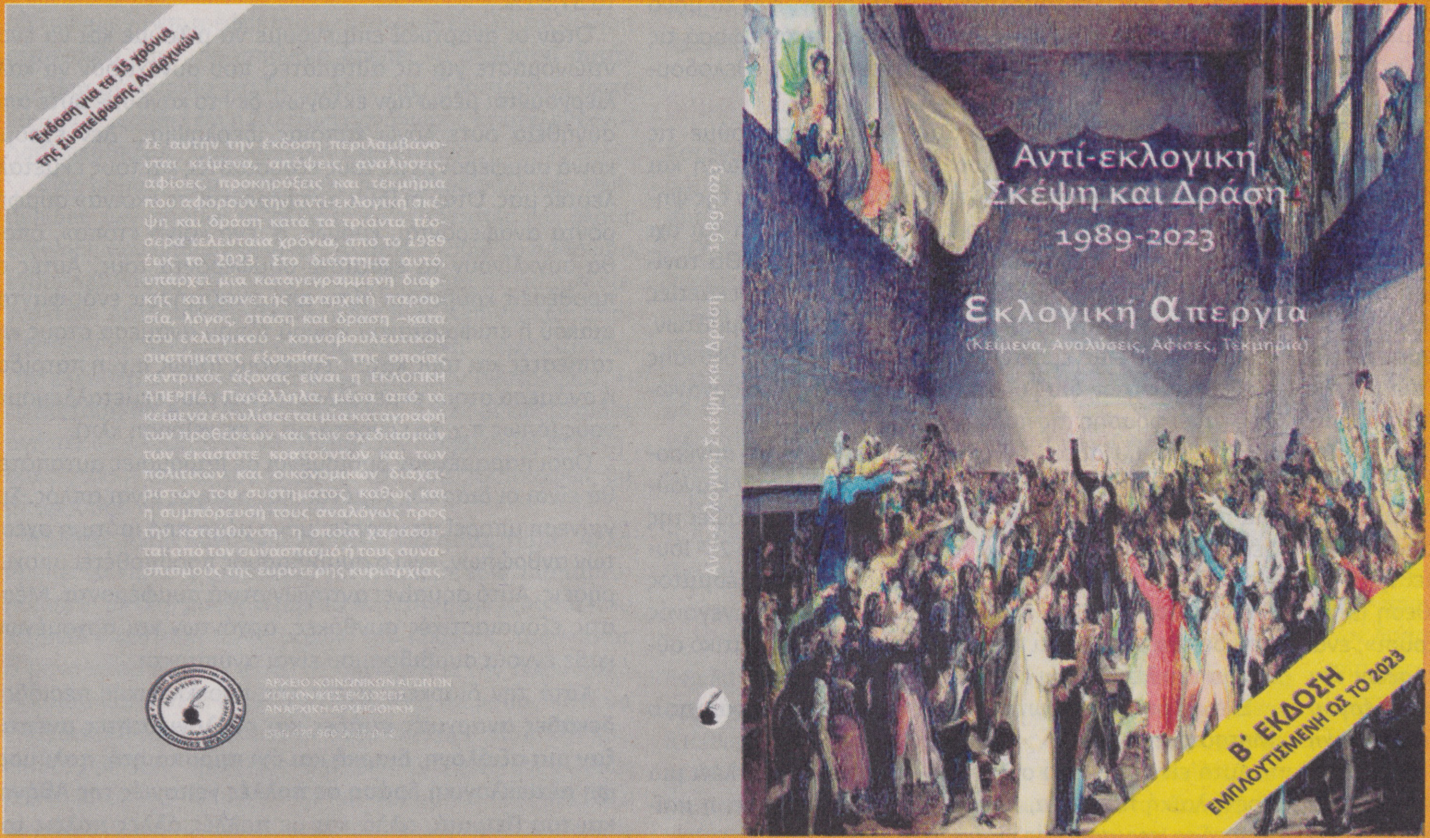
ΕΚΔΗΛΩΣΗ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Πέμπτη 15 Ιουνίου 2023, ώρα 6.30μμ
στην ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ
Σαριπόλου 8
(Δίπλα στο Αρχαιολογικό Μουσείο)

Θα προηγηθεί προβολή βίντεο

Αναρχική Αρχειοθήκη

της πολιτικής, δηλαδή του δόλου και της εξαπάτησης ως μέσα για την επίτευξη του «κοινού» σκοπού. Μα, τότε, πως μπορούμε να μιλάμε για αμοιβαιότητα, ειλικρίνεια, ανιδιοτελή συνεργασία; Τα ψέματα καθηλώνουν δεν κινητοποιούν τον κόσμο, όσο και αν ορισμένοι, εκ του πονηρού, ισχυρίζονται το αντίθετο, επιδεικνύοντας μάλιστα κίβδηλα αποτελέσματα.

Λένε πολύ συχνά διάφοροι ειδικοί και διαφημιστές των γνωστών κινηματικών λογικών: Καλά αυτά που λέτε, αλλά τα άμεσα προβλήματα του λαού και του κινήματος δεν μπορούν να περιμένουν, είμαστε λίγοι, έχουμε ανάγκη την μαζικότητα, άρα χρειαζόμαστε την αριστερά, δεν μπορούμε άμεσα ή έμμεσα να απομακρυνόμαστε από την πολιτική διαδικασία, ο χρόνος είναι εις βάρος μας και άλλα σχετικά.

Επομένως, όπως καταλήγουν, δεν είναι επιζήμιο να συνταχθούμε με τον μέσο όρο του κινήματος, να συνταχθούμε άμεσα ή έμμεσα με δημοκρατικά αιτήματα και διαδικασίες, και επομένως να αποδεχθούμε λογικές χειραγώγησης των ανέτοιμων μαζών. Όπως έχουμε ξαναγράψει, ένα από τα μεγάλα επιτεύγματα της πολιτικής είναι ο παντελώς χαμένος να εμφανίζεται ομότιμος, κερδισμένος και διαμορφωτής καταστάσεων... Μήπως, πάλι, η κοινωνία, ως ένα αδιαχώριστο σύνολο, ορίζεται ως μια ομοιογενής μάζα ανθρώπων με κοινούς σκοπούς, που χαρακτηρίζεται από σταθερότητα, ή βρίσκεται σε μια διαρκή κίνηση και μεταβολή, στο πλαίσιο ενός αδιάκοπου κοινωνικού ανταγωνισμού;

Δεν θέλουμε να πούμε μ' όλα αυτά, ότι οι καιροί δεν είναι χαλεποί.

Το αντίθετο. Θα συμφωνήσουμε όμως με τον ισχυρισμό, ότι όταν επιλέγουμε δρόμους δίχως εμπόδια και αγκάθια, μάλλον επιλέγουμε δρόμους, που δεν οδηγούν πουθενά...

Συσπείρωση Αναρχικών

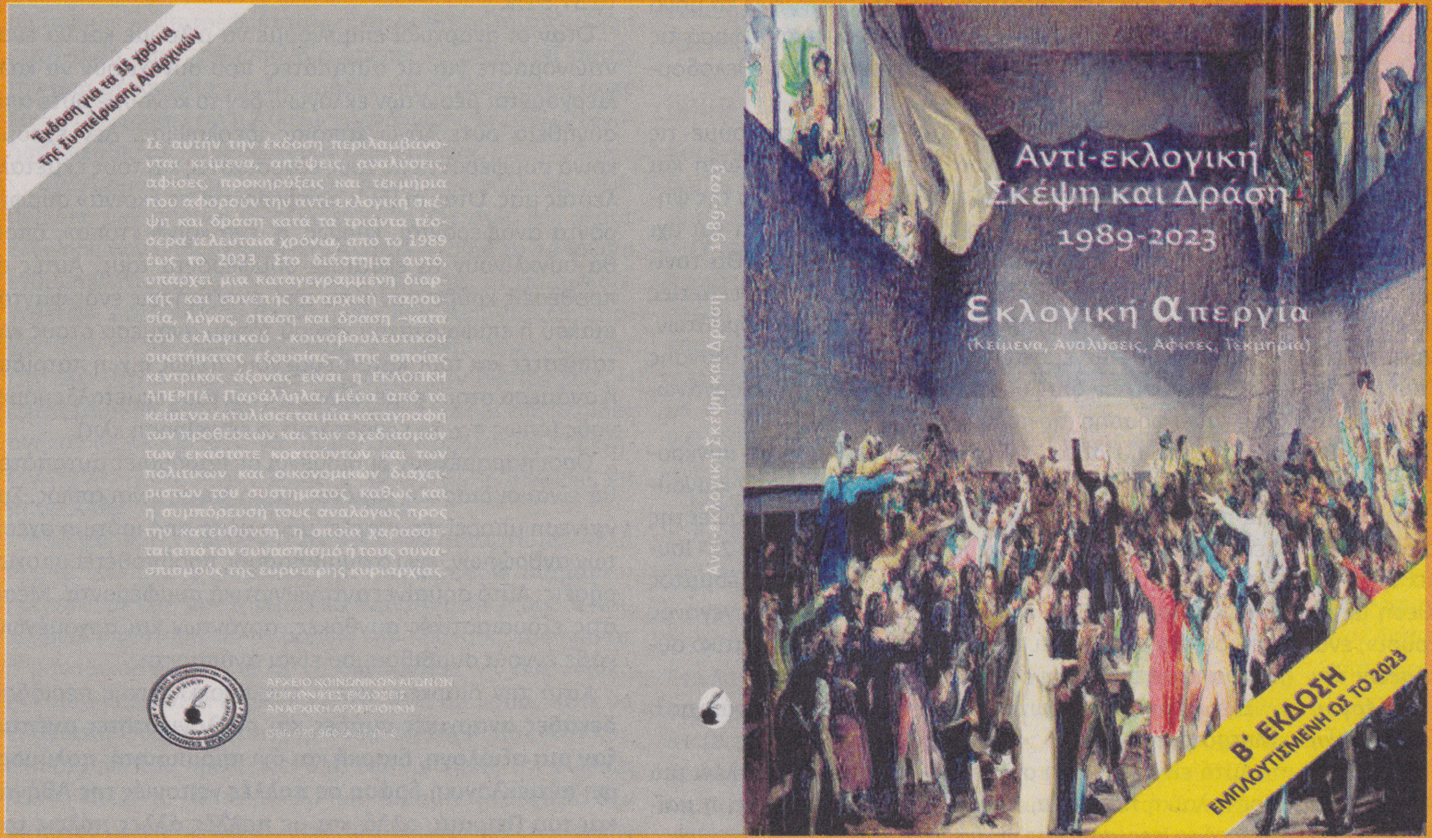
ομαδική παράκρουση. [...] ΣΥΡΙΖΑ χωρίς

Περασμένα μεγαλεία

να αρχίσουν να γράφουν στο Ιντιμίντια

στικά, ενώ οι νέοι «είτε δεν έχουν κατα-

Θα προηγηθεί

μακρυνόμαστε από την πολιτική διαδικασία, ο χρόνος είναι εις βάρος μας και άλλα σχετικά.

Επομένως, όπως καταλήγουν, δεν είναι επιζήμιο να συνταχθούμε με τον μέσο όρο του κινήματος, να συνταχθούμε άμεσα ή έμμεσα με δημοκρατικά αιτήματα και διαδικασίες, και επομένως να αποδεχθούμε λογικές χειραγώγησης των ανέτοιμων μαζών. Όπως έχουμε ξαναγράψει, ένα από τα μεγάλα επιτεύγματα της πολιτικής είναι ο παντελώς χαμένος να εμφανίζεται ομότιμος, κερδισμένος και διαμορφωτής καταστάσεων... Μήπως, πάλι, η κοινωνία, ως ένα αδιαχώριστο σύνολο, ορίζεται ως μια ομοιογενής μάζα ανθρώπων με κοινούς σκοπούς, που χαρακτηρίζεται από σταθερότητα, ή βρίσκεται σε μια διαρκή κίνηση και μεταβολή, στο πλαίσιο ενός αδιάκοπου κοινωνικού ανταγωνισμού;

Δεν θέλουμε να πούμε μ' όλα αυτά, ότι οι καιροί δεν είναι χαλεποί.

Το αντίθετο. Θα συμφωνήσουμε όμως με τον ισχυρισμό, ότι όταν επιλέγουμε δρόμους δίχως εμπόδια και αγκάθια, μάλλον επιλέγουμε δρόμους, που δεν οδηγούν πουθενά...

Συσπείρωση Αναρχικών

ομαδική παράκρουση. [...] ΣΥΡΙΖΑ χωρίς Τσίπρα δεν υπάρχει. Ο Τσίπρας είναι εκεί. Ενδεχομένως επειδή αυτά που έρχονται είναι "Αρμαγεδών", τον Τσίπρα τον φύλαξε ο θεός».

Ομαδική παράκρουση, όχι παίξε και γέλασε. Δεν μπορεί να υπάρχει άλλη εξήγηση.

Και παρ' όλα αυτά, έγινε το θαύμα και ο καλός θεούλης έσωσε τον Τσίπρα. Φαντάσου να μην τον έσωζε!!! Τσίπρας ρε, μόνο Τσίπρας, τίποτα άλλο, αλλιώς θα πεθάνουμε όλοι από την χούντα του Μητσοτάκη.

Περασμένα μεγαλεία και θυμώντας τα να κλαίς...

Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της στήλης, θα επακολουθήσουν λιτανείες γύρω γύρω στην Κουμουνδούρου, όπου θα περιφέρονται εικόνες του Τσίπρα, μέρα και νύχτα, κάθε εβδομάδα και κάθε μήνα, μέχρι να πέσει αυτός ο σατανάς ο Μητσοτάκης, ο τρισκατάρατος, που τρέλανε τον λαό, ποιος ξέρει με τι δεξιά μάγια και ξόρκια. Διαταγές έλαβαν και οι παρατρεχάμενοι της «*αντιεξουσίας*» να αρχίσουν να γράφουν στο Ιντιμίντια για «*θετική εμπλοκή*» στις εκλογές και να καταστρέφουν αντιεκλογικό υλικό ***στα «αδούλωτα» από την Δεξιά Εξάρχεια***, που «έχουν ιστορία».

Μετά τα είπε χύμα και τσουβαλάτα και ο Ξυδάκης, που αφού μελέτησε επιστημονικά την κατάσταση δήλωσε, ότι «*Ίσως σε ένα μέρος του πληθυσμού, μέσα στη συσκότιση, την παραπληροφόρηση και την ομίχλη στα μυαλά, υπάρχει ένα σύνδρομο «είμαστε θυρωροί της νύχτας», ένα «σύνδρομο της Στοκχόλμης»*» είπε χαρακτηριστικά, ενώ οι νέοι «*είτε δεν έχουν καταλάβει οι ίδιοι, είτε δεν έχουν καταλάβει οι γονείς τους*».

Μ' άλλα λόγια, «***Φαρμάκι έχω στην Ψυχή, Φέρνει μαυρίλα θολερή, σκοτάδι πίνω για ποτό***» και το «***μυαλό τους είναι θολό και το δικό σας Ξυδάκη πιο θολό, σας εθολώσαν τα αξιώματα και τα λεφτά, γεια σου Τσιπράρα φαφλατά***»!

Λεόν

Ανακοίνωση της Συσπείρωσης Αναρχικών για τις εκλογές της 21ης Μαΐου

Ησυχία, τάξη και ασφάλεια επικρατούν στο **Βασίλειο** εν αναμονή της τελικής στέψης του νέου (;) αναντικατάστατου πρωθυπουργού. Ούτε πανηγυρισμοί σημειώνονται, ούτε φιέστες, ούτε αλαλαγμοί των υπηκόων, που δεν παρέλειψαν να φέρουν εις πέρας το εκλογικό τους καθήκον. Και, όμως, την ίδια στιγμή οι πάσης φύσεως ειδικοί δημοσιολογούντες μιλούν για έναν «***πολιτικό σεισμό***», για «***κατάρρευση***» του Συριζα, για ένα πολιτικό «***φαινόμενο***», που όμοιο του δεν έχει καταγραφεί από το 1974 και εν τέλει για ένα «***νέο πολιτικό σύστημα***», που αναδύεται μέσα από τις στάχτες του «***παλαιού***», καθώς επίσης για πρώτη φορά μεταπολιτευτικά η λεγόμενη αξιωματική αντιπολίτευση χάνει 600.000 ψηφοφόρους.

Ο δήθεν αντιπολιτευόμενος Τσίπρας χαρακτήρισε την εκλογική καθίζηση του Συριζα (σε οκτώ χρόνια έχει απωλέσει 1.000.000 ψηφοφόρους) «*ένα οδυνηρό εκλογικό αποτέλεσμα*» για ολόκληρη την κοινωνία. Η υποκρισία και το ψεύδος και πάλι σ' όλο τους το μεγαλείο, άλλωστε κάθε άνοδος και πτώση ενός καθεστώτος στηρίζεται σε μεγάλα ψέματα είτε των «δικών» είτε των «αντιπάλων». Ζητούσε ο Τσίπρας προεκλογικά την ευκαιρία να κυβερνήσει για «πρώτη φορά» απαλλαγμένος από τα μνημόνια, ενώ ήδη είχε εκλεγεί δύο φορές πρωθυπουργός ακριβώς για αυτόν τον λόγο, δηλαδή να επιβάλλει μνημόνια. Όπως κάθε πολιτικός προσπάθησε να εμφανιστεί σαν αδικημένος και αμυνόμενος απέναντι σ' όσους δεν τηρούν κανόνες, αξίες και αρχές, που αυτός παρουσίαζε σαν αυθεντικούς.

Διόλου περίεργο. Όπως έχουμε ξαναγράψει το εύκολο σημείο κατασκευής ενός ψέματος δεν είναι μόνο η μερικότητα, αλλά και η παραποίηση καταστάσεων, απόψεων και λεγομένων. Με αυτό, ιδιαίτερα, το τρόπο έχουν στηριχτεί και πραγματοποιηθεί οι μεγαλύτερες αθλιότητες.

Ένα χρόνο αργότερα από την πραγματοποίηση του δημοψηφίσματος του καλοκαιριού του 2015, δημοσιοποιήθηκε έκθεση του ***Ιδρύματος Κόνραντ Αντενάουερ*** (το οποίο πρόσκειται στο ***Χριστιανοδημοκρατικό Κόμμα της Γερμανίας*** - CDU) για την πολιτική κατάσταση τον ελλαδι-

του Κοινοβουλίου. Ένα φαινόμενο που γίνεται όλο και πιο συχνό. Μόνο μία βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ καταψήφισε τα μέτρα, παραιτήθηκε αμέσως και αντικαταστάθηκε χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση».

Οι πολύτιμες, λοιπόν, υπηρεσίες της πρώτης φορά αριστερής κυβέρνησης έχουν προ πολλού αναγνωριστεί και με το παραπάνω. Γιατί, λοιπόν, αριστεροί και κομμουνιστές κλαίγονται και δηλώνουν αδικημένοι από το εκλογικό αποτέλεσμα;

Μα ήδη τα είχαν καταφέρει περίφημα. Σε κάθε «κρίση» έβαλαν πλάτη συμπεριλαμβανομένης φυσικά της υγειονομικής, όταν κατά την διάρκεια του ***Μεγάλου Εγκλεισμού*** ζητούσαν την παράτασή του και επέκριναν τον Μητσοτάκη ζητώντας αυστηρότερα κατασταλτικά μέτρα.

Έχει υποστηριχθεί ότι πολιτική είναι μεταξύ άλλων η δραστηριότητα μέσω της οποίας αντιτιθέμενα συμφέροντα, μέσα σ' ένα δεδομένο πλαίσιο κανόνων, συμβιβάζονται παίρνοντας το καθένα μερίδιο εξουσίας, άλλοτε μεγαλύτερο και άλλοτε μικρότερο. Η πολιτική συναίνεση εδράζεται σ' αυτήν ακριβώς πρώτα απ' όλα την παραδοχή.

Όλα τα υπόλοιπα είναι μικρές ή μεγάλες πολιτικές φανφάρες και παρηγοριά σ' όσους βαυκαλίζονται ότι αποφασίζουν για την ζωή τους μέσω των εκλογών, ενώ το μόνο που πετυχαίνουν είναι να επιβεβαιώνουν κάθε φορά τις συνθήκες υποδούλωσης, αλλά δυστυχώς και εθελοδουλείας.

Δεν αγνοούμε παρ' όλα αυτά, ούτε υποτιμούμε τις έντονες μεταβολές στην κοινωνική διαστρωμάτωση και την πολιτική εκπροσώπηση, που αναζητούν μέσω της ψήφου διάφορες κοινωνικές ομάδες με οικονομικά και όχι μόνο συμφέροντα και επιδιώξεις. Το αντίθετο. Θα τονίσουμε μάλιστα ότι οι μεταβολές αυτές εδώ και δεκαετίες σχετίζονται με την ιδεολογική σύγκλιση των κομμάτων, αλλά και την επανεμφάνιση της (υποτιθέμενης) όξυνσης των ιδεολογικών διαφορών τους σαν βάση της οργάνωσης και έκφρασης της πολιτικής.

απείχε, το 2015 το 43,43% των ψηφοφόρων απείχε, ποσοστό πρωτόγνωρο για την μεταπολιτευτική περίοδο, τον Ιανουάριο του 2015 ήταν σε χαμηλότερα επίπεδα, σημειώνοντας ποσοστό 35,13%, ενώ αντίστοιχα τον Μάιο του 2012 η αποχή άγγιξε το 34,88% και τον Ιούνιο του 2012 το 37,51%.

Όταν οι αναρχικοί επιμένουμε να μιλούμε και να εναντιωνόμαστε για τις αυταπάτες, που συνεχίζουν να καλλιεργούνται μέσω των εκλογών, δεν το κάνουμε ούτε από συνήθεια ούτε λόγω κάποιας ιδεοληψίας. Δεν έχουμε κοινά συμφέροντα με τους εξουσιαστές και τους εκμεταλλευτές μας. Όταν οι ίδιοι αναφέρονται σε «κοινά» συμφέροντα αναφέρονται, κυρίως, σ' ένα κοινό «τόπο», όπου θα συγκλίνουν τα εκάστοτε συμφέροντα τους. Αυτές οι προθέσεις κρύβονται πίσω από αναζητήσεις ενός φαντασιακού ή επιφανειακού κοινού τόπου ανάμεσα στους καταπιεστές και τους καταπιεσμένους (όπως π.χ. η πατρίδα) ή ανάμεσα στους εκμεταλλευτές και τους εκμεταλλευόμενους (όπως π.χ. το εργοστάσιο, η επιχείρηση κλπ).

ούτε φιέστες, ούτε αλαλαγμοί των νικηκών, που δεν παρέλειψαν να φέρουν εις πέρας το εκλογικό τους καθήκον. Και, όμως, την ίδια στιγμή οι πάσης φύσεως ειδικοί δημοσιολογούντες μιλούν για έναν «***πολιτικό σεισμό***», για «***κατάρρευση***» του Συριζα, για ένα πολιτικό «***φαινόμενο***», που όμοιο του δεν έχει καταγραφεί από το 1974 και εν τέλει για ένα «***νέο πολιτικό σύστημα***», που αναδύεται μέσα από τις στάχτες του «***παλαιού***», καθώς επίσης για πρώτη φορά μεταπολιτευτικά η λεγόμενη αξιωματική αντιπολίτευση χάνει 600.000 ψηφοφόρους.

Ο δήθεν αντιπολιτευόμενος Τσίπρας χαρακτήρισε την εκλογική καθίζηση του Συριζα (σε οκτώ χρόνια έχει απωλέσει 1.000.000 ψηφοφόρους) «*ένα οδυνηρό εκλογικό αποτέλεσμα*» για ολόκληρη την κοινωνία. Η υποκρισία και το ψεύδος και πάλι σ' όλο τους το μεγαλείο, άλλωστε κάθε άνοδος και πτώση ενός καθεστώτος στηρίζεται σε μεγάλα ψέματα είτε των «δικών» είτε των «αντιπάλων». Ζητούσε ο Τσίπρας προεκλογικά την ευκαιρία να κυβερνήσει για «πρώτη φορά» απαλλαγμένος από τα μνημόνια, ενώ ήδη είχε εκλεγεί δύο φορές πρωθυπουργός ακριβώς για αυτόν τον λόγο, δηλαδή να επιβάλλει μνημόνια. Όπως κάθε πολιτικός προσπάθησε να εμφανιστεί σαν αδικημένος και αμυνόμενος απέναντι σ' όσους δεν τηρούν κανόνες, αξίες και αρχές, που αυτός παρουσίαζε σαν αυθεντικούς.

Διόλου περίεργο. Όπως έχουμε ξαναγράψει το εύκολο σημείο κατασκευής ενός ψέματος δεν είναι μόνο η μερικότητα, αλλά και η παραποίηση καταστάσεων, απόψεων και λεγομένων. Με αυτό, ιδιαίτερα, το τρόπο έχουν στηριχτεί και πραγματοποιηθεί οι μεγαλύτερες αθλιότητες.

Ένα χρόνο αργότερα από την πραγματοποίηση του δημοψηφίσματος του καλοκαιριού του 2015, δημοσιοποιήθηκε έκθεση του ***Ιδρύματος Κόνραντ Αντενάουερ*** (το οποίο πρόσκειται στο ***Χριστιανοδημοκρατικό Κόμμα της Γερμανίας*** - CDU) για την πολιτική κατάσταση τον ελλαδικό χώρο. Στην συγκεκριμένη έκθεση μεταξύ άλλων τονίζεται η «***διαρκώς αυξανόμενη συνεργασία ανάμεσα στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΚΤ, το ΔΝΤ και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας***. Επίσης, η συνεργασία με άλλους διεθνείς παράγοντες έχει πλέον σταθεροποιηθεί, σε αντίθεση με το πολύ χαμηλό επίπεδο, στο οποίο βρισκόταν πέρυσι», ενώ ***παρατηρείται, επίσης, η απουσία κινητοποιήσεων και κοινωνικών διαμαρτυριών κατά του κυβερνητικού έργου «όπως συνέβαινε μέχρι το 2014, με δυναμική συμμετοχή του τότε αντιπολιτευόμενου ΣΥΡΙΖΑ***».

Όπως τονίζει, επίσης, η συγκεκριμένη έκθεση «*Μετά την έγκριση του τρίτου μνημονίου, ο συνασπισμός ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ έχει εγκαταλείψει τη συγκρουσιακή τακτική με την ΕΕ προσαρμόζοντας, επίσης, τη ρητορική του. Το Eurogroup της 25ης Μαΐου 2016, με μια επίδειξη μεγάλης πολιτικής βούλησης, ενέκρινε για πρώτη φορά το πρό-* ... *περαιτέρω καθυστέρηση*».

Οι πολύτιμες, λοιπόν, υπηρεσίες της πρώτη φορά αριστερής κυβέρνησης έχουν προ πολλού αναγνωριστεί και με το παραπάνω. Γιατί, λοιπόν, αριστεροί και κομμουνιστές κλαίγονται και δηλώνουν αδικημένοι από το εκλογικό αποτέλεσμα;

Μα ήδη τα είχαν καταφέρει περίφημα. Σε κάθε «κρίση» έβαλαν πλάτη συμπεριλαμβανομένης φυσικά της υγειονομικής, όταν κατά την διάρκεια του ***Μεγάλου Εγκλεισμού*** ζητούσαν την παράτασή του και επέκριναν τον Μητσοτάκη ζητώντας αυστηρότερα κατασταλτικά μέτρα.

Έχει υποστηριχθεί ότι πολιτική είναι μεταξύ άλλων η δραστηριότητα μέσω της οποίας αντιτιθέμενα συμφέροντα, μέσα σ' ένα δεδομένο πλαίσιο κανόνων, συμβιβάζονται παίρνοντας το καθένα μερίδιο εξουσίας, άλλοτε μεγαλύτερο και άλλοτε μικρότερο. Η πολιτική συναίνεση εδράζεται σ' αυτήν ακριβώς πρώτα απ' όλα την παραδοχή.

Όλα τα υπόλοιπα είναι μικρές ή μεγάλες πολιτικές φανφάρες και παρηγοριά σ' όσους βαυκαλίζονται ότι αποφασίζουν για την ζωή τους μέσω των εκλογών, ενώ το μόνο που πετυχαίνουν είναι να επιβεβαιώνουν κάθε φορά τις συνθήκες υποδούλωσης, αλλά δυστυχώς και εθελοδουλείας.

Δεν αγνοούμε παρ' όλα αυτά, ούτε υποτιμούμε τις έντονες μεταβολές στην κοινωνική διαστρωμάτωση και την πολιτική εκπροσώπηση, που αναζητούν μέσω της ψήφου διάφορες κοινωνικές ομάδες με οικονομικά και όχι μόνο συμφέροντα και επιδιώξεις. Το αντίθετο. Θα τονίσουμε μάλιστα ότι οι μεταβολές αυτές εδώ και δεκαετίες σχετίζονται με την ιδεολογική σύγκλιση των κομμάτων, αλλά και την επανεμφάνιση της (υποτιθέμενης) όξυνσης των ιδεολογικών διαφορών τους σαν βάση της οργάνωσης και έκφρασης της πολιτικής.

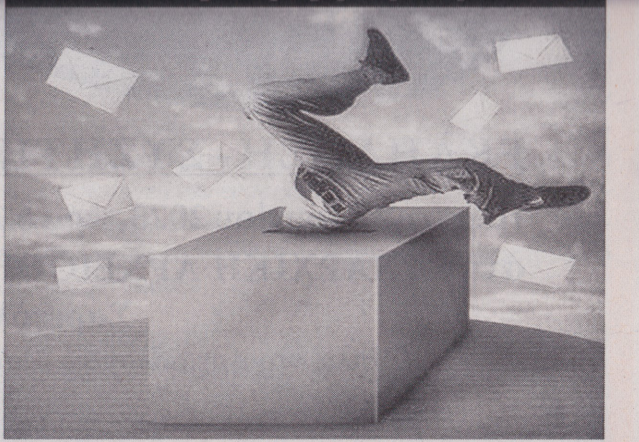
ΝΔ, Συριζα, Πασοκ, ΚΚΕ και Ελληνική Λύση θα συγκροτήσουν την ερχόμενη Κυριακή για μια ημέρα την καινούρια πεντακομματική βουλή, που θα διαλυθεί εν όψει της νέας εκλογικής διαδικασίας που θα διεξαχθεί την 25η Ιουνίου. Τυχόν «διόρθωση» του εκλογικού αποτελέσματος θα φέρει στην βουλή ένα ή δυο μικρά κόμματα, γεγονός που δεν θα επηρεάσει ένα υπό διαμόρφωση πολιτικό σύστημα του λεγόμενου «ενάμισι κόμματος».

Ελέω, λοιπόν, ετέρων πολιτικών δυνάμεων μονάρχης ο Μητσοτάκης;

Αυτό είναι το μόνο σίγουρο. Μόνο που, όπως λέει μια σοφή λαϊκή παροιμία, «***όσο πιο ψηλά ανεβαίνει η μαϊμού τόσο περισσότερο φαίνεται ο κώλος της***».

Και δυο λόγια για την αποχή.

Και σ' αυτές τις εκλογές η αποχή από την εκλογική διαδικασία ήταν ιδιαίτερα υψηλή και άγγιξε το 40%. Θα σημειώσουμε, επίσης, ενδεικτικά ότι στην Περιφέρεια Φλώ- ...

απείχε, το 2015 το 43,43% των ψηφοφόρων απείχε, ποσοστό πρωτόγνωρο για την μεταπολιτευτική περίοδο, τον Ιανουάριο του 2015 ήταν σε χαμηλότερα επίπεδα, σημειώνοντας ποσοστό 35,13%, ενώ αντίστοιχα τον Μάιο του 2012 η αποχή άγγιξε το 34,88% και τον Ιούνιο του 2012 το 37,51%.

Όταν οι αναρχικοί επιμένουμε να μιλούμε και να εναντιωνόμαστε για τις αυταπάτες, που συνεχίζουν να καλλιεργούνται μέσω των εκλογών, δεν το κάνουμε ούτε από συνήθεια ούτε λόγω κάποιας ιδεοληψίας. Δεν έχουμε κοινά συμφέροντα με τους εξουσιαστές και τους εκμεταλλευτές μας. Όταν οι ίδιοι αναφέρονται σε «κοινά» συμφέροντα αναφέρονται, κυρίως, σ' ένα κοινό «τόπο», όπου θα συγκλίνουν τα εκάστοτε συμφέροντα τους. Αυτές οι προθέσεις κρύβονται πίσω από αναζητήσεις ενός φαντασιακού ή επιφανειακού κοινού τόπου ανάμεσα στους καταπιεστές και τους καταπιεσμένους (όπως π.χ. η πατρίδα) ή ανάμεσα στους εκμεταλλευτές και τους εκμεταλλευόμενους (όπως π.χ. το εργοστάσιο, η επιχείρηση κλπ).

Όσοι παραμένουν βυθισμένοι σε παρόμοιες αυταπάτες θα είναι οι διαρκώς χαμένοι. Και ο λόγος είναι απλός. Συναίνεση μπορεί να υπάρξει μόνο μέσα από ισότιμη σχέση των ανθρώπων, ενώ ο συμβιβασμός προϋποθέτει υποχωρήσεις. Αυτό σημαίνει ανταγωνιστικά συμφέροντα. Μέσα στις εξουσιαστικές συνθήκες, αρχόντων και αρχομένων, κάθε έννοια συμβιβασμού είναι ανύπαρκτη.

Κατά την διάρκεια αυτής της προεκλογικής περιόδου **δεκάδες αναρχικές ομάδες και συλλογικότητες ανέπτυξαν μια αξιόλογη, διαρκή και όχι προσποιητή, πολύμορφη αντιεκλογική δράση σε πολλές γειτονιές της Αθήνας και του Πειραιά, αλλά και σε πολλές άλλες πόλεις του ελλαδικού χώρου**. Η δράση αυτή διακρίθηκε δια γυμνού οφθαλμού από οιαδήποτε άμεση ή έμμεση παρότρυνση στήριξης αριστερών ή κομμουνιστικών κομμάτων στ' όνομα των γνωστών θλιβερών κινηματικών λογικών.

Άλλωστε οι μάσκες έχουν πέσει προ πολλού. *Οι αναρχι-*

ο Τσίπρας προεκλογικά την ευκαιρία να κυβερνήσει για «πρώτη φορά» απαλλαγμένος από τα μνημόνια, ενώ ήδη είχε εκλεγεί δύο φορές πρωθυπουργός ακριβώς για αυτόν τον λόγο, δηλαδή να επιβάλλει μνημόνια. Όπως κάθε πολιτικός προσπάθησε να εμφανιστεί σαν αδικημένος και αμυνόμενος απέναντι σ' όσους δεν τηρούν κανόνες, αξίες και αρχές, που αυτός παρουσίαζε σαν αυθεντικούς.

Διόλου περίεργο. Όπως έχουμε ξαναγράψει το εύκολο σημείο κατασκευής ενός ψέματος δεν είναι μόνο η μερικότητα, αλλά και η παραποίηση καταστάσεων, απόψεων και λεγομένων. Με αυτό, ιδιαίτερα, το τρόπο έχουν στηριχτεί και πραγματοποιηθεί οι μεγαλύτερες αθλιότητες.

Ένα χρόνο αργότερα από την πραγματοποίηση του δημοψηφίσματος του καλοκαιριού του 2015, δημοσιοποιήθηκε έκθεση του ***Ιδρύματος Κόνραντ Αντενάουερ*** (το οποίο πρόσκειται στο ***Χριστιανοδημοκρατικό Κόμμα της Γερμανίας*** - CDU) για την πολιτική κατάσταση τον ελλαδικό χώρο. Στην συγκεκριμένη έκθεση μεταξύ άλλων τονίζεται η «***διαρκώς αυξανόμενη συνεργασία ανάμεσα στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΚΤ, το ΔΝΤ και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας***. Επίσης, η συνεργασία με άλλους διεθνείς παράγοντες έχει πλέον σταθεροποιηθεί, σε αντίθεση με το πολύ χαμηλό επίπεδο, στο οποίο βρισκόταν πέρυσι», ενώ ***παρατηρείται, επίσης, η απουσία κινητοποιήσεων και κοινωνικών διαμαρτυριών κατά του κυβερνητικού έργου «όπως συνέβαινε μέχρι το 2014, με δυναμική συμμετοχή του τότε αντιπολιτευόμενου ΣΥΡΙΖΑ***».

Όπως τονίζει, επίσης, η συγκεκριμένη έκθεση «*Μετά την έγκριση του τρίτου μνημονίου, ο συνασπισμός ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ έχει εγκαταλείψει τη συγκρουσιακή τακτική με την ΕΕ προσαρμόζοντας, επίσης, τη ρητορική του. Το Eurogroup της 25ης Μαΐου 2016, με μια επίδειξη μεγάλης πολιτικής βούλησης, ενέκρινε για πρώτη φορά το πρόγραμμα του αριστεροδεξιού κυβερνητικού συνασπισμού, εξασφαλίζοντας οικονομική σταθερότητα για τους ερχόμενους μήνες. Αυτή η νέα πολιτική πραγματικότητα είχε επιβεβαιωθεί τρεις ημέρες νωρίτερα με την υπερψήφιση από την κυβερνητική πλειοψηφία πακέτου μέτρων στην Ελληνική Βουλή.* ***Τα μέτρα περιελάμβαναν αυξήσεις φόρων και μια σειρά ιδιωτικοποιήσεων που για δεκαετίες αποτελούσαν ταμπού για τα ελληνικά πολιτικά κόμματα, ιδιαιτέρως για τον μέχρι τότε ριζοσπαστικά αριστερό ΣΥΡΙΖΑ.*** *Οι αντιδράσεις σε αυτή την εγκατάλειψη της αριστερής ταυτότητας παρέμειναν αμελητέες εντός και εκτός*

χή.

Όλα τα υπόλοιπα είναι μικρές ή μεγάλες πολιτικές φανφάρες και παρηγοριά σ' όσους βαυκαλίζονται ότι αποφασίζουν για την ζωή τους μέσω των εκλογών, ενώ το μόνο που πετυχαίνουν είναι να επιβεβαιώνουν κάθε φορά τις συνθήκες υποδούλωσης, αλλά δυστυχώς και εθελοδουλείας.

Δεν αγνοούμε παρ' όλα αυτά, ούτε υποτιμούμε τις έντονες μεταβολές στην κοινωνική διαστρωμάτωση και την πολιτική εκπροσώπηση, που αναζητούν μέσω της ψήφου διάφορες κοινωνικές ομάδες με οικονομικά και όχι μόνο συμφέροντα και επιδιώξεις. Το αντίθετο. Θα τονίσουμε μάλιστα ότι οι μεταβολές αυτές εδώ και δεκαετίες σχετίζονται με την ιδεολογική σύγκλιση των κομμάτων, αλλά και την επανεμφάνιση της (υποτιθέμενης) όξυνσης των ιδεολογικών διαφορών τους σαν βάση της οργάνωσης και έκφρασης της πολιτικής.

ΝΔ, Συριζα, Πασοκ, ΚΚΕ και Ελληνική Λύση θα συγκροτήσουν την ερχόμενη Κυριακή για μια ημέρα την καινούρια πενετακομματική βουλή, που θα διαλυθεί εν όψει της νέας εκλογικής διαδικασίας που θα διεξαχθεί την 25η Ιουνίου. Τυχόν «διόρθωση» του εκλογικού αποτελέσματος θα φέρει στην βουλή ένα ή δυο μικρά κόμματα, γεγονός που δεν θα επηρεάσει ένα υπό διαμόρφωση πολιτικό σύστημα του λεγόμενου «ενάμισι κόμματος».

Ελέω, λοιπόν, ετέρων πολιτικών δυνάμεων μονάρχης ο Μητσοτάκης;

Αυτό είναι το μόνο σίγουρο. Μόνο που, όπως λέει μια σοφή λαϊκή παροιμία, «***όσο πιο ψηλά ανεβαίνει η μαϊμού τόσο περισσότερο φαίνεται ο κώλος της***».

Και δυο λόγια για την αποχή.

Και σ' αυτές τις εκλογές η αποχή από την εκλογική διαδικασία ήταν ιδιαίτερα υψηλή και άγγιξε το 40%. Θα σημειώσουμε, επίσης, ενδεικτικά ότι στην Περιφέρεια Φλώρινας έφθασε το 62,47%, στην Περιφέρεια Κεφαλληνία το 57,62%, στην Περιφέρεια Λακωνίας το 56,83%, στην Περιφέρεια Ευρυτανίας το 55,41%, στην Περιφέρεια Λέσβου: 53,08%, στην Περιφέρεια Αρκαδίας το 51,48%, στην Περιφέρεια Σάμου το 50,12% ενώ υψηλά ήταν τα ποσοστά αποχής και σε Χίο, καθώς δεν συμμετείχε το 49,61%, στις Σέρρες το 49,09%, στη Μεσσηνία το 48,11%, στη Δράμα το 48,05% και την Ξάνθη το 47,19%.

Θα θυμίσουμε κάνοντας μία αναδρομή στην εκλογική συμμετοχή των εκλογικών αναμετρήσεων των προηγούμενων ετών, πως στις εθνικές εκλογές του 2019 το 42%

Ιανουάριο του 2015 ήταν σε χαμηλότερα επίπεδα, σημειώνοντας ποσοστό 35,13%, ενώ αντίστοιχα τον Μάιο του 2012 η αποχή άγγιξε το 34,88% και τον Ιούνιο του 2012 το 37,51%.

Όταν οι αναρχικοί επιμένουμε να μιλούμε και να εναντιωνόμαστε για τις αυταπάτες, που συνεχίζουν να καλλιεργούνται μέσω των εκλογών, δεν το κάνουμε ούτε από συνήθεια ούτε λόγω κάποιας ιδεοληψίας. Δεν έχουμε κοινά συμφέροντα με τους εξουσιαστές και τους εκμεταλλευτές μας. Όταν οι ίδιοι αναφέρονται σε «κοινά» συμφέροντα αναφέρονται, κυρίως, σ' ένα κοινό «τόπο», όπου θα συγκλίνουν τα εκάστοτε συμφέροντα τους. Αυτές οι προθέσεις κρύβονται πίσω από αναζητήσεις ενός φαντασιακού ή επιφανειακού κοινού τόπου ανάμεσα στους καταπιεστές και τους καταπιεσμένους (όπως π.χ. η πατρίδα) ή ανάμεσα στους εκμεταλλευτές και τους εκμεταλλευόμενους (όπως π.χ. το εργοστάσιο, η επιχείρηση κλπ).

Όσοι παραμένουν βυθισμένοι σε παρόμοιες αυταπάτες θα είναι οι διαρκώς χαμένοι. Και ο λόγος είναι απλός. Συναίνεση μπορεί να υπάρξει μόνο μέσα από ισότιμη σχέση των ανθρώπων, ενώ ο συμβιβασμός προϋποθέτει υποχωρήσεις. Αυτό σημαίνει ανταγωνιστικά συμφέροντα. Μέσα στις εξουσιαστικές συνθήκες, αρχόντων και αρχομένων, κάθε έννοια συμβιβασμού είναι ανύπαρκτη.

Κατά την διάρκεια αυτής της προεκλογικής περιόδου **δεκάδες αναρχικές ομάδες και συλλογικότητες ανέπτυξαν μια αξιόλογη, διαρκή και όχι προσποιητή, πολύμορφη αντιεκλογική δράση σε πολλές γειτονιές της Αθήνας και του Πειραιά, αλλά και σε πολλές άλλες πόλεις του ελλαδικού χώρου**. Η δράση αυτή διακρίθηκε δια γυμνού οφθαλμού από οιαδήποτε άμεση ή έμμεση παρότρυνση στήριξης αριστερών ή κομμουνιστικών κομμάτων στ' όνομα των γνωστών θλιβερών κινηματικών λογικών.

Άλλωστε οι μάσκες έχουν πέσει προ πολλού. ***Οι αναρχικοί με τους αναρχικούς και οι μπολσεβίκοι με τους μπολσεβίκους***. Στο κάτω κάτω «***έκαστος εφ' ω ετάχθη***»...

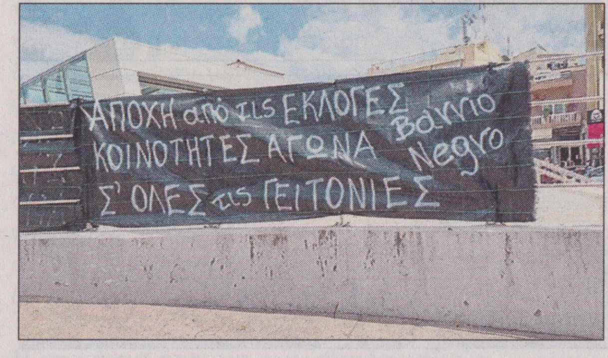
Ο αντιεκλογικός λόγος και δράση των αναρχικών εξακολουθεί να εμπνέει, γιατί η άρνηση συμμετοχής σε κάθε εκλογικό πανηγύρι παραμένει η μόνη αξιοπρεπής, έντιμη και ειλικρινής στάση κάθε ανθρώπου που θέλει να διατηρήσει την αξιοπρέπειά του και τον αυτοσεβασμό του έστω και στο ελάχιστο.

24-5-2023

Συσπείρωση Αναρχικών

Αντιεκλογικές Παρεμβάσεις
από τον Συντονισμό Αναρχικών Συλλογικοτήτων Ενάντια στις Εκλογές

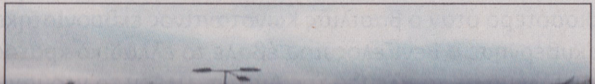
Αντιεκλογική παρέμβαση το Σάββατο 6 Μαΐου σε Κορυδαλλό-Νίκαια και τις επόμενες αντιεκλογικές δράσεις

Το Σαββάτο 6/5 στις 12.00, στην πλ. Ελευθερίας – μετρό Κορυδαλλού, πραγματοποιήθηκε η μικροφωνική-συγκέντρωση που είχε καλέσει ο *συντονισμός αναρχικών συλλογικοτήτων ενάντια στις εκλογές*, με τη συμμετοχή δεκάδων συντρόφων και συντροφισσών.

Αφού παραμείναμε μια ώρα στην πλατεία με μικροφωνική, πανό και μοίρασμα κειμένων, ακολούθησε παρέμβαση με κείμενα, αφίσες, τρικάκια, αυτοκόλλητα, μέχρι τον σταθμό του μετρό στην Νίκαια, στην πλ. Αγ. Νικολάου.

Αντιεκλογική μοτοπορεία: Παρασκευή 12 Μαΐου στις 19.00. Σημείο εκκίνησης-Αρχαιολογικό Μουσείο (Πατησίων)

πέδου της ζωής μας. Μας καλούν να επιλέξουμε μέσα σε ένα προκαθορισμένο πλαίσιο που θέτουν και βολεύει μόνο τους ίδιους και τη διαιώνιση του καθεστώτος που υπηρετούν. Οι επίδοξοι «σωτήρες» μας στοχεύουν στην καταστολή ή/και στην αφομοίωση κάθε αντίστασης, στη διοχέτευση της κοινωνικής οργής σε ακίνδυνα εκλογικά μονοπάτια ανάθεσης και ενσωμάτωσης που εν τέλει οδηγούν στην ενδυνάμωση του συστήματος κυριαρχίας.

Αρνούμαστε να αναθέσουμε τις αποφάσεις που αφορούν στις ζωές μας σε οποιονδήποτε ειδικό της πολιτικής ή τεχνοκράτη.

Δημιουργούμε στο εδώ και τώρα ομάδες, συλλογικότητες, κοινότητες αγώνα στη βάση ανεξούσιων σχέσεων ελευθερίας, ισοτιμίας και αλληλεγγύης, σεκάθε πεδίο της καθημερινότητάς μας. Συγκρουόμαστε με κάθε διαχειριστή του συστήματος εκμετάλλευσης και καταπίεσης, για την ατομική και κοινωνική απελευθέρωση.

ενεργητική αποχή

αγώνας για την καταστροφή του κράτους, του κεφαλαίου και κάθε εξουσιαστικής σχέσης

Συντονισμός αναρχικών συλλογικοτήτων ενάντια στις εκλογές

Αντιεκλογική συγκέντρωση Κυριακή 14 Μαΐου στο κέντρο του Πάρκου Τρίτση - Ίλιον (Συντριβάνι)

Μοιράστηκαν αντιεκλογικά κείμενα, στήθηκαν πανό και μικροφωνική και διαβάστηκαν κείμενα.

**ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ
ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΕΥΣΗ
ΚΑΙ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΞΟΥΣΙΑ**

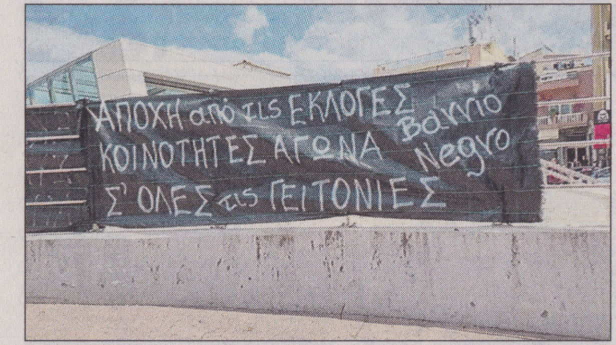
Πραγματοποίηση αντιεκλογικής συγκέντρωσης και πορείας στην Κυψέλη

Στις 20/05, παραμονές του εκλογικού πανηγυριού, πραγματοποιήθηκε η αντιεκλογική συγκέντρωση και πορεία στην Κυψέλη από τον συντονισμό αναρχικών συλλογικοτήτων ενάντια στις εκλογές με την συμμετοχή εκατό συντρόφων και συντροφισσών.

επόμενες αντιεκλογικές δράσεις

Το Σαββάτο 6/5 στις 12.00, στην πλ. Ελευθερίας – μετρό Κορυδαλλού, πραγματοποιήθηκε η μικροφωνική-συγκέντρωση που είχε καλέσει ο *συντονισμός αναρχικών συλλογικοτήτων ενάντια στις εκλογές*, με τη συμμετοχή δεκάδων συντρόφων και συντροφισσών.

Αφού παραμείναμε μια ώρα στην πλατεία με μικροφωνική, πανό και μοίρασμα κειμένων, ακολούθησε παρέμβαση με κείμενα, αφίσες, τρικάκια, αυτοκόλλητα, μέχρι τον σταθμό του μετρό στην Νίκαια, στην πλ. Αγ. Νικολάου.

Αντιεκλογική μοτοπορεία: Παρασκευή 12 Μαΐου στις 19.00. Σημείο εκκίνησης-Αρχαιολογικό Μουσείο (Πατησίων)

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ

Οι αλλεπάλληλες συστημικές κρίσεις και οι επιβαλλόμενες «καταστάσεις έκτακτης ανάγκης» που τις συνοδεύουν ως μέσο διαχείρισής τους «σωτήρες» μας στοχεύουν στην καταστολή ή/και στην αφομοίωση κάθε αντίστασης, στη διοχέτευση της κοινωνικής οργής σε ακίνδυνα εκλογικά μονοπάτια ανάθεσης και ενσωμάτωσης που εν τέλει οδηγούν στην ενδυνάμωση του συστήματος κυριαρχίας.

Αρνούμαστε να αναθέσουμε τις αποφάσεις που αφορούν στις ζωές μας σε οποιονδήποτε ειδικό της πολιτικής ή τεχνοκράτη.

Δημιουργούμε στο εδώ και τώρα ομάδες, συλλογικότητες, κοινότητες αγώνα στη βάση ανεξούσιων σχέσεων ελευθερίας, ισοτιμίας και αλληλεγγύης, σεκάθε πεδίο της καθημερινότητάς μας. Συγκρουόμαστε με κάθε διαχειριστή του συστήματος εκμετάλλευσης και καταπίεσης, για την ατομική και κοινωνική απελευθέρωση.

ενεργητική αποχή

αγώνας για την καταστροφή του κράτους, του κεφαλαίου και κάθε εξουσιαστικής σχέσης

Συντονισμός αναρχικών συλλογικοτήτων ενάντια στις εκλογές

Αντιεκλογική συγκέντρωση Κυριακή 14 Μαΐου στο κέντρο του Πάρκου Τρίτση - Ίλιον (Συντριβάνι)

Αντιεκλογική συγκέντρωση στα Προπύλαια

Στις 18/05 πραγματοποιήθηκε η αντιεκλογική συγκέντρωση από τον συντονισμό αναρχικών συλλογικοτήτων ενάντια στις εκλογές με την συμμε-

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΞΟΥΣΙΑ

Πραγματοποίηση αντιεκλογικής συγκέντρωσης και πορείας στην Κυψέλη

Στις 20/05, παραμονές του εκλογικού πανηγυριού, πραγματοποιήθηκε η αντιεκλογική συγκέντρωση και πορεία στην Κυψέλη από τον συντονισμό αναρχικών συλλογικοτήτων ενάντια στις εκλογές με την συμμετοχή εκατό συντρόφων και συντροφισσών.

Η συγκέντρωση έγινε στο ύψος της δημοτικής αγοράς Κυψέλης στην Φωκίωνος Νέγρη. Μοιράστηκαν αντιεκλογικά κείμενα, στήθηκαν πανό και μικροφωνική και διαβάστηκαν κείμενα.
Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε πορεία στους δρόμους της Κυψέλης όπου φωνάχτηκαν συνθήματα, πετάχτηκαν τρικάκια και ξηλώθηκαν κομματικές αφίσες.

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ ΚΑΜΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΚΟΜΜΑΤΑ

στις εκλογές, με τη συμμετοχή δεκάδων συντρόφων και συντροφισσών.

Αφού παραμείναμε μια ώρα στην πλατεία με μικροφωνική, πανό και μοίρασμα κειμένων, ακολούθησε παρέμβαση με κείμενα, αφίσες, τρικάκια, αυτοκόλλητα, μέχρι τον σταθμό του μετρό στην Νίκαια, στην πλ. Αγ. Νικολάου.

Αντιεκλογική μοτοπορεία: Παρασκευή 12 Μαΐου στις 19.00. Σημείο εκκίνησης-Αρχαιολογικό Μουσείο (Πατησίων)

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ

Οι αλλεπάλληλες συστημικές κρίσεις και οι επιβαλλόμενες «καταστάσεις έκτακτης ανάγκης» που τις συνοδεύουν ως μέσο διαχείρισής τους και εξέλιξης της κρατικής – καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης θεμελιώνονται πάνω στη διαρκή εξαθλίωσή μας. Το κράτος και το κεφάλαιο, προκειμένου να διατηρήσουν την κυριαρχία και την κερδοφορία τους, περνούν από την υποτίμηση των ζωών μας στην πλήρη απαξίωσή τους, όπως έγινε προφανές μετά την πρόσφατη δολοφονία στα Τέμπη.

Όλα τα κόμματα προσπαθούν να εκμεταλλευτούν τη συγκυρία προς όφελός τους. Προβάλλουν την εκλογική διαδικασία ως τη μοναδική επιλογή για την επιβίωση και βελτίωση του επι-

ενεργητική αποχή

αγώνας για την καταστροφή του κράτους, του κεφαλαίου και κάθε εξουσιαστικής σχέσης

Συντονισμός αναρχικών συλλογικοτήτων ενάντια στις εκλογές

Αντιεκλογική συγκέντρωση Κυριακή 14 Μαΐου στο κέντρο του Πάρκου Τρίτση - Ίλιον (Συντριβάνι)

Αντιεκλογική συγκέντρωση στα Προπύλαια

Στις 18/05 πραγματοποιήθηκε η αντιεκλογική συγκέντρωση από τον συντονισμό αναρχικών συλλογικοτήτων ενάντια στις εκλογές με την συμμετοχή δεκάδων συντρόφων και συντροφισσών.

Στις 20/05, παραμονές του εκλογικού πανηγυριού, πραγματοποιήθηκε η αντιεκλογική συγκέντρωση και πορεία στην Κυψέλη από τον συντονισμό αναρχικών συλλογικοτήτων ενάντια στις εκλογές με την συμμετοχή εκατό συντρόφων και συντροφισσών.

Η συγκέντρωση έγινε στο ύψος της δημοτικής αγοράς Κυψέλης στην Φωκίωνος Νέγρη. Μοιράστηκαν αντιεκλογικά κείμενα, στήθηκαν πανό και μικροφωνική και διαβάστηκαν κείμενα.
Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε πορεία στους δρόμους της Κυψέλης όπου φωνάχτηκαν συνθήματα, πετάχτηκαν τρικάκια και ξηλώθηκαν κομματικές αφίσες.

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ ΚΑΜΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΚΟΜΜΑΤΑ ΜΟΛΥΝΟΥΝ ΤΙΣ ΖΩΕΣ ΜΑΣ

ΑΓΩΝΙΖΟΜΑΣΤΕ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΚΟΣΜΟ ΔΙΧΩΣ ΚΡΑΤΗ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ,

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ

Πόλεμος - Αιχμαλωσία - Μπουζούκι - Σπαρτακιστές και πάλι Πόλεμος

Ηχογράφηση στο Γκέρλιτς

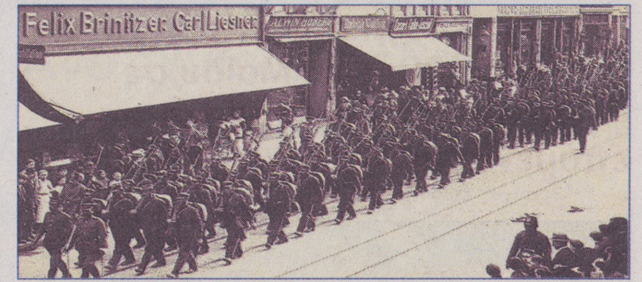
Μια ιστορία εγκλημάτων της εξουσίας με αφετηρία την Α΄ παγκόσμια ανθρωποσφαγή, την πρώτη ηχογράφηση με μπουζούκι, μέχρι την κοινωνική επανάσταση στη Γερμανία και τον πόλεμο στην Μικρά Ασία

Τι σχέση μπορεί να έχει η πρώτη παγκόσμια ανθρωποσφαγή με την πρώτη ηχογράφηση μπουζουκιού και την επανάσταση στην Γερμανία το 1918-1919; Ίσως η σχέση αυτή να μπορούσε να αποτυπωθεί μονάχα σε μυθιστόρημα του Παπαδιαμάντη! «Μα, τι ακατανόητη εισαγωγή», θα αναρωτηθείτε και έχετε δίκιο· μα η ιστορία έχει τόσες πολλές πτυχές και οι διαδρομές της μπορεί να ενώνουν πράγματα φαινομενικά ασύνδετα μεταξύ τους. Αλλά, για να γίνουν κατανοητές οι παραπάνω συνδέσεις θα πρέπει να γίνει απαραίτητα μια εισαγωγή στο ιστορικό πλαίσιό τους, που αφορά την εμπλοκή του ελλαδικού κράτους στην Α΄ παγκόσμια ανθρωποσφαγή.

Στην ιστορία που ακολουθεί φαίνεται ξεκάθαρα πως τα κράτη και οι εξουσίες χρησιμοποιούν τους ανθρώπους για τις κυριαρχικές τους επιδιώξεις, αδιαφορώντας για την ζωή τους· και όταν χρησιμοποιηθούν αφήνονται έρμαιοι και τσακισμένοι, έχοντας χάσει κομμάτια της ζωής τους και

γωνιστούν. Με τα παραπάνω αντιλαμβανόμαστε, πως η ουδετερότητα δεν αφορούσε, βέβαια, την τήρηση ίσων αποστάσεων, αλλά στην προκειμένη ήταν η μόνη στάση που μπορούσε να ήταν φιλική προς την Γερμανία, δεδομένων των συνθηκών και των ισορροπιών που έπρεπε να διατηρηθούν.

Τα παραπάνω, βέβαια, είναι εξουσιαστικά αλισβερίσια που βλέπουν τους εξουσιαζόμενους ως πιόνια στην σκακιέρα της κυριαρχίας. Σ΄ αυτά τα αλισβερίσια οι ανθρώπινες ζωές είναι μόνο αριθμοί που εξυπηρετούν ή όχι τους κυριαρχικούς σχεδιασμούς. Στον ουδέτερο, λοιπόν, ελλαδικό χώρο, η συμμαχία της Αντάντ αποβιβάζει στρατεύματα στην Θεσσαλονίκη και μετά την κατάρρευση του σερβικού μετώπου, τα στρατεύματα της Σερβίας, η οποία είναι σύμμαχος της Αντάντ, εισέρχονται στην Μακεδονία. Το βουλγαρικό κράτος παίρνει το πράσινο φως από την Γερμανία να εισέλθει και αυτό στη Μακεδονία, για να αντιπαρατεθεί στην αυξανόμενη ανάπτυξη των δυνάμεων της Αντάντ στην περιοχή. Στην Καβάλα, βρισκόταν το ελλαδικό Δ΄ Σώμα Στρατού, το οποίο λόγω ουδετερότητας είχε εντολή να μην αντιπαρατεθεί στην βουλγαρική προώθηση. Μετά από πολλές και δαιδαλώδεις διαβουλεύσεις μεταξύ Βρετανών, Βουλγάρων, Γερμανών, ελληνικής κυβέρνησης της Αθήνας, κυβέρνησης Βενιζέλου στη Θεσσαλονίκη και διοίκησης του στρατιωτικού σώματος, το Δ΄ Σώμα Στρατού, με απόφαση του φιλοβασιλικού διοικητή Χατζοπούλου και με την σκιώδη επιρροή του βασιλιά Κωνσταντίνου, συμφωνήθηκε να αιχμαλωτιστεί οικειοθελώς από τους Γερμανούς και όχι από τους Βούλγαρους, θεωρώντας πως στην Γερμανία οι αιχμάλωτοι θα είχαν καλύτερη αντιμετώπιση και πως αυτό θα είχε θετικό αντίκτυπο για την εικόνα της Γερμανίας στον ελλαδικό χώρο. Επιπλέον, στον πόλεμο προπαγάνδας, η Γερμανία θα μπορούσε να εμφανίσει την εξαναγκαστική παράδοση ενός ουδέτερου στρατεύματος από κράτος φιλικά προσκείμενο στην Γερμανία, ως πράξη γενναιοδωρίας, προστασίας και φιλοξενίας και όχι αιχμαλωσίας. Αλλά, όπως θα δούμε παρακάτω, η αιχμαλωσία όπως και να φτιασιδώνεται παραμένει αιχμαλωσία. Έτσι, λοιπόν, στις 2 Σεπτεμβρίου το 1916 (νέο ημερολόγιο 15 Σεπτεμβρίου), 6.100 στρατιώτες, 430 αξιωματικοί, στρα-

Παρέλαση και «καλωσόρισμα» στο Γκαιρλίτς

τον μισθό τους σε γερμανικά μάρκα σε αναλογία 1 προς 1 και θα είχαν την δυνατότητα να σιτίζονται επιπλέον σε λέσχες της πόλης με πληρωμή. Δεν επιτρέπονταν τα ταξίδια εντός του γερμανικού χώρου, παρά μόνο με ειδική άδεια και οι αιχμάλωτοι του Σώματος θα ανήκαν στο γερμανικό υπουργείο στρατιωτικών. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, δεν υπάρχει καλή και κακή αιχμαλωσία. Από την στιγμή που οι άνθρωποι είναι εξαναγκασμένοι να ζουν σύμφωνα με κανόνες τρίτων, σε συγκεκριμένο χωρικό πλαίσιο, η αιχμαλωσία παραμένει αιχμαλωσία και μάλιστα από αναρχική σκοπιά είναι είδος βασανιστηρίου. **400 άτομα πέθαναν σ΄ εκείνο το στρατόπεδο από διάφορες αιτίες**, όπως το πολικό ψύχος που αναφέρεται πως την περίοδο 1916-΄17 έφτασε τους -22°, την πείνα, την κακή και ελλιπέστατη διατροφή και μέσα σ΄ όλα αυτά την ισπανική γρίπη, την φυματίωση και την μηνιγγίτιδα. Με το τέλος του πολέμου, 150 βαριά ασθενείς, επέστρεψαν στον ελλαδικό χώρο ετοιμοθάνατοι. Τα πράγματα δυσκόλεψαν ακόμα περισσότερο όταν ο βασιλιάς Κωνσταντίνος εκθρονίστηκε και κυβέρνησε ο Βενιζέλος που έβαλε το ελλαδικό κράτος

Ηχογράφηση στο Γκέρλιτς

Μια ιστορία εγκλημάτων της εξουσίας με αφετηρία την Α΄ παγκόσμια ανθρωποσφαγή, την πρώτη ηχογράφηση με μπουζούκι, μέχρι την κοινωνική επανάσταση στη Γερμανία και τον πόλεμο στην Μικρά Ασία

Τι σχέση μπορεί να έχει η πρώτη παγκόσμια ανθρωποσφαγή με την πρώτη ηχογράφηση μπουζουκιού και την επανάσταση στην Γερμανία το 1918-1919; Ίσως η σχέση αυτή να μπορούσε να αποτυπωθεί μονάχα σε μυθιστόρημα του Παπαδιαμάντη! «Μα, τι ακατανόητη εισαγωγή», θα αναρωτηθείτε και έχετε δίκιο· μα η ιστορία έχει τόσες πολλές πτυχές και οι διαδρομές της μπορεί να ενώνουν πράγματα φαινομενικά ασύνδετα μεταξύ τους. Αλλά, για να γίνουν κατανοητές οι παραπάνω συνδέσεις θα πρέπει να γίνει απαραίτητα μια εισαγωγή στο ιστορικό πλαίσιό τους, που αφορά την εμπλοκή του ελλαδικού κράτους στην Α΄ παγκόσμια ανθρωποσφαγή.

Στην ιστορία που ακολουθεί φαίνεται ξεκάθαρα πως τα κράτη και οι εξουσίες χρησιμοποιούν τους ανθρώπους για τις κυριαρχικές τους επιδιώξεις, αδιαφορώντας για την ζωή τους· και όταν χρησιμοποιηθούν αφήνονται έρμαιοι και τσακισμένοι, έχοντας χάσει κομμάτια της ζωής τους και του εαυτού τους.

Η αιχμαλωσία 7.000 ανθρώπων στην Καβάλα

Το ελλαδικό κράτος συμμετείχε στην πρώτη παγκόσμια ανθρωποσφαγή μόλις κατά το τέλος της, σε μάχες που έγιναν στην περιοχή της Μακεδονίας. Όλη την προηγούμενη περίοδο του πολέμου, το ελλαδικό κράτος με τον βασιλιά Κωνσταντίνο προέκρινε την πολιτική της ουδετερότητας. Οι λόγοι ήταν πολλοί. Αρχικά υπήρχαν οι δεσμοί του βασιλιά Κωνσταντίνου με τον βασιλιά της Γερμανίας Κάιζερ Γουλιέλμο Β΄, καθώς ο βασιλιάς Κωνσταντίνος είχε παντρευτεί την αδερφή του Κάιζερ. Επιπλέον, ο βασιλιάς Κωνσταντίνος ήταν απόφοιτος της Στρατιωτικής Ακαδημίας του Βερολίνου. Η απόφαση για ουδετερότητα είχε παρθεί σε πλήρη συνεννόηση του με τον βασιλιά Κάιζερ με τον οποίο είχαν συνεχή επικοινωνία. Επίσης, ένας αναστaλτικός παράγοντας για την μη ευθεία στήριξη της Γερμανίας, ήταν πως στο πλευρό της Γερμανίας είχε συντα-

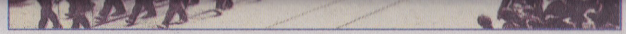
κιέρα της κυριαρχίας. Σ΄ αυτά τα αλισβερίσια οι ανθρώπινες ζωές είναι μόνο αριθμοί που εξυπηρετούν ή όχι τους κυριαρχικούς σχεδιασμούς. Στον ουδέτερο, λοιπόν, ελλαδικό χώρο, η συμμαχία της Αντάντ αποβιβάζει στρατεύματα στην Θεσσαλονίκη και μετά την κατάρρευση του σερβικού μετώπου, τα στρατεύματα της Σερβίας, η οποία είναι σύμμαχος της Αντάντ, εισέρχονται στην Μακεδονία. Το βουλγαρικό κράτος παίρνει το πράσινο φως από την Γερμανία να εισέλθει και αυτό στη Μακεδονία, για να αντιπαρατεθεί στην αυξανόμενη ανάπτυξη των δυνάμεων της Αντάντ στην περιοχή. Στην Καβάλα, βρισκόταν το ελλαδικό Δ΄ Σώμα Στρατού, το οποίο λόγω ουδετερότητας είχε εντολή να μην αντιπαρατεθεί στην βουλγαρική προώθηση. Μετά από πολλές και δαιδαλώδεις διαβουλεύσεις μεταξύ Βρετανών, Βουλγάρων, Γερμανών, ελληνικής κυβέρνησης της Αθήνας, κυβέρνησης Βενιζέλου στη Θεσσαλονίκη και διοίκησης του στρατιωτικού σώματος, το Δ΄ Σώμα Στρατού, με απόφαση του φιλοβασιλικού διοικητή Χατζοπούλου και με την σκιώδη επιρροή του βασιλιά Κωνσταντίνου, συμφωνήθηκε να αιχμαλωτιστεί οικειοθελώς από τους Γερμανούς και όχι από τους Βούλγαρους, θεωρώντας πως στην Γερμανία οι αιχμάλωτοι θα είχαν καλύτερη αντιμετώπιση και πως αυτό θα είχε θετικό αντίκτυπο για την εικόνα της Γερμανίας στον ελλαδικό χώρο. Επιπλέον, στον πόλεμο προπαγάνδας, η Γερμανία θα μπορούσε να εμφανίσει την εξαναγκαστική παράδοση ενός ουδέτερου στρατεύματος από κράτος φιλικά προσκείμενο στην Γερμανία, ως πράξη γενναιοδωρίας, προστασίας και φιλοξενίας και όχι αιχμαλωσίας. Αλλά, όπως θα δούμε παρακάτω, η αιχμαλωσία όπως και να φτιασιδώνεται παραμένει αιχμαλωσία. Έτσι, λοιπόν, στις 2 Σεπτεμβρίου το 1916 (νέο ημερολόγιο 15 Σεπτεμβρίου), 6.100 στρατιώτες, 430 αξιωματικοί, στρα-

τιωτικοί υπάλληλοι, 93 γυναίκες και 5 παιδιά μεταφέρθηκαν αρχικά στην Δράμα και εκεί φορτώθηκαν σε δέκα τρένα συνολικά με τελικό προορισμό το στρατόπεδο της πόλης Γκέρλιτς της Γερμανίας. Το ταξίδι κράτησε 12 μέρες και η ιδιότυπη αιχμαλωσία σχεδόν τρία χρόνια.

Το στρατόπεδο συγκέντρωσης στην πόλη Γκέρλιτς

Ο βασιλιάς Κάιζερ Γουλιέλμος Β΄ είχε προετοιμάσει θερμή υποδοχή στους αιχμαλώτους, με μπάντες και στρατιωτικά

Παρέλαση και «καλωσόρισμα» στο Γκαιρλίτς

τον μισθό τους σε γερμανικά μάρκα σε αναλογία 1 προς 1 και θα είχαν την δυνατότητα να σιτίζονται επιπλέον σε λέσχες της πόλης με πληρωμή. Δεν επιτρέπονταν τα ταξίδια εντός του γερμανικού χώρου, παρά μόνο με ειδική άδεια και οι αιχμάλωτοι του Σώματος θα ανήκαν στο γερμανικό υπουργείο στρατιωτικών. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, δεν υπάρχει καλή και κακή αιχμαλωσία. Από την στιγμή που οι άνθρωποι είναι εξαναγκασμένοι να ζουν σύμφωνα με κανόνες τρίτων, σε συγκεκριμένο χωρικό πλαίσιο, η αιχμαλωσία παραμένει αιχμαλωσία και μάλιστα από αναρχική σκοπιά είναι είδος βασανιστηρίου. **400 άτομα πέθαναν σ΄ εκείνο το στρατόπεδο από διάφορες αιτίες**, όπως το πολικό ψύχος που αναφέρεται πως την περίοδο 1916-΄17 έφτασε τους -22°, την πείνα, την κακή και ελλιπέστατη διατροφή και μέσα σ΄ όλα αυτά την ισπανική γρίπη, την φυματίωση και την μηνιγγίτιδα. Με το τέλος του πολέμου, 150 βαριά ασθενείς, επέστρεψαν στον ελλαδικό χώρο ετοιμοθάνατοι. Τα πράγματα δυσκόλεψαν ακόμα περισσότερο όταν ο βασιλιάς Κωνσταντίνος εκθρονίστηκε και κυβέρνησε ο Βενιζέλος που έβαλε το ελλαδικό κράτος στον πόλεμο με το πλευρό της Αντάντ. Πλέον το γερμανικό κράτος δεν είχε να κάνει με ένα αιχμάλωτο ουδέτερο στράτευμα, αλλά μ΄ ένα στράτευμα εχθρικού προς αυτό κράτους. Εντός του στρατοπέδου, μετά την επικράτηση του Βενιζέλου, πολλοί αξιωματικοί και στρατιώτες εκδηλώθηκαν ανοιχτά ως βενιζελικοί, με αποτέλεσμα να υπάρχουν προστριβές με αποκορύφωμα τον ξαφνικό θάνατο από εγκεφαλική αιμορραγία του φιλοβασιλικού διοικητή του Δ΄ Σώματος Χατζόπουλου. Τον θάνατο αυτόν ο ελλαδικός τύπος τον χαρακτήρισε δολοφονία από βενιζελικούς. Εξαιτίας της πολιτικής αλλαγής στα πολιτικά πράγματα του ελλαδικού κράτους, οι Γερμανοί άρχισαν να δυσπιστούν απέναντι στο ελλαδικό στρατόπεδο συγκέντρωσης και απαίτησαν εγγυήσεις από την διοίκηση για να μην υπάρξουν φιλοβενιζελικές δράσεις. Κάπως έτσι «βγήκαν τα μαχαίρια» στο στρατόπεδο και άρχισαν οι προδοσίες, με αποτέλεσμα **36 αξιωματικοί, τον Ιανουάριο του 1918, να οδηγηθούν σε στρατόπεδο αιχμαλώτων στο Βερλ της Βεστφαλίας** (Ιανουάριος 1918) και **5.000 στρατιώτες να**

Τι σχέση μπορεί να έχει η πρώτη παγκόσμια ανθρωποσφαγή με την πρώτη ηχογράφηση μπουζουκιού και την επανάσταση στην Γερμανία το 1918-1919; Ίσως η σχέση αυτή να μπορούσε να αποτυπωθεί μονάχα σε μυθιστόρημα του Παπαδιαμάντη! «Μα, τι ακατανόητη εισαγωγή», θα αναρωτηθείτε και έχετε δίκιο· μα η ιστορία έχει τόσες πολλές πτυχές και οι διαδρομές της μπορεί να ενώνουν πράγματα φαινομενικά ασύνδετα μεταξύ τους. Αλλά, για να γίνουν κατανοητές οι παραπάνω συνδέσεις θα πρέπει να γίνει απαραίτητα μια εισαγωγή στο ιστορικό πλαίσιό τους, που αφορά την εμπλοκή του ελλαδικού κράτους στην Α΄ παγκόσμια ανθρωποσφαγή.

Στην ιστορία που ακολουθεί φαίνεται ξεκάθαρα πως τα κράτη και οι εξουσίες χρησιμοποιούν τους ανθρώπους για τις κυριαρχικές τους επιδιώξεις, αδιαφορώντας για την ζωή τους· και όταν χρησιμοποιηθούν αφήνονται έρμαιοι και τσακισμένοι, έχοντας χάσει κομμάτια της ζωής τους και του εαυτού τους.

Η αιχμαλωσία 7.000 ανθρώπων στην Καβάλα

Το ελλαδικό κράτος συμμετείχε στην πρώτη παγκόσμια ανθρωποσφαγή μόλις κατά το τέλος της, σε μάχες που έγιναν στην περιοχή της Μακεδονίας. Όλη την προηγούμενη περίοδο του πολέμου, το ελλαδικό κράτος με τον βασιλιά Κωνσταντίνο προέκρινε την πολιτική της ουδετερότητας. Οι λόγοι ήταν πολλοί. Αρχικά υπήρχαν οι δεσμοί του βασιλιά Κωνσταντίνου με τον βασιλιά της Γερμανίας Κάιζερ Γουλιέλμο Β΄, καθώς ο βασιλιάς Κωνσταντίνος είχε παντρευτεί την αδερφή του Κάιζερ. Επιπλέον, ο βασιλιάς Κωνσταντίνος ήταν απόφοιτος της Στρατιωτικής Ακαδημίας του Βερολίνου. Η απόφαση για ουδετερότητα είχε παρθεί σε πλήρη συνεννόηση του με τον βασιλιά Κάιζερ με τον οποίο είχαν συνεχή επικοινωνία. Επίσης, ένας ανασταλτικός παράγοντας για την μη ευθεία στήριξη της Γερμανίας, ήταν πως στο πλευρό της Γερμανίας είχε συνταχθεί η Οθωμανική αυτοκρατορία, καθώς και το κράτος της Βουλγαρίας. Η στάση του βασιλιά Κωνσταντίνου βρήκε απήχηση σε αρκετό κόσμο από τα λαϊκά στρώματα, που δεν ήθελε να συνεχίσει να πολεμά, καθώς μόλις είχαν τελειώσει οι πολεμικές αναμετρήσεις από τους βαλκανικούς πολέμους και είχε επιστρέψει σπίτι του, έχοντας βιώσει και επιβιώσει από την φρίκη του πολέμου. Ακόμα, η στάση αυτή εξυπηρετούσε και πολλά μικροαστικά στρώματα που έβλεπαν με καχυποψία την εισροή νέων εξωελλαδικών ισχυρών κεφαλαίων στον ελλαδικό χώρο μετά από ενδεχόμενη νίκη, τα οποία δεν θα μπορούσαν να ανταγωνιστούν. της Αθήνας, κυβέρνησης Βενιζέλου στη Θεσσαλονίκη και διοίκησης του στρατιωτικού σώματος, το Δ΄ Σώμα Στρατού, με απόφαση του φιλοβασιλικού διοικητή Χατζοπούλου και με την σκιώδη επιρροή του βασιλιά Κωνσταντίνου, συμφωνήθηκε να αιχμαλωτιστεί οικειοθελώς από τους Γερμανούς και όχι από τους Βούλγαρους, θεωρώντας πως στην Γερμανία οι αιχμάλωτοι θα είχαν καλύτερη αντιμετώπιση και πως αυτό θα είχε θετικό αντίκτυπο για την εικόνα της Γερμανίας στον ελλαδικό χώρο. Επιπλέον, στον πόλεμο προπαγάνδας, η Γερμανία θα μπορούσε να εμφανίσει την εξαναγκαστική παράδοση ενός ουδέτερου στρατεύματος από κράτος φιλικά προσκείμενο στην Γερμανία, ως πράξη γενναιοδωρίας, προστασίας και φιλοξενίας και όχι αιχμαλωσίας. Αλλά, όπως θα δούμε παρακάτω, η αιχμαλωσία όπως και να φτιασιδώνεται παραμένει αιχμαλωσία. Έτσι, λοιπόν, στις 2 Σεπτεμβρίου το 1916 (νέο ημερολόγιο 15 Σεπτεμβρίου), 6.100 στρατιώτες, 430 αξιωματικοί, στρα-

τιωτικοί υπάλληλοι, 93 γυναίκες και 5 παιδιά μεταφέρθηκαν αρχικά στην Δράμα και εκεί φορτώθηκαν σε δέκα τρένα συνολικά με τελικό προορισμό το στρατόπεδο της πόλης Γκέρλιτς της Γερμανίας. Το ταξίδι κράτησε 12 μέρες και η ιδιότυπη αιχμαλωσία σχεδόν τρία χρόνια.

Το στρατόπεδο συγκέντρωσης στην πόλη Γκέρλιτς

Ο βασιλιάς Κάιζερ Γουλιέλμος Β΄ είχε προετοιμάσει θερμή υποδοχή στους αιχμαλώτους, με μπάντες και στρατιωτικά αγήματα, ενώ τους έβαλε να παρελάσουν στους δρόμους της πόλης. Στην είσοδο του στρατοπέδου συγκέντρωσης υπήρχε μια μεγάλη πινακίδα με την λέξη **«ΧΑΙΡΕΤΕ»**. Φαίνεται πως οι εξουσιαστές Γερμανοί είχαν από τότε έφεση στις σκωπτικές ταμπέλες –λίγες δεκαετίες μετά, σε στρατόπεδα συγκέντρωσης θα έγραφαν το γνωστό **«Arbeit macht frei»**. Βέβαια, κανείς δεν χαιρόταν, παρά τους «ευνοϊκούς» όρους της αιχμαλωσίας που υπογράφτηκαν από τον υπουργό στρατιωτικών του γερμανικού κράτους, τον πρέσβη του ελλαδικού κράτους και τον διοικητή του Δ΄ Σώματος. Οι 430 αξιωματικοί θα συνέχιζαν να παίρνουν σχες της πόλης με πληρωμή. Δεν επιτρέπονταν τα ταξίδια εντός του γερμανικού χώρου, παρά μόνο με ειδική άδεια και οι αιχμάλωτοι του Σώματος θα ανήκαν στο γερμανικό υπουργείο στρατιωτικών. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, δεν υπάρχει καλή και κακή αιχμαλωσία. Από την στιγμή που οι άνθρωποι είναι εξαναγκασμένοι να ζουν σύμφωνα με κανόνες τρίτων, σε συγκεκριμένο χωρικό πλαίσιο, η αιχμαλωσία παραμένει αιχμαλωσία και μάλιστα από αναρχική σκοπιά είναι είδος βασανιστηρίου. **400 άτομα πέθαναν σ' εκείνο το στρατόπεδο από διάφορες αιτίες**, όπως το πολικό ψύχος που αναφέρεται πως την περίοδο 1916-'17 έφτασε τους -22°, την πείνα, την κακή και ελλιπέστατη διατροφή και μέσα σ' όλα αυτά την ισπανική γρίπη, την φυματίωση και την μηνιγγίτιδα. Με το τέλος του πολέμου, 150 βαριά ασθενείς, επέστρεψαν στον ελλαδικό χώρο ετοιμοθάνατοι. Τα πράγματα δυσκόλεψαν ακόμα περισσότερο όταν ο βασιλιάς Κωνσταντίνος εκθρονίστηκε και κυβέρνησε ο Βενιζέλος που έβαλε το ελλαδικό κράτος στον πόλεμο με το πλευρό της Αντάντ. Πλέον το γερμανικό κράτος δεν είχε να κάνει με ένα αιχμάλωτο ουδέτερο στράτευμα, αλλά μ' ένα στράτευμα εχθρικού προς αυτό κράτους. Εντός του στρατοπέδου, μετά την επικράτηση του Βενιζέλου, πολλοί αξιωματικοί και στρατιώτες εκδηλώθηκαν ανοιχτά ως βενιζελικοί, με αποτέλεσμα να υπάρχουν προστριβές με αποκορύφωμα τον ξαφνικό θάνατο από εγκεφαλική αιμορραγία του φιλοβασιλικού διοικητή του Δ΄ Σώματος Χατζόπουλου. Τον θάνατο αυτόν ο ελλαδικός τύπος τον χαρακτήρισε δολοφονία από βενιζελικούς. Εξαιτίας της πολιτικής αλλαγής στα πολιτικά πράγματα του ελλαδικού κράτους, οι Γερμανοί άρχισαν να δυσπιστούν απέναντι στο ελλαδικό στρατόπεδο συγκέντρωσης και απαίτησαν εγγυήσεις από την διοίκηση για να μην υπάρξουν φιλοβενιζελικές δράσεις. Κάπως έτσι «βγήκαν τα μαχαίρια» στο στρατόπεδο και άρχισαν οι προδοσίες, με αποτέλεσμα **36 αξιωματικοί, τον Ιανουάριο του 1918, να οδηγηθούν σε στρατόπεδο αιχμαλώτων στο Βερλ της Βεστφαλίας** (Ιανουάριος 1918) και **5.000 στρατιώτες να διασκορπιστούν κυριολεκτικά σε ολόκληρο τον γερμανικό χώρο προσφέροντας εργασία κυρίως στην πολεμική βιομηχανία** του γερμανικού κράτους έναντι κάποιας αμοιβής. Συγχρόνως, το 1918 ο βασιλιάς Κωνσταντίνος χρησιμοποίησε δύο φορές κάποιους από το στρατόπεδο ως πράκτορες στον ελλαδικό χώρο για την ανατροπή του Βενιζέλου και την παλινόρθωσή του. Την πρώτη φορά οι πράκτορες πιάστηκαν και εκτελέστηκαν, ενώ την δεύτερη έμειναν για δύο χρόνια κρυμμένοι στα βουνά της Μεσσηνίας.

Επίσης, η «συγκατοίκηση» των στρατιωτών με τους κα-

τοίκους της πόλης δεν ήταν ιδιαίτερα εύκολη. Να επισημάνουμε, πως οι άνθρωποι στο γερμανικό χώρο, ζούσαν με πολλές στερήσεις εξαιτίας του πολέμου και του συνεχούς «ταΐσματος» της κρατικής πολεμικής μηχανής. Οι αξιωματικοί του στρατοπέδου του Γκέρλιτς, που ακόμα έπαιρναν τον μισθό τους, προκαλούσαν επιπλέον ελλείψεις στα λιγοστά τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης από τα καταστήματα. Συνέπεια αυτής της ζήτησης και αγοραστικής ικανότητας των αξιωματικών ήταν οι καταστηματάρχες να ανεβάζουν τις τιμές, πράγμα που εξόργιζε τους ντόπιους. Ένα άλλο σημείο τριβής ήταν και οι σχέσεις που δημιουργήθηκαν μεταξύ των ελλήνων στρατιωτικών και γερμανίδων, οι οποίες ή δεν έβρισκαν άντρες λόγω του πολέμου ή απατούσαν τους άντρες τους που βρίσκονταν στο μέτωπο. Γεννήθηκαν αρκετά παιδιά από αυτές τις σχέσεις, ενώ υπήρχαν και κάποιοι στρατιωτικοί που επέλεξαν να ζήσουν εκεί, ενώ κάποιες γυναίκες τους ακολούθησαν στην επιστροφή τους, αλλά λόγω των μεγάλων δυσκολιών διαβίωσης στον ελλαδικό χώρο, τελικά γυρίσαν πίσω.

Η επιτόπια έρευνα των ακαδημαϊκών στους αιχμαλώτους

Αιχμάλωτοι στο στρατόπεδο βρέθηκαν και πολλοί καλλιτέχνες, όπως ο ποιητής Λέων Κουκούλας, ο θεατρικός συγγραφέας Βασίλης Ρώτας, ο ηθοποιός Βασίλης Αργυρόπουλος, ο ζωγράφος Παύλος Ροδοκανάκης, ο Ζακυνθινός μαέστρος και συνθέτης καντάδων Πιέρρος Πανταζής, ο Λευκαδίτης φλαουτίστας Ευάγγελος Αλβανίτης και άλλοι πολλοί ερασιτέχνες οργανοπαίχτες και τραγουδιστές.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα συνέρρεαν στην πόλη του Γκέρλιτς πολλοί φιλέλληνες καθηγητές πανεπιστημίων που θέλησαν να μελετήσουν τις συνήθειες και τα έθιμα των στρατιωτών. Η φωνογραφική επιτροπή του Βασιλείου της Πρωσίας, Koniglich-Preu-ische Phonographische Kommission, με επικεφαλής τον Karl Stumf και τον Georg Schunemann, ήθελε να δημιουργήσει ένα είδος ηχητικού μουσείου από πολλές περιοχές της Ευρώπης το οποίο θα περιλάμβανε τραγούδια, αφηγήσεις, παραμύθια κλπ. Με βάση την παραπάνω ιδέα που εμπνεύστηκε ο εθνολόγος Wilhelm Dogen, η φωνογραφική επιτροπή κατέγραψε υλικό σε κυλίνδρους κεριού και δίσκους από πολλές περιοχές της Ευρώπης, που πάρθηκε από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης αιχμαλώτων. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν

χώρο λιγόστευαν καθώς οι ανώτεροι αξιωματικοί, με ενδεχόμενη συνεννόηση με τον εξόριστο βασιλιά Κωνσταντίνο, δεν επιθυμούσαν την επιστροφή τους με βενιζελική κυβέρνηση, συν τοις άλλοις γιατί θα κινδύνευαν με ποινές προδοσίας. Έτσι, η ιδιότυπη αιχμαλωσία συνεχίζεται και μετά το τέλος του πολέμου. Η δυσαρέσκεια είναι μεγάλη και συμπίπτει με την λεγόμενη **επανάσταση των «Σπαρτακιστών»**[1], με πρωτεργάτρια την Ρόζα Λούξεμπουρκ και τον Καρλ Λήμπκνεχτ. Η εξέγερση που ξέσπασε στη γερμανική επικράτεια τις μέρες του Νοέμβρη πέρασε και το κατώφλι του Γκέρλιτς. Έτσι, στις 9 Νοέμβρη του 1918 μια ομάδα εξεγερμένων σπαρτακιστών αποκαθηλώνουν όλα τα βασιλικά σύμβολα, απελευθερώνοντας τους κρατούμενους στην φυλακή Kaisertrutz και ξεσηκώνοντας τους κατοίκους αλλά και το στρατόπεδο στο οποίο βρίσκονταν οι αιχμάλωτοι από τον ελλαδικό χώρο. Τους παροτρύνουν να αψηφήσουν τις διαταγές των ανωτέρων τους και να φτιάξουν δικό τους συμβούλιο, πράγμα που έγινε στις 11 Νοεμβρίου. Το συμβούλιο ιστορικά αναφέρεται ως **«ελληνικό σοβιέτ του Γκέρλιτς»**. Οι στασιαστές στρατιώτες καθαιρούν τη φιλοβασιλική διοίκηση και τοποθετούν στη θέση του διοικητή τον συνταγματάρχη Λάμπρο Σιναπιώτη. Στέλνεται αντιπροσωπία στην κυβέρνηση στο Βερολίνο με αιτήματα που αφορούν την αγανάκτηση προς τους φιλοβασιλικούς αξιωματικούς, καθώς και επιστροφής στον ελλαδικό χώρο. Οι τοπικές αρχές στο Γκέρλιτς αρχικά αναγνωρίζουν το νεοσύστατο συμβούλιο με την προϋπόθεση, όμως, ότι θα επιστρέψει στην διοίκηση ο φιλοβασιλικός διοικητής Καρακάλος, κάτι που οι εξεγερμένοι στρατιώτες αρνούνται. Από εκεί και ύστερα και εν μέσω των επαναστατικών διεργασιών που υπήρχαν στη Γερμανία, το κράτος, για να κάμψει το ηθικό των εξεγερμένων, μειώνει κατά πολύ τον εφοδιασμό του στρατοπέδου προσπαθώντας να δημιουργηθεί ασφυκτική πίεση και να καμφθεί το ηθικό των αιχμάλωτων στρατιωτών. **Το «ελληνικό σοβιέτ του Γκέρλιτς» κρατάει λιγότερο από ένα μήνα.** Στις 9 Δεκεμβρίου οι τοπικές αρχές καλούν κάποιους εξεγερμένους να πάρουν μέρος σε μια συνέλευση στο κέντρο της πόλης. Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει καμιά συνέλευση και οι εξεγερμένοι πέφτουν στην παγίδα να βγουν απ' το στρατόπεδο με αποτέλεσμα να συλληφθούν 32 άτομα από αυτούς. Την ίδια στιγμή το κράτος περικυκλώνει το στρατόπεδο με πολυβόλα και δίνει τε-

δο στη Σούδα της Κρήτης, όπου τους ανέκρινε έναν προς έναν. Η διαδικασία διήρκησε 6 μήνες. 320 αξιωματικοί στάλθηκαν εξορία, σε μια ακατοίκητη νησίδα που χρησίμευε ως λοιμοκαθαρτήριο, τον Άγιο Γεώργιο Κερατσινίου, που βρίσκεται στην είσοδο του όρμου της Σαλαμίνας. Η διαβίωση τους εκεί ήταν τόσο άθλια που ακόμα και φιλοβενιζελικές εφημερίδες επέκριναν την κυβέρνηση. Αποτέλεσμα της κατακραυγής ήταν κάποιοι να μεταφερθούν στις «ανθρωπιστικές» φυλακές Αβέρωφ, άλλοι να σταλούν σε «ανθρωπιστική» εξορία στη Μήλο και κάποιοι να απελευθερωθούν. Οι βασανιστικές περιπέτειες, όμως, δεν τελειώνουν εδώ. Μετά την ήττα του Βενιζέλου, στις εκλογές του Νοεμβρίου 1920, όλοι οι αξιωματικοί επανήλθαν στο στράτευμα και στάλθηκαν στο μέτωπο της Μικράς Ασίας μαζί με τους οπλίτες του Σώματος. Όσοι επέζησαν μετά και από το μικρασιατικό μέτωπο έζησαν στιγματισμένοι ως προδότες και με το στίγμα της κοινωνικής επανάστασης στη Γερμανία. Ένα επιπλέον δείγμα για το πως το κράτος θεωρούσε τους συγκεκριμένους στρατιώτες είναι και η εξαίρεσή τους από τον νόμο 4278, ο οποίος ψηφίστηκε επί Βενιζέλου το 1929 και προέβλεπε έκδοση δανείου 700 εκατομμυρίων δραχμών ως αποζημίωση για όσους υπέστησαν ζημιά από τον ευρωπαϊκό πόλεμο: «*περί εκδόσεως δανείου μέχρις 700.000.000 δραχ. δι' αποζημίωσιν των υποστάντων ζημίας εκ του Ευρωπαϊκού πολέμου*» (ΦΕΚ 278, Α΄ 6.08.1929).

Η χρησιμοποίηση των ανθρώπων ως καύσιμο στην κρεατομηχανή της εξουσίας

Οι συγκεκριμένοι άνθρωποι χρησιμοποιήθηκαν από την εξουσία ως πιόνια και ως ιδιότυπο ενέχυρο. Πολλοί πολεμούσαν για το ελλαδικό κράτος από το 1897, άλλοι από τους Βαλκανικούς πολέμους, συνέχισαν να είναι στρατεύσιμοι στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, αιχμαλωτίστηκαν μετά από διαβουλεύσεις μακριά από τα σπίτια τους, έγιναν αντικείμενο μελέτης, χλευασμού, διώξεων και μετά το ελλαδικό κράτος τους ξαναχρησιμοποίησε ως καύσιμο στην πολεμική του μηχανή. Ζωές διαλυμένες στα χέρια του κράτους, στις πολιτικές φιλοδοξίες των εξουσιαστών και στα κέρδη τους.

Είδαμε πως χιλιάδες άνθρωποι δόθηκαν για αιχμαλωσία ώστε να διατηρηθούν οι κυριαρχικές ισορροπίες μεταξύ ελλαδικού κράτους, Αντάντ και Γερμανίας, αλλά και

στικής ικανότητας των αξιωματικών ήταν οι καταστηματάρχες να ανεβάζουν τις τιμές, πράγμα που εξόργιζε τους ντόπιους. Ένα άλλο σημείο τριβής ήταν και οι σχέσεις που δημιουργήθηκαν μεταξύ των ελλήνων στρατιωτικών και γερμανίδων, οι οποίες ή δεν έβρισκαν άντρες λόγω του πολέμου ή απατούσαν τους άντρες τους που βρίσκονταν στο μέτωπο. Γεννήθηκαν αρκετά παιδιά από αυτές τις σχέσεις, ενώ υπήρχαν και κάποιοι στρατιωτικοί που επέλεξαν να ζήσουν εκεί, ενώ κάποιες γυναίκες τους ακολούθησαν στην επιστροφή τους, αλλά λόγω των μεγάλων δυσκολιών διαβίωσης στον ελλαδικό χώρο, τελικά γυρίσαν πίσω.

Η επιτόπια έρευνα των ακαδημαϊκών στους αιχμαλώτους

Αιχμάλωτοι στο στρατόπεδο βρέθηκαν και πολλοί καλλιτέχνες, όπως ο ποιητής Λέων Κουκούλας, ο θεατρικός συγγραφέας Βασίλης Ρώτας, ο ηθοποιός Βασίλης Αργυρόπουλος, ο ζωγράφος Παύλος Ροδοκανάκης, ο Ζακυνθινός μαέστρος και συνθέτης καντάδων Πιέρρος Πανταζής, ο Λευκαδίτης φλαουτίστας Ευάγγελος Αλβανίτης και άλλοι πολλοί ερασιτέχνες οργανοπαίχτες και τραγουδιστές.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα συνέρρεαν στην πόλη του Γκέρλιτς πολλοί φιλέλληνες καθηγητές πανεπιστημίων που θέλησαν να μελετήσουν τις συνήθειες και τα έθιμα των στρατιωτών. Η φωνογραφική επιτροπή του Βασιλείου της Πρωσίας, Koniglich-Preu-ische Phonographische Kommission, με επικεφαλής τον Karl Stumf και τον Georg Schunemann, ήθελε να δημιουργήσει ένα είδος ηχητικού μουσείου από πολλές περιοχές της Ευρώπης το οποίο θα περιλάμβανε τραγούδια, αφηγήσεις, παραμύθια κλπ. Με βάση την παραπάνω ιδέα που εμπνεύστηκε ο εθνολόγος Wilhelm Dogen, η φωνογραφική επιτροπή κατέγραψε υλικό σε κυλίνδρους κεριού και δίσκους από πολλές περιοχές της Ευρώπης, που πάρθηκε από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης αιχμαλώτων. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 2.600 ηχογραφήσεις από όλα τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, ενώ από το στρατόπεδο του Γκέρλιτς δημιουργήθηκαν 70 δίσκοι των 78 στροφών που περιλαμβάνουν αφηγήσεις παραμυθιών, μοιρολογιών κ.λπ. με τις χαρακτηριστικές ντοπιολαλιές κάθε περιοχής. Το υλικό αυτό σήμερα βρίσκεται στο Πανεπιστήμιο του Χούμπολτ στο Βερολίνο. Είναι προφανές, πως οι ακαδημαϊκοί είχαν ένα ανέλπιστο δώρο από το κράτος της Γερμανίας το οποίο τους έδωσε την άδεια να αποκτήσουν πρόσβαση σ' ένα τόσο μεγάλο δείγμα από όλο τον ευρωπαϊκό χώρο. **Το δείγμα, βέβαια, ήταν αιχμάλωτοι πολέμου, γεγονός που δεν τους δημιουργούσε κάποιο ηθικό ενδοιασμό. Άλλωστε λίγες δεκαετίες μετά, στον ίδιο γεωγραφικό χώρο, θα χρησιμοποιηθούν πάλι αιχμάλωτοι για να γίνουν «έρευνες» και πειράματα.**

τον Καρλ Λήμπκνεχτ. Η εξέγερση που ξέσπασε στη γερμανική επικράτεια τις μέρες του Νοέμβρη πέρασε και το κατώφλι του Γκέρλιτς. Έτσι, στις 9 Νοέμβρη του 1918 μια ομάδα εξεγερμένων σπαρτακιστών αποκαθηλώνουν όλα τα βασιλικά σύμβολα, απελευθερώνοντας τους κρατούμενους στην φυλακή Kaisertrutz και ξεσηκώνοντας τους κατοίκους αλλά και το στρατόπεδο στο οποίο βρίσκονταν οι αιχμάλωτοι από τον ελλαδικό χώρο. Τους παροτρύνουν να αψηφήσουν τις διαταγές των ανωτέρων τους και να φτιάξουν δικό τους συμβούλιο, πράγμα που έγινε στις 11 Νοεμβρίου. Το συμβούλιο ιστορικά αναφέρεται ως **«ελληνικό σοβιέτ του Γκέρλιτς»**. Οι στασιαστές στρατιώτες καθαιρούν τη φιλοβασιλική διοίκηση και τοποθετούν στη θέση του διοικητή τον συνταγματάρχη Λάμπρο Σιναπιώτη. Στέλνεται αντιπροσωπία στην κυβέρνηση στο Βερολίνο με αιτήματα που αφορούν την αγανάκτηση προς τους φιλοβασιλικούς αξιωματικούς, καθώς και επιστροφής στον ελλαδικό χώρο. Οι τοπικές αρχές στο Γκέρλιτς αρχικά αναγνωρίζουν το νεοσύστατο συμβούλιο με την προϋπόθεση, όμως, ότι θα επιστρέψει την διοίκηση ο φιλοβασιλικός διοικητής Καρακάλος, κάτι που οι εξεγερμένοι στρατιώτες αρνούνται. Από εκεί και ύστερα και εν μέσω των επαναστατικών διεργασιών που υπήρχαν στη Γερμανία, το κράτος, για να κάμψει το ηθικό των εξεγερμένων, μειώνει κατά πολύ τον εφοδιασμό του στρατοπέδου προσπαθώντας να δημιουργηθεί ασφυκτική πίεση και να καμφθεί το ηθικό των αιχμάλωτων στρατιωτών. **Το «ελληνικό σοβιέτ του Γκέρλιτς» κρατάει λιγότερο από ένα μήνα.** Στις 9 Δεκεμβρίου οι τοπικές αρχές καλούν κάποιους εξεγερμένους να πάρουν μέρος σε μια συνέλευση στο κέντρο της πόλης. Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει καμιά συνέλευση και οι εξεγερμένοι πέφτουν στην παγίδα να βγουν απ' το στρατόπεδο με αποτέλεσμα να συλληφθούν 32 άτομα από αυτούς. Την ίδια στιγμή το κράτος περικυκλώνει το στρατόπεδο με πολυβόλα και δίνει τελεσίγραφο στους εξεγερμένους στρατιώτες να επαναφέρουν τους καθαιρεμένους φιλοβασιλικούς αξιωματικούς τους. Οι στρατιώτες προσπαθούν να διαφύγουν. Ύστερα από πυροβολισμούς σκοτώνεται ένας και τραυματίζονται άλλοι δύο. Στην συνέχεια σκοτώνονται από συνοριοφύλακες άλλοι τέσσερις στρατιώτες που είχαν καταφέρει να διαφύγουν.

Η απελευθέρωση και η συνέχεια των δυσκολιών στον ελλαδικό χώρο

Καθώς τα πράγματα είχαν πάρει άγρια τροπή και υπό τον φόβο πως τα γεγονότα με τις δολοφονίες των στρατιωτών θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως πράξεις που παραβιάζουν τους όρους ανακωχής με την Αντάντ, το γερμανικό κράτος αποφασίζει να ανοίξει τις πύλες του στρατοπέδου.

«ανθρωπιστικές» φυλακές Αβέρωφ, άλλοι να σταλούν σε «ανθρωπιστική» εξορία στη Μήλο και κάποιοι να απελευθερωθούν. Οι βασανιστικές περιπέτειες, όμως, δεν τελειώνουν εδώ. Μετά την ήττα του Βενιζέλου, στις εκλογές του Νοεμβρίου 1920, όλοι οι αξιωματικοί επανήλθαν στο στράτευμα και στάλθηκαν στο μέτωπο της Μικράς Ασίας μαζί με τους οπλίτες του Σώματος. Όσοι επέζησαν μετά και από το μικρασιατικό μέτωπο έζησαν στιγματισμένοι ως προδότες και με το στίγμα της κοινωνικής επανάστασης στη Γερμανία. Ένα επιπλέον δείγμα για το πως το κράτος θεωρούσε τους συγκεκριμένους στρατιώτες είναι και η εξαίρεσή τους από τον νόμο 4278, ο οποίος ψηφίστηκε επί Βενιζέλου το 1929 και προέβλεπε έκδοση δανείου 700 εκατομμυρίων δραχμών ως αποζημίωση για όσους υπέστησαν ζημιά από τον ευρωπαϊκό πόλεμο: «*περί εκδόσεως δανείου μέχρις 700.000.000 δραχ. δι' αποζημίωσιν των υποστάντων ζημίας εκ του Ευρωπαϊκού πολέμου*» (ΦΕΚ 278, Α΄ 6.08.1929).

Η χρησιμοποίηση των ανθρώπων ως καύσιμο στην κρεατομηχανή της εξουσίας

Οι συγκεκριμένοι άνθρωποι χρησιμοποιήθηκαν από την εξουσία ως πιόνια και ως ιδιότυπο ενέχυρο. Πολλοί πολεμούσαν για το ελλαδικό κράτος από το 1897, άλλοι από τους Βαλκανικούς πολέμους, συνέχισαν να είναι στρατεύσιμοι στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, αιχμαλωτίστηκαν μετά από διαβουλεύσεις μακριά από τα σπίτια τους, έγιναν αντικείμενο μελέτης, χλευασμού, διώξεων και μετά το ελλαδικό κράτος τους ξαναχρησιμοποίησε ως καύσιμο στην πολεμική του μηχανή. Ζωές διαλυμένες στα χέρια του κράτους, στις πολιτικές φιλοδοξίες των εξουσιαστών και στα κέρδη τους.

Είδαμε πως χιλιάδες άνθρωποι δόθηκαν για αιχμαλωσία ώστε να διατηρηθούν οι κυριαρχικές ισορροπίες μεταξύ ελλαδικού κράτους, Αντάντ και Γερμανίας, αλλά και επιπλέον για να μην χαλάσουν οι σχέσεις του βασιλιά Κωνσταντίνου με τον βασιλιά της Γερμανίας Γουλιέλμο Κάιζερ Β΄.

Είδαμε πως το γερμανικό κράτος χρησιμοποίησε την ιδιότυπη αιχμαλωσία για να διαφημίσει τον ανθρωπισμό του και να αυξήσει την επιρροή του στον ελλαδικό χώρο που βρισκόταν χωρισμένος ανάμεσα σε δύο εξουσίες, του Βενιζέλου και του βασιλιά Κωνσταντίνου, παίρνοντας ξεκάθαρα θέση υπέρ του Κωνσταντίνου.

Είδαμε πως δεν υπάρχει καλή και κακή αιχμαλωσία. Το καλό ή το κακό δεν είναι παρά μόνο τρόποι πολιτικής διαχείρισης της αιχμαλωσίας.

Επίσης, είδαμε την γέννηση των απελευθερωτικών προοπτικών που δημιουργεί μια επανάσταση, ακόμα και αποτυχημένη, αλλά και το στίγμα που φοριέται αργότερα από την εξουσία σ' αυτούς τους επαναστάτες που απέτυχαν.

ρόπουλος, ο ζωγράφος Παύλος Ροδοκανάκης, ο Ζακυνθινός μαέστρος και συνθέτης καντάδων Πιέρρος Πανταζής, ο Λευκαδίτης φλαουτίστας Ευάγγελος Αλβανίτης και άλλοι πολλοί ερασιτέχνες οργανοπαίχτες και τραγουδιστές.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα συνέρρεαν στην πόλη του Γκέρλιτς πολλοί φιλέλληνες καθηγητές πανεπιστημίων που θέλησαν να μελετήσουν τις συνήθειες και τα έθιμα των στρατιωτών. Η φωνογραφική επιτροπή του Βασιλείου της Πρωσίας, Koniglich-Preu-ische Phonographische Kommission, με επικεφαλής τον Karl Stumf και τον Georg Schunemann, ήθελε να δημιουργήσει ένα είδος ηχητικού μουσείου από πολλές περιοχές της Ευρώπης το οποίο θα περιλάμβανε τραγούδια, αφηγήσεις, παραμύθια κλπ. Με βάση την παραπάνω ιδέα που εμπνεύστηκε ο εθνολόγος Wilhelm Dogen, η φωνογραφική επιτροπή κατέγραψε υλικό σε κυλίνδρους κεριού και δίσκους από πολλές περιοχές της Ευρώπης, που πάρθηκε από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης αιχμαλώτων. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 2.600 ηχογραφήσεις από όλα τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, ενώ από το στρατόπεδο του Γκέρλιτς δημιουργήθηκαν 70 δίσκοι των 78 στροφών που περιλαμβάνουν αφηγήσεις παραμυθιών, μοιρολογιών κ.λπ. με τις χαρακτηριστικές ντοπιολαλιές κάθε περιοχής. Το υλικό αυτό σήμερα βρίσκεται στο Πανεπιστήμιο του Χούμπολτ στο Βερολίνο. Είναι προφανές, πως οι ακαδημαϊκοί είχαν ένα ανέλπιστο δώρο από το κράτος της Γερμανίας το οποίο τους έδωσε την άδεια να αποκτήσουν πρόσβαση σ' ένα τόσο μεγάλο δείγμα από όλο τον ευρωπαϊκό χώρο. **Το δείγμα, βέβαια, ήταν αιχμάλωτοι πολέμου, γεγονός που δεν τους δημιουργούσε κάποιο ηθικό ενδοιασμό. Άλλωστε λίγες δεκαετίες μετά, στον ίδιο γεωγραφικό χώρο, θα χρησιμοποιηθούν πάλι αιχμάλωτοι για να γίνουν «έρευνες» και πειράματα.**

Εκεί λοιπόν, στο στρατόπεδο του Γκέρλιτς, μεταξύ 12-17 Ιουλίου το 1917 που έγιναν οι ηχογραφήσεις, καταγράφηκε και το πρώτο ηχογραφημένο τραγούδι με μπουζούκι. Το τραγούδι έχει τον τίτλο «Χήρα ν' αλλάξεις όνομα», ένας μανές με χαρακτηριστικό σμυρναίικο ύφος και το τραγουδά ο Απόστολος Παπαδιαμάντης ο οποίος είναι ο ανιψιός του συγγραφέα Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, ενώ μπουζούκι παίζει ο Κώστας Καλαμαράς από την Σύρο.

Η συμμετοχή των αιχμαλώτων στην κοινωνική επανάσταση στη Γερμανία

Παρ' όλο που πλησίαζε η ανακωχή και ήταν κοντά η λήξη του πολέμου, οι ελπίδες για επιστροφή στον ελλαδικό φής στον ελλαδικό χώρο. Οι τοπικές αρχές στο Γκέρλιτς αρχικά αναγνωρίζουν το νεοσύστατο συμβούλιο με την προϋπόθεση, όμως, ότι θα επιστρέψει στην διοίκηση ο φιλοβασιλικός διοικητής Καρακάλος, κάτι που οι εξεγερμένοι στρατιώτες αρνούνται. Από εκεί και ύστερα και εν μέσω των επαναστατικών διεργασιών που υπήρχαν στη Γερμανία, το κράτος, για να κάμψει το ηθικό των εξεγερμένων, μειώνει κατά πολύ τον εφοδιασμό του στρατοπέδου προσπαθώντας να δημιουργηθεί ασφυκτική πίεση και να καμφθεί το ηθικό των αιχμάλωτων στρατιωτών. **Το «ελληνικό σοβιέτ του Γκέρλιτς» κρατάει λιγότερο από ένα μήνα.** Στις 9 Δεκεμβρίου οι τοπικές αρχές καλούν κάποιους εξεγερμένους να πάρουν μέρος σε μια συνέλευση στο κέντρο της πόλης. Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει καμιά συνέλευση και οι εξεγερμένοι πέφτουν στην παγίδα να βγουν απ' το στρατόπεδο με αποτέλεσμα να συλληφθούν 32 άτομα από αυτούς. Την ίδια στιγμή το κράτος περικυκλώνει το στρατόπεδο με πολυβόλα και δίνει τελεσίγραφο στους εξεγερμένους στρατιώτες να επαναφέρουν τους καθαιρεμένους φιλοβασιλικούς αξιωματικούς τους. Οι στρατιώτες προσπαθούν να διαφύγουν. Ύστερα από πυροβολισμούς σκοτώνεται ένας και τραυματίζονται άλλοι δύο. Στην συνέχεια σκοτώνονται από συνοριοφύλακες άλλοι τέσσερις στρατιώτες που είχαν καταφέρει να διαφύγουν.

Η απελευθέρωση και η συνέχεια των δυσκολιών στον ελλαδικό χώρο

Καθώς τα πράγματα είχαν πάρει άγρια τροπή και υπό τον φόβο πως τα γεγονότα με τις δολοφονίες των στρατιωτών θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως πράξεις που παραβιάζουν τους όρους ανακωχής με την Αντάντ, το γερμανικό κράτος αποφασίζει να ανοίξει τις πύλες του στρατοπέδου. Ξεκίνησε, έτσι, η άτακτη φυγή με όλα τα μέσα, των χιλιάδων εγκλείστων προς τον ελλαδικό χώρο. Πίσω έμειναν 360 αξιωματικοί και 200 βαριά ασθενείς, οι οποίοι, μετά από 3 μήνες και πολλές διαβουλεύσεις, γύρισαν στον ελλαδικό χώρο. Στις 24 Φεβρουαρίου, το στρατόπεδο του Γκέρλιτς είχε αδειάσει, είχαν μείνει πίσω μόνο όσοι δεν ήθελαν να εγκαταλείψουν το γερμανικό έδαφος.

Η επιστροφή, όμως, δεν ήταν όπως την περίμεναν. Το ελλαδικό κράτος, με κυβέρνηση Βενιζέλου, τους αντιμετώπισε ως «εθνοπροδότες» και τους έστειλε σε στρατόπε-

---

1. Περισσότερα για την Επανάσταση των Σπαρτακιστών στο άρθρο *«Μία αδικοχαμένη επανάσταση (Γερμανία 1918-1919)»* στη *ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ*, φ. 42, Σεπτέμβριος 2005.

278, Α' 6.08.1929).

Η χρησιμοποίηση των ανθρώπων ως καύσιμο στην κρεατομηχανή της εξουσίας

Οι συγκεκριμένοι άνθρωποι χρησιμοποιήθηκαν από την εξουσία ως πιόνια και ως ιδιότυπο ενέχυρο. Πολλοί πολεμούσαν για το ελλαδικό κράτος από το 1897, άλλοι από τους Βαλκανικούς πολέμους, συνέχισαν να είναι στρατεύσιμοι στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, αιχμαλωτίστηκαν μετά από διαβουλεύσεις μακριά από τα σπίτια τους, έγιναν αντικείμενο μελέτης, χλευασμού, διώξεων και μετά το ελλαδικό κράτος τους ξαναχρησιμοποίησε ως καύσιμο στην πολεμική του μηχανή. Ζωές διαλυμένες στα χέρια του κράτους, στις πολιτικές φιλοδοξίες των εξουσιαστών και στα κέρδη τους.

Είδαμε πως χιλιάδες άνθρωποι δόθηκαν για αιχμαλωσία ώστε να διατηρηθούν οι κυριαρχικές ισορροπίες μεταξύ ελλαδικού κράτους, Αντάντ και Γερμανίας, αλλά και επιπλέον για να μην χαλάσουν οι σχέσεις του βασιλιά Κωνσταντίνου με τον βασιλιά της Γερμανίας Γουλιέλμο Κάιζερ Β'.

Είδαμε πως το γερμανικό κράτος χρησιμοποίησε την ιδιότυπη αιχμαλωσία για να διαφημίσει τον ανθρωπισμό του και να αυξήσει την επιρροή του στον ελλαδικό χώρο που βρισκόταν χωρισμένος ανάμεσα σε δύο εξουσίες, του Βενιζέλου και του βασιλιά Κωνσταντίνου, παίρνοντας ξεκάθαρα θέση υπέρ του Κωνσταντίνου.

Είδαμε πως δεν υπάρχει καλή και κακή αιχμαλωσία. Το καλό ή το κακό δεν είναι παρά μόνο τρόποι πολιτικής διαχείρισης της αιχμαλωσίας.

Επίσης, είδαμε την γέννηση των απελευθερωτικών προοπτικών που δημιουργεί μια επανάσταση, ακόμα και αποτυχημένη, αλλά και το στίγμα που φοριέται αργότερα από την εξουσία σ' αυτούς τους επαναστάτες που απέτυχαν.

Είδαμε πως οι άνθρωποι δεν πρέπει να γίνονται λάδι στην πολεμική κρεατομηχανή, που αλέθει τις ίδιες τους τις σάρκες, άλλοτε αργά και βασανιστικά, άλλοτε μια και έξω. **Η φυσική ροπή του ανθρώπου είναι να είναι ελεύθερος, να αντιστέκεται και να διαλύει κάθε εξουσία που θέλει να του επιβληθεί, παρεκτρέποντάς τον σε αφύσικους δρόμους και χρησιμοποιώντας τον ως μέσο για την εδραίωσή της.**

Ελευθερόκοκκος

Χρησιμοποιήθηκαν πληροφορίες από το βιβλίο: «*Οι Έλληνες του Γκέρλιτς 1916 -1919*», Γεράσιμος Αλεξάτος, εκδόσεις Κυριακίδη.
Από σχετική συζήτηση στο: https://rembetiko.gr/

ΑΝΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ:

Αποσπάσματα από την συζήτηση στο Διεθνές Αναρχικό Συνέδριο, στο Plancius Hall, Άμστερνταμ, 26-31 Αυγούστου του 1907*

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ 237)

Αμεντέ Ντυνουά – Μακριά από εμάς, επομένως, η ανόητη ιδέα να θέλουμε να απομονωθούμε από το προλεταριάτο· αυτό θα σήμαινε, το ξέρουμε πολύ καλά, να υποβαθμίσουμε τον εαυτό μας στην αδυναμία των περήφανων ιδεολογιών, των αφηρημένων εννοιών, κενών από οποιοδήποτε ιδανικό. Οργανωμένοι ή μη οργανωμένοι, λοιπόν, οι αναρχικοί θα παραμείνουν πιστοί στο ρόλο τους ως εκπαιδευτές, διεγέρτες και καθοδηγητές των εργαζόμενων. Κι αν σήμερα συμφωνούμε στο να εργαστούμε σε ομάδες σε γειτονιές, πόλεις, περιφέρειες ή χώρες, και να συνενώσουμε [στμ. σε ομοσπονδίες] αυτές τις ομάδες, το κάνουμε πάνω απ' όλα για να δώσουμε στη δράση του συνδικάτου μεγαλύτερη δύναμη και συνέχεια.

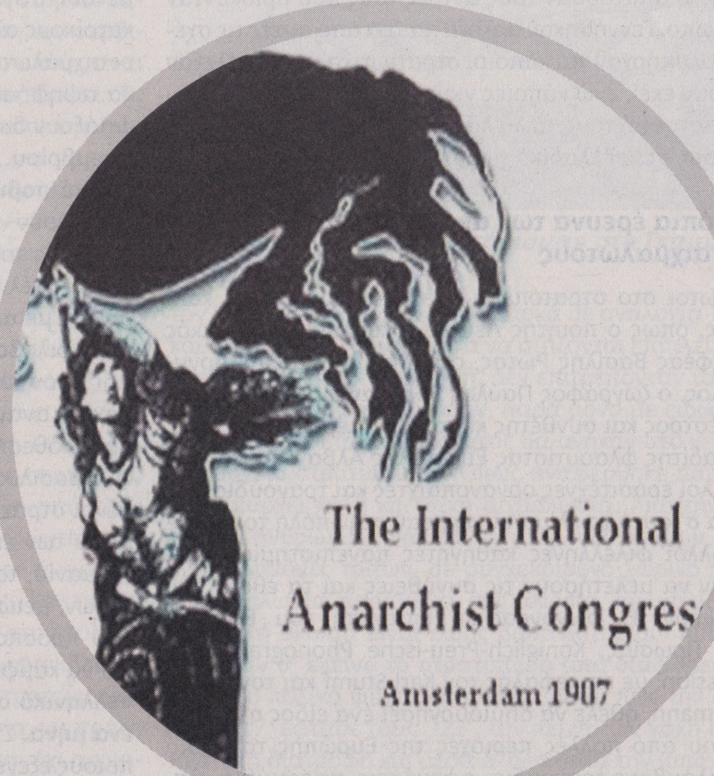
Αυτό που λείπει πιο συχνά από εμάς που αγωνιζόμαστε μέσα στον κόσμο της εργασίας, είναι το αίσθημα της αλληλοϋποστήριξης. Οι σοσιαλδημοκράτες συνδικαλιστές έχουν από πίσω τους τη συνεχή οργανωμένη δύναμη του κόμματος από το οποίο ενίοτε λαμβάνουν τα σύνθημά τους και πάντα την έμπνευσή τους. Οι αναρχικοί συνδικαλιστές από την άλλη πλευρά είναι εγκαταλειμμένοι στον εαυτό τους και, έξω από τα πλαίσια της ένωσης, δεν έχουν πραγματικούς δεσμούς μεταξύ τους ή με τους άλλους συντρόφους τους· δεν αισθάνονται κάποια υποστήριξη από πίσω τους και δεν λαμβάνουν κάποια βοήθεια. Θέλουμε, λοιπόν, να δημιουργήσουμε αυτόν τον σύνδεσμο, για να παρέχουμε αυτή τη συνεχή υποστήριξη· και προσωπικά είμαι πεπεισμένος ότι οι συνδικαλιστικές μας δραστηριό-

δευσης των αγωνιστών, να κρατήσουν τον επαναστατικό πυρετό ζωντανό μέσα τους, να τους επιτρέψουν να συναντηθούν, να ανταλλάξουν ιδέες, να βοηθήσουν ο ένας τον άλλο ανά πάσα στιγμή;

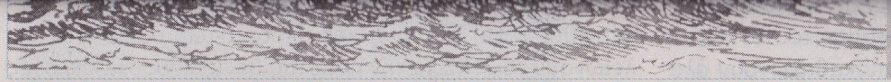
Με άλλα λόγια, θα μπορούν να δρουν άμεσα;

Έτσι πιστεύω.

Η κοινωνική επανάσταση, είτε τη φαντάζεται κάποιος με το πρόσχημα μιας γενικής απεργίας, είτε μιας ένοπλης εξέγερσης, δεν μπορεί παρά να είναι έργο των αγωνιζόμενων που πρέπει να ωφεληθούν από αυτήν. Αλλά κάθε ευρεία κινητοποίηση συνοδεύεται από πράξεις των οποίων η ίδια η φύση –τολμώ να πω, η τεχνική φύση τους– συνεπάγεται ότι πραγματοποιούνται από έναν μικρό αριθμό ανθρώπων, το πιο οξυδερκές και τολμηρό κομμάτι των αγωνιζόμενων. Κατά τη διάρκεια της επαναστατικής περιόδου, σε κάθε γειτονιά, σε κάθε πόλη, σε κάθε επαρχία, οι αναρχικές μας ομάδες θα σχηματίσουν πολλές μικρές μαχητικές οργανώσεις, οι οποίες θα λάβουν εκείνα τα ιδιαίτερα, ευαίσθητα μέτρα που το ευρύ κομμάτι των αγωνιζόμενων σχεδόν πάντα αδυνατεί να πάρει. Είναι σαφές ότι οι ομάδες θα πρέπει ακόμη και τώρα να μελετήσουν και να θεσπίσουν αυτά τα εξεγερτικά μέτρα για να μην εκπλα-

στα λαϊκά πανεπιστήμια κ.λπ.. Αυτό που μας λείπει είναι μια κατεξοχήν αναρχική κίνηση, που να μπορεί να συγκεντρώσει σε αυτή, στο οικονομικό και εργατικό έδαφος που

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ 237)

Αμεντέ Ντυνουά – Μακριά από εμάς, επομένως, η ανόητη ιδέα να θέλουμε να απομονωθούμε από το προλεταριάτο· αυτό θα σήμαινε, το ξέρουμε πολύ καλά, να υποβαθμίσουμε τον εαυτό μας στην αδυναμία των περήφανων ιδεολογιών, των αφηρημένων εννοιών, κενών από οποιοδήποτε ιδανικό. Οργανωμένοι ή μη οργανωμένοι, λοιπόν, οι αναρχικοί θα παραμείνουν πιστοί στο ρόλο τους ως εκπαιδευτές, διεγέρτες και καθοδηγητές των εργαζόμενων. Κι αν σήμερα συμφωνούμε στο να εργαστούμε σε ομάδες σε γειτονιές, πόλεις, περιφέρειες ή χώρες, και να συνενώσουμε [στμ. σε ομοσπονδίες] αυτές τις ομάδες, το κάνουμε πάνω απ' όλα για να δώσουμε στη δράση του συνδικάτου μεγαλύτερη δύναμη και συνέχεια.

Αυτό που λείπει πιο συχνά από εμάς που αγωνιζόμαστε μέσα στον κόσμο της εργασίας, είναι το αίσθημα της αλληλοϋποστήριξης. Οι σοσιαλδημοκράτες συνδικαλιστές έχουν από πίσω τους τη συνεχή οργανωμένη δύναμη του κόμματος από το οποίο ενίοτε λαμβάνουν τα σύνθημά τους και πάντα την έμπνευσή τους. Οι αναρχικοί συνδικαλιστές από την άλλη πλευρά είναι εγκαταλειμμένοι στον εαυτό τους και, έξω από τα πλαίσια της ένωσης, δεν έχουν πραγματικούς δεσμούς μεταξύ τους ή με τους άλλους συντρόφους τους· δεν αισθάνονται κάποια υποστήριξη από πίσω τους και δεν λαμβάνουν κάποια βοήθεια. Θέλουμε, λοιπόν, να δημιουργήσουμε αυτόν τον σύνδεσμο, για να παρέχουμε αυτή τη συνεχή υποστήριξη· και προσωπικά είμαι πεπεισμένος ότι οι συνδικαλιστικές μας δραστηριότητες δεν μπορούν παρά να ωφεληθούν τόσο σε ενέργεια όσο και σε ευφυΐα. Και όσο πιο δυνατοί είμαστε –και θα γίνουμε δυνατοί μόνο με την οργάνωση του εαυτού μας– τόσο ισχυρότερη θα είναι η ροή των ιδεών που μπορούμε να στείλουμε μέσω του εργατικού κινήματος, το οποίο, έτσι, θα εμποτιστεί σιγά σιγά με το αναρχικό πνεύμα.

Αλλά αυτές οι ομάδες αναρχικών εργατών, που ελπίζουμε να δούμε να δημιουργούνται στο εγγύς μέλλον, δεν θα έχουν άλλο ρόλο από το να επηρεάσουν τις μεγάλες προλεταριακές μάζες έμμεσα, μέσω μιας μαχητικής ελίτ, να τις οδηγήσουν συστηματικά σε ηρωικές αποφάσεις, με μια λέξη να προετοιμάσουν τη λαϊκή εξέγερση; Θα πρέπει οι ομάδες μας να περιοριστούν στην τελειοποίηση της εκπαίδευσης των αγωνιστών, να κρατήσουν τον επαναστατικό πυρετό ζωντανό μέσα τους, να τους επιτρέψουν να συναντηθούν, να ανταλλάξουν ιδέες, να βοηθήσουν ο ένας τον άλλο ανά πάσα στιγμή;

Με άλλα λόγια, θα μπορούν να δρουν άμεσα;

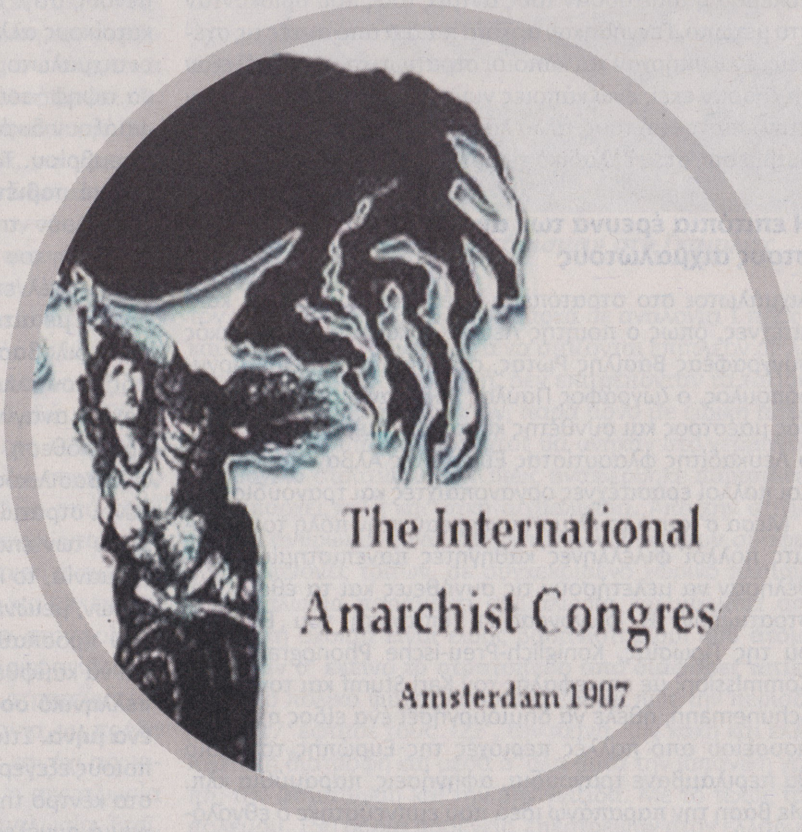
Έτσι πιστεύω.

Η κοινωνική επανάσταση, είτε τη φαντάζεται κάποιος με το πρόσχημα μιας γενικής απεργίας, είτε μιας ένοπλης εξέγερσης, δεν μπορεί παρά να είναι έργο των αγωνιζόμενων που πρέπει να ωφεληθούν από αυτήν. Αλλά κάθε ευρεία κινητοποίηση συνοδεύεται από πράξεις των οποίων η ίδια η φύση –τολμώ να πω, η τεχνική φύση τους– συνεπάγεται ότι πραγματοποιούνται από έναν μικρό αριθμό ανθρώπων, το πιο οξυδερκές και τολμηρό κομμάτι των αγωνιζόμενων. Κατά τη διάρκεια της επαναστατικής περιόδου, σε κάθε γειτονιά, σε κάθε πόλη, σε κάθε επαρχία, οι αναρχικές μας ομάδες θα σχηματίσουν πολλές μικρές μαχητικές οργανώσεις, οι οποίες θα λάβουν εκείνα τα ιδιαίτερα, ευαίσθητα μέτρα που το ευρύ κομμάτι των αγωνιζόμενων σχεδόν πάντα αδυνατεί να πάρει. Είναι σαφές ότι οι ομάδες θα πρέπει ακόμη και τώρα να μελετήσουν και να θεσπίσουν αυτά τα εξεγερτικά μέτρα για να μην εκπλαγούν, όπως έχει συμβεί συχνά, από τα γεγονότα.

Τώρα, σχετικά με τον κύριο, τακτικό, συνεχή στόχο των ομάδων μας. Είναι (όπως θα έχετε μαντέψει μέχρι τώρα) η αναρχική προπαγάνδα. Ναι, θα οργανωθούμε πάνω απ' όλα για να διαδώσουμε τις θεωρητικές μας ιδέες, τις μεθόδους μας για άμεση δράση και καθολικό φεντεραλισμό.

Μέχρι σήμερα η προπαγάνδα μας γινόταν μόνο ή σχεδόν μόνο σε ατομική βάση. Η ατομική προπαγάνδα έχει δώσει αξιοσημείωτα αποτελέσματα, κυρίως στους ηρωικούς καιρούς που οι αναρχικοί αντιστάθμιζαν τον μεγάλο αριθμό που χρειάζονταν με έναν πυρετό προσηλυτισμού που θύμιζε τους πρωτόγονους χριστιανούς. Αλλά συνεχίζει αυτό να συμβαίνει; Η πείρα με υποχρεώνει να ομολογήσω ότι δεν είναι έτσι.

Φαίνεται ότι η αναρχία περνάει ένα είδος κρίσης τα τελευταία χρόνια, τουλάχιστον στην Γαλλία. Οι αιτίες αυτού του γεγονότος είναι σαφώς πολλές και περίπλοκες. Δεν

στα λαϊκά πανεπιστήμια κ.λπ.. Αυτό που μας λείπει είναι μια κατεξοχήν αναρχική κίνηση, που να μπορεί να συγκεντρώσει σε αυτή, στο οικονομικό και εργατικό έδαφος που είναι δικό μας, όλες εκείνες οι δυνάμεις που μέχρι τώρα αγωνίζονται απομονωμένα.

Αυτό το κατεξοχήν αναρχικό ρεύμα θα προκύψει αυθόρμητα από τις ομάδες μας και από την ομοσπονδία αυτών των ομάδων. Θα το δημιουργήσει αναμφίβολα η δύναμη της κοινής δράσης, της συντονισμένης δράσης. Δεν χρειάζεται να προσθέσω ότι αυτή η οργάνωση σε καμία περίπτωση δεν θα περιμένει να συμπεριλάβει όλα τα γραφικά διασκορπισμένα στοιχεία που περιγράφουν τους εαυτούς τους ως οπαδούς του αναρχικού ιδεώδους· υπάρχουν, εν τέλει, εκείνοι που θα ήταν εντελώς μη αποδεκτοί. Θα ήταν αρκετό για την αναρχική οργάνωση να συνενώσει, γύρω από ένα πρόγραμμα συγκεκριμένης πρακτικής δράσης, όλους τους συντρόφους που αποδέχονται τις αρχές μας και θέλουν να συνεργαστούν μαζί μας, σύμφωνα με τις μεθόδους μας.

Επιτρέψτε μου να ξεκαθαρίσω ότι δεν επιθυμώ να

*** Στο συνέδριο συμμετείχαν πολλοί αναρχικοί και αναρχικές από όλον τον κόσμο. Πήραν μέ-**

σε γειτονιές, πόλεις, περιφέρειες ή χώρες, και να συνενώσουμε [στμ. σε ομοσπονδίες] αυτές τις ομάδες, το κάνουμε πάνω απ' όλα για να δώσουμε στη δράση του συνδικάτου μεγαλύτερη δύναμη και συνέχεια.

Αυτό που λείπει πιο συχνά από εμάς που αγωνιζόμαστε μέσα στον κόσμο της εργασίας, είναι το αίσθημα της αλληλοϋποστήριξης. Οι σοσιαλδημοκράτες συνδικαλιστές έχουν από πίσω τους τη συνεχή οργανωμένη δύναμη του κόμματος από το οποίο ενίοτε λαμβάνουν τα σύνθημά τους και πάντα την έμπνευσή τους. Οι αναρχικοί συνδικαλιστές από την άλλη πλευρά είναι εγκαταλειμμένοι στον εαυτό τους και, έξω από τα πλαίσια της ένωσης, δεν έχουν πραγματικούς δεσμούς μεταξύ τους ή με τους άλλους συντρόφους τους· δεν αισθάνονται κάποια υποστήριξη από πίσω τους και δεν λαμβάνουν κάποια βοήθεια. Θέλουμε, λοιπόν, να δημιουργήσουμε αυτόν τον σύνδεσμο, για να παρέχουμε αυτή τη συνεχή υποστήριξη· και προσωπικά είμαι πεπεισμένος ότι οι συνδικαλιστικές μας δραστηριότητες δεν μπορούν παρά να ωφεληθούν τόσο σε ενέργεια όσο και σε ευφυΐα. Και όσο πιο δυνατοί είμαστε –και θα γίνουμε δυνατοί μόνο με την οργάνωση του εαυτού μας– τόσο ισχυρότερη θα είναι η ροή των ιδεών που μπορούμε να στείλουμε μέσω του εργατικού κινήματος, το οποίο, έτσι, θα εμποτιστεί σιγά σιγά με το αναρχικό πνεύμα. Αλλά αυτές οι ομάδες αναρχικών εργατών, που ελπίζουμε να δούμε να δημιουργούνται στο εγγύς μέλλον, δεν θα έχουν άλλο ρόλο από το να επηρεάσουν τις μεγάλες προλεταριακές μάζες έμμεσα, μέσω μιας μαχητικής ελίτ, να τις οδηγήσουν συστηματικά σε ηρωικές αποφάσεις, με μια λέξη να προετοιμάσουν τη λαϊκή εξέγερση; Θα πρέπει οι ομάδες μας να περιοριστούν στην τελειοποίηση της εκπαί-

*** Στο συνέδριο συμμετείχαν πολλοί αναρχικοί και αναρχικές από όλον τον κόσμο. Πήραν μέρος σε αυτό σημαντικές φυσιογνωμίες του διεθνούς αναρχικού κινήματος της εποχής, όπως οι Christian Cornelissen, Errico Malatesta, Luigi Fabbri, Emma Goldman, Aristide Ceccarelli, Thomas Keel, Karl Walters, Nikolai Rogdaev, S. Velev, Pierre Monatte, Amedee Dunois και άλλοι από χώρες όπως Ολλανδία, Ιταλία, Γερμανία, ΗΠΑ, Αργεντινή, Αγγλία, Πολωνία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ρωσία, Βέλγιο, Γαλλία και Βοημία.**

δεν μπορεί παρά να είναι έργο των αγωνιζόμενων που πρέπει να ωφεληθούν από αυτήν. Αλλά κάθε ευρεία κινητοποίηση συνοδεύεται από πράξεις των οποίων η ίδια η φύση –τολμώ να πω, η τεχνική φύση τους– συνεπάγεται ότι πραγματοποιούνται από έναν μικρό αριθμό ανθρώπων, το πιο οξυδερκές και τολμηρό κομμάτι των αγωνιζόμενων. Κατά τη διάρκεια της επαναστατικής περιόδου, σε κάθε γειτονιά, σε κάθε πόλη, σε κάθε επαρχία, οι αναρχικές μας ομάδες θα σχηματίσουν πολλές μικρές μαχητικές οργανώσεις, οι οποίες θα λάβουν εκείνα τα ιδιαίτερα, ευαίσθητα μέτρα που το ευρύ κομμάτι των αγωνιζόμενων σχεδόν πάντα αδυνατεί να πάρει. Είναι σαφές ότι οι ομάδες θα πρέπει ακόμη και τώρα να μελετήσουν και να θεσπίσουν αυτά τα εξεγερτικά μέτρα για να μην εκπλαγούν, όπως έχει συμβεί συχνά, από τα γεγονότα.

Τώρα, σχετικά με τον κύριο, τακτικό, συνεχή στόχο των ομάδων μας. Είναι (όπως θα έχετε μαντέψει μέχρι τώρα) η αναρχική προπαγάνδα. Ναι, θα οργανωθούμε πάνω απ' όλα για να διαδώσουμε τις θεωρητικές μας ιδέες, τις μεθόδους μας για άμεση δράση και καθολικό φεντεραλισμό.

Μέχρι σήμερα η προπαγάνδα μας γινόταν μόνο ή σχεδόν μόνο σε ατομική βάση. Η ατομική προπαγάνδα έχει δώσει αξιοσημείωτα αποτελέσματα, κυρίως στους ηρωικούς καιρούς που οι αναρχικοί αντιστάθμιζαν τον μεγάλο αριθμό που χρειάζονταν με έναν πυρετό προσηλυτισμού που θύμιζε τους πρωτόγονους χριστιανούς. Αλλά συνεχίζει αυτό να συμβαίνει; Η πείρα με υποχρεώνει να ομολογήσω ότι δεν είναι έτσι.

Φαίνεται ότι η αναρχία περνάει ένα είδος κρίσης τα τελευταία χρόνια, τουλάχιστον στην Γαλλία. Οι αιτίες αυτού του γεγονότος είναι σαφώς πολλές και περίπλοκες. Δεν είναι καθήκον μου εδώ να προσδιορίσω ποιες είναι, αλλά αναρωτιέμαι αν η παντελής έλλειψη συμφωνίας και οργάνωσης δεν είναι μία από τις αιτίες αυτής της κρίσης.

Υπάρχουν πολλοί αναρχικοί στη Γαλλία. Είναι πολύ διχασμένοι στο ζήτημα της θεωρίας, αλλά ακόμη περισσότερο στην πράξη. Ο καθένας ενεργεί με τον τρόπο του όποτε θέλει· έτσι, όμως, οι μεμονωμένες προσπάθειες διασκορπίζονται και συχνά εξαϋλώνονται, πολύ απλά χάνονται. Οι αναρχικοί μπορούν να βρεθούν λίγο-πολύ σε κάθε σφαίρα δράσης: στα εργατικά συνδικάτα, στο αντιμιλιταριστικό κίνημα, στους αντικληρικαλιστές ελεύθερους στοχαστές,

στα λαϊκά πανεπιστήμια κ.λπ.. Αυτό που μας λείπει είναι μια κατεξοχήν αναρχική κίνηση, που να μπορεί να συγκεντρώσει σε αυτή, στο οικονομικό και εργατικό έδαφος που είναι δικό μας, όλες εκείνες τις δυνάμεις που μέχρι τώρα αγωνίζονται απομονωμένα.

Αυτό το κατεξοχήν αναρχικό ρεύμα θα προκύψει αυθόρμητα από τις ομάδες μας και από την ομοσπονδία αυτών των ομάδων. Θα το δημιουργήσει αναμφίβολα η δύναμη της κοινής δράσης, της συντονισμένης δράσης. Δεν χρειάζεται να προσθέσω ότι αυτή η οργάνωση σε καμία περίπτωση δεν θα περιμένει να συμπεριλάβει όλα τα γραφικά διασκορπισμένα στοιχεία που περιγράφουν τους εαυτούς τους ως οπαδούς του αναρχικού ιδεώδους· υπάρχουν, εν τέλει, εκείνοι που θα ήταν εντελώς μη αποδεκτοί. Θα ήταν αρκετό για την αναρχική οργάνωση να συνενώσει, γύρω από ένα πρόγραμμα συγκεκριμένης πρακτικής δράσης, όλους τους συντρόφους που αποδέχονται τις αρχές μας και θέλουν να συνεργαστούν μαζί μας, σύμφωνα με τις μεθόδους μας.

Επιτρέψτε μου να ξεκαθαρίσω ότι δεν επιθυμώ να υπεισέλθω σε λεπτομέρειες εδώ. Δεν ασχολούμαι με τη θεωρητική πλευρά της οργάνωσης. Το όνομα, η μορφή και το πρόγραμμα της οργάνωσης που θα δημιουργηθεί θα καθοριστεί ξεχωριστά και μετά από σκέψη από τους υποστηρικτές αυτής της οργάνωσης.

Errico Malatesta: Αναρχία, Ατομικισμός και Οργάνωση

Έχω ακούσει με προσοχή όλα όσα έχουν ειπωθεί πριν από εμένα για το πρόβλημα της οργάνωσης και έχω την ευδιά-

κριτη εντύπωση ότι αυτό που μας χωρίζει είναι το διαφορετικό νόημα που δίνουμε στις λέξεις. Ας μην φιλονικούμε για τα λόγια. Όμως, σε ό,τι αφορά το βασικό πρόβλημα, είμαι πεπεισμένος ότι συμφωνούμε απόλυτα.

Όλοι οι αναρχικοί, σε όποια τάση κι αν ανήκουν, είναι με τον ένα ή τον άλλο τρόπο ατομικιστές. Αλλά το αντίθετο δεν ισχύει· με κανέναν τρόπο. Οι ατομικιστές χωρίζονται, έτσι, σε δύο διακριτές κατηγορίες: μία που διεκδικεί το δικαίωμα στην πλήρη ανάπτυξη για όλη την ανθρώπινη ατομικότητα, τη δική τους και των άλλων, και την άλλη που σκέφτεται μόνο τη δική της ατομικότητα και δεν έχει κανέναν απολύτως δισταγμό να θυσιάσει την ατομικότητα των άλλων. Ο Τσάρος όλων των Ρωσιών ανήκει στην τελευταία κατηγορία των ατομικιστών. Εμείς ανήκουμε στην πρώτη.

Ο Ιψεν γράφει ότι ο πιο ισχυρός άνθρωπος στον κόσμο είναι αυτός που είναι ο πιο μόνος! Απόλυτα παράλογο! Ο ίδιος ο Δρ. Στόκμαν, για τον οποίον ο Ίψεν εξύφανε αυτό το ρητό, δεν ήταν καν απομονωμένος με την πλήρη έννοια της λέξης· έζησε σε μια συγκροτημένη κοινωνία, όχι στο νησί του Ροβινσώνα Κρούσου. Ο άνθρωπος «μόνος» του δεν μπορεί να φέρει εις πέρας ούτε το πιο μικρό χρήσιμο, παραγωγικό έργο· και αν κάποιος χρειάζεται έναν αφέντη από πάνω του είναι ακριβώς ο άνθρωπος που ζει απομονωμένος. Αυτό που απελευθερώνει το άτομο, αυτό που του επιτρέπει να αναπτύξει όλες τις ικανότητές του, δεν είναι η μοναξιά, αλλά η συναναστροφή.

Για να μπορέσουμε να εκτελέσουμε εργασίες που είναι πραγματικά χρήσιμες, η συνεργασία είναι απαραίτητη, σήμερα περισσότερο από ποτέ. Χωρίς αμφιβολία, η ένωση πρέπει να επιτρέψει στα μεμονωμένα μέλη της πλήρη αυτονομία και η ομοσπονδία πρέπει να σεβαστεί αυτήν την ίδια αυτονομία για τις ομάδες της. Προσέχουμε ώστε να μην θεωρηθεί ότι η έλλειψη οργάνωσης αποτελεί εγγύηση ελευθερίας. Όλα δείχνουν ότι δεν είναι.

Ένα παράδειγμα: υπάρχουν ορισμένες γαλλικές εφημερίδες των οποίων οι σελίδες είναι κλειστές για όλους εκείνους των οποίων οι ιδέες, το στυλ ή απλά το πρόσωπο έχουν την ατυχία να είναι ανεπιθύμητα στα μάτια των συντακτών. Αυτό που συμβαίνει είναι πως οι συντάκτες αποβλέπουν σε προσωπική δύναμη και μόνο, περιορίζοντας την ελευθερία γνώμης και έκφρασης των συντρόφων. Η κατάσταση θα ήταν διαφορετική εάν αυτές οι εφημερίδες ανήκαν σε όλους, αντί να αποτελούν προσωπική ιδιοκτησία των συντακτών· δεν μπορούμε να τις θεωρήσουμε αυταρχικές επειδή έχουν ένα γραφείο και λαμβάνουν αποφάσεις.

Με άλλα λόγια, ο καθένας οργανώνεται - οργανωτικοί και αντιοργανωτικοί. Μόνο όσοι κάνουν λίγα ή τίποτα μπορούν να ζήσουν απομονωμένοι, σκεπτόμενοι. Αυτή είναι η αλήθεια· γιατί να μην το αναγνωρίσουμε!

Αν χρειάζονται αποδείξεις για αυτό που λέω, στην Ιταλία όλοι οι σύντροφοι που δραστηριοποιούνται στον αγώνα αναφέρονται στο όνομά μου, τόσο οι «ατομικιστές» όσο και οι «οργανωτικοί», και πιστεύω ότι είναι εντάξει, και όποιες κι αν είναι οι αμοιβαίες διαφορές τους, όλοι ασκούν συλλογική δράση.

Αρκετά με αυτές τις λεκτικές διαμάχες· ας μείνουμε στη δράση! Οι λέξεις χωρίζουν και οι πράξεις ενώνουν. Είναι καιρός να εργαστούμε όλοι μαζί προκειμένου να ασκήσουμε αποτελεσματική επιρροή στα κοινωνικά γεγονότα. Με πονάει να σκέφτομαι ότι για να ελευθερώσουμε έναν δικό μας άνθρωπο από τα νύχια του δήμιου ήταν απαραίτητο να στραφούμε σε άλλα κόμματα αντί για το δικό μας. Ο Φερέρ δεν θα όφειλε τότε την ελευθερία του σε μασόνους και μεγαλοαστούς ελεύθερους στοχαστές, αν οι αναρχικοί, συγκεντρωμένοι σε μια ισχυρή Διεθνή που θα φοβούνταν όλοι, είχαν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν μόνοι τους την παγκόσμια διαμαρτυρία ενάντια στην εγκληματική ύβρη της ισπανικής κυβέρνησης.

Ας διασφαλίσουμε ότι η Αναρχική Διεθνής θα γίνει επιτέλους πραγματικότητα. Για να μπορέσουμε να απευθυνθούμε γρήγορα σε όλους τους συντρόφους μας, να αγωνιστούμε ενάντια στην αντίδραση και να δράσουμε, όταν είναι η κατάλληλη στιγμή, με επαναστατική πρωτοβουλία, πρέπει να υπάρξει μια Διεθνής!

Έμμα Γκόλντμαν

Και εγώ είμαι καταρχήν υπέρ της οργάνωσης. Ωστόσο, φοβάμαι ότι αργά ή γρήγορα αυτό θα εκπέσει σε αποκλεισμούς.

Ο Ντυνουά έχει μιλήσει ενάντια στις υπερβολές του ατομικισμού. Αλλά αυτές οι υπερβολές δεν έχουν καμία σχέση με τον αληθινό ατομικισμό, όπως οι υπερβολές του κομμουνισμού δεν έχουν καμία σχέση με τον πραγματικό κομμουνισμό... Κι εγώ θα δεχτώ την αναρχική οργάνωση με έναν μόνο όρο: να βασίζεται στον απόλυτο σεβασμό για κάθε ατομική πρωτοβουλία και να μην εμποδίζει την ανάπτυξή της ή την εξέλιξή της. Η κρατική οργάνωση ουδέποτε απέχει περισσότερο από την αλήθεια. Η βιομηχανία είναι πειρατεία των πλουσίων που ληστεύει τους φτωχούς.

Μας ζητείται να πιστέψουμε ότι ο στρατός είναι μια οργάνωση, αλλά η προσεκτική ανάλυση θα δείξει ότι δεν είναι τίποτα λιγότερο από ένα σκληρό όργανο τυφλής δύναμης.

Στην δημόσια εκπαίδευση: δεν είναι ίσως τα πανεπιστήμια και τα άλλα σχολικά ιδρύματα πρότυπα οργάνωσης, τα οποία προσφέρουν στους ανθρώπους καλές ευκαιρίες για εκπαίδευση; Κάθε άλλο: τα σχολεία, περισσότερο από κάθε άλλο θεσμό, δεν είναι τίποτα άλλο από στρατώνες, όπου το ανθρώπινο μυαλό εκπαιδεύεται και χειραγωγείται για να υποβληθεί στα διάφορα κοινωνικά και ψυχικά φαντάσματα, και έτσι να καταστεί ικανό να συνεχίσει αυτό το σύστημα εκμετάλλευσης και καταπίεσης μας.

Αντίθετα, η οργάνωση, όπως την καταλαβαίνουμε εμείς, είναι κάτι διαφορετικό. Βασίζεται στην ελευθερία. Είναι μια φυσική, αυθόρμητη ομαδοποίηση ενεργειών που εγγυάται ευεργετικά αποτελέσματα για την ανθρωπότητα.

Είναι η αρμονία της βιολογικής ανάπτυξης που παράγει την ποικιλία των χρωμάτων και των μορφών, ο συνδυασμός που τόσο θαυμάζουμε σε ένα λουλούδι. Με τον ίδιο τρόπο, η οργανωμένη δραστηριότητα ελεύθερων ανθρώπων, εμποτισμένων με το πνεύμα αλληλεγγύης, θα έχει ως αποτέλεσμα την τελειότητα της κοινωνικής αρμονίας, την οποία ονομάζουμε αναρχία. Πράγματι, μόνο η αναρχία καθιστά δυνατή τη μη εξουσιαστική οργάνωση των κοινών συμφερόντων, αφού καταργεί τον ανταγωνισμό που υπάρχει μεταξύ ατόμων και τάξεων.

Στην παρούσα κατάσταση, ο ανταγωνισμός των οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων παράγει έναν αδιάκοπο πόλεμο μεταξύ κοινωνικών συνόλων και αντιπροσωπεύει ένα ανυπέρβλητο εμπόδιο στο δρόμο προς τη συλλογική ευημερία.

Υπάρχει μια εσφαλμένη πεποίθηση, ότι η οργάνωση δεν ενθαρρύνει την ατομική ελευθερία και ότι, αντίθετα, προκαλεί φθορά της ατομικής προσωπικότητας. Η αλήθεια είναι, ωστόσο, ότι **η πραγματική λειτουργία της οργάνωσης έγκειται στην προσωπική εξέλιξη και ανάπτυξη**.

Όπως τα κύτταρα ενός ζώου, μέσω της αμοιβαίας συνεργασίας, εκφράζουν λανθάνουσες δυνάμεις στη διαμόρφωση του πλήρους οργανισμού, έτσι και το άτομο φτάνει στο υψηλότερο επίπεδο ανάπτυξής του μέσω της

μικότητα, τη δική τους και των άλλων, και την άλλη που σκέφτεται μόνο τη δική της ατομικότητα και δεν έχει κανέναν απολύτως δισταγμό να θυσιάσει την ατομικότητα των άλλων. Ο Τσάρος όλων των Ρωσιών ανήκει στην τελευταία κατηγορία των ατομικιστών. Εμείς ανήκουμε στην πρώτη.

Ο Ίψεν γράφει ότι ο πιο ισχυρός άνθρωπος στον κόσμο είναι αυτός που είναι ο πιο μόνος! Απόλυτα παράλογο! Ο ίδιος ο Δρ. Στόκμαν, για τον οποίον ο Ίψεν εξύφανε αυτό το ρητό, δεν ήταν καν απομονωμένος με την πλήρη έννοια της λέξης· έζησε σε μια συγκροτημένη κοινωνία, όχι στο νησί του Ροβινσώνα Κρούσου. Ο άνθρωπος «μόνος» του δεν μπορεί να φέρει εις πέρας ούτε το πιο μικρό χρήσιμο, παραγωγικό έργο· και αν κάποιος χρειάζεται έναν αφέντη από πάνω του είναι ακριβώς ο άνθρωπος που ζει απομονωμένος. Αυτό που απελευθερώνει το άτομο, αυτό που του επιτρέπει να αναπτύξει όλες τις ικανότητές του, δεν είναι η μοναξιά, αλλά η συναναστροφή.

Για να μπορέσουμε να εκτελέσουμε εργασίες που είναι πραγματικά χρήσιμες, η συνεργασία είναι απαραίτητη, σήμερα περισσότερο από ποτέ. Χωρίς αμφιβολία, η ένωση πρέπει να επιτρέψει στα μεμονωμένα μέλη της πλήρη αυτονομία και η ομοσπονδία πρέπει να σεβαστεί αυτήν την ίδια αυτονομία για τις ομάδες της. Προσέχουμε ώστε να μην θεωρηθεί ότι η έλλειψη οργάνωσης αποτελεί εγγύηση ελευθερίας. Όλα δείχνουν ότι δεν είναι.

Ένα παράδειγμα: υπάρχουν ορισμένες γαλλικές εφημερίδες των οποίων οι σελίδες είναι κλειστές για όλους εκείνους των οποίων οι ιδέες, το στυλ ή απλά το πρόσωπο έχουν την ατυχία να είναι ανεπιθύμητα στα μάτια των συντακτών. Αυτό που συμβαίνει είναι πως οι συντάκτες αποβλέπουν σε προσωπική δύναμη και μόνο, περιορίζοντας την ελευθερία γνώμης και έκφρασης των συντρόφων. Η κατάσταση θα ήταν διαφορετική εάν αυτές οι εφημερίδες ανήκαν σε όλους, αντί να αποτελούν προσωπική ιδιοκτησία αυτού ή του άλλου ατόμου: τότε όλες οι απόψεις θα μπορούσαν να συζητηθούν ελεύθερα.

Γίνεται πολύς λόγος για εξουσία, για αυταρχισμό. Αλλά πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι για τι μιλάμε εδώ. Διαμαρτυρόμαστε με όλη μας την καρδιά ενάντια στην εξουσία που παίρνει υπόσταση με τη μορφή του Κράτους, της οποίας ο μοναδικός σκοπός είναι να διατηρήσει την οικονομική σκλαβιά μέσα στην κοινωνία και δεν θα πάψουμε ποτέ να επαναστατούμε εναντίον της. Αλλά υπάρχει μια απλή ηθική εξουσία που προκύπτει από την εμπειρία, την ευφυΐα και το ταλέντο, και παρ' όλο που είμαστε αναρχικοί, δεν υπάρχει κανείς ανάμεσά μας που να μην σέβεται αυτήν την εξουσία.

Είναι λάθος να παρουσιάζουμε τους «οργανωτικούς», τους φεντεραλιστές, ως αυταρχικούς. Αλλά είναι εξίσου λάθος να φανταζόμαστε ότι οι «αντι-οργανωτικοί», οι ατο-

όσο και οι «οργανωτικοί», και πιστεύω ότι είναι εντάξει, και όποιες κι αν είναι οι αμοιβαίες διαφορές τους, όλοι ασκούν συλλογική δράση.

Αρκετά με αυτές τις λεκτικές διαμάχες· ας μείνουμε στη δράση! Οι λέξεις χωρίζουν και οι πράξεις ενώνουν. Είναι καιρός να εργαστούμε όλοι μαζί προκειμένου να ασκήσουμε αποτελεσματική επιρροή στα κοινωνικά γεγονότα. Με πονάει να σκέφτομαι ότι για να ελευθερώσουμε έναν δικό μας άνθρωπο από τα νύχια του δήμιου ήταν απαραίτητο να στραφούμε σε άλλα κόμματα αντί για το δικό μας. Ο Φερέρ δεν θα όφειλε τότε την ελευθερία του σε μασόνους και μεγαλοαστούς ελεύθερους στοχαστές, αν οι αναρχικοί, συγκεντρωμένοι σε μια ισχυρή Διεθνή που θα φοβούνταν όλοι, είχαν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν μόνοι τους την παγκόσμια διαμαρτυρία ενάντια στην εγκληματική ύβρη της ισπανικής κυβέρνησης.

Ας διασφαλίσουμε ότι η Αναρχική Διεθνής θα γίνει επιτέλους πραγματικότητα. Για να μπορέσουμε να απευθυνθούμε γρήγορα σε όλους τους συντρόφους μας, να αγωνιστούμε ενάντια στην αντίδραση και να δράσουμε, όταν είναι η κατάλληλη στιγμή, με επαναστατική πρωτοβουλία, πρέπει να υπάρξει μια Διεθνής!

Έμμα Γκόλντμαν

Και εγώ είμαι καταρχήν υπέρ της οργάνωσης. Ωστόσο, φοβάμαι ότι αργά ή γρήγορα αυτό θα εκπέσει σε αποκλεισμούς.

Ο Ντυνουά έχει μιλήσει ενάντια στις υπερβολές του ατομικισμού. Αλλά αυτές οι υπερβολές δεν έχουν καμία σχέση με τον αληθινό ατομικισμό, όπως οι υπερβολές του κομμουνισμού δεν έχουν καμία σχέση με τον πραγματικό κομμουνισμό... Κι εγώ θα δεχτώ την αναρχική οργάνωση με έναν μόνο όρο: να βασίζεται στον απόλυτο σεβασμό για κάθε ατομική πρωτοβουλία και να μην εμποδίζει την ανάπτυξη ή την εξέλιξή τους.

Η βασική αρχή της αναρχίας είναι η ατομική αυτονομία. Η Διεθνής δεν θα είναι αναρχική αν δεν σέβεται πλήρως αυτήν την αρχή.

Μαξ Μπαγκίνσκι

Ένα λάθος που γίνεται πολύ συχνά είναι η πεποίθηση ότι ο ατομικισμός απορρίπτει την οργάνωση. Οι δύο όροι είναι, αντίθετα, αδιαίρετοι. Ατομικισμός σημαίνει πιο συγκεκριμένα εργασία για την εσωτερική ψυχική απελευθέρωση του ατόμου, ενώ οργάνωση σημαίνει σύνδεση μεταξύ συνειδητών ατόμων με κοινό στόχο προς επίτευξη ή οικονομική ανάγκη προς ικανοποίηση. Δεν πρέπει ωστόσο να ξεχνάμε ότι μια επαναστατική οργάνωση απαιτεί ιδιαίτερα ενεργητικά και συνειδητά άτομα.

Η κατηγορία ότι η αναρχία είναι καταστροφική και όχι

για εκπαίδευση; Κάθε άλλο: τα σχολεία, περισσότερο από κάθε άλλο θεσμό, δεν είναι τίποτα άλλο από στρατώνες, όπου το ανθρώπινο μυαλό εκπαιδεύεται και χειραγωγείται για να υποβληθεί στα διάφορα κοινωνικά και ψυχικά φαντάσματα, και έτσι να καταστεί ικανό να συνεχίσει αυτό το σύστημα εκμετάλλευσης και καταπίεσης μας.

Αντίθετα, η οργάνωση, όπως την καταλαβαίνουμε εμείς, είναι κάτι διαφορετικό. Βασίζεται στην ελευθερία. Είναι μια φυσική, αυθόρμητη ομαδοποίηση ενεργειών που εγγυάται ευεργετικά αποτελέσματα για την ανθρωπότητα.

Είναι η αρμονία της βιολογικής ανάπτυξης που παράγει την ποικιλία των χρωμάτων και των μορφών, ο συνδυασμός που τόσο θαυμάζουμε σε ένα λουλούδι. Με τον ίδιο τρόπο, η οργανωμένη δραστηριότητα ελεύθερων ανθρώπων, εμποτισμένων με το πνεύμα αλληλεγγύης, θα έχει ως αποτέλεσμα την τελειότητα της κοινωνικής αρμονίας, την οποία ονομάζουμε αναρχία. Πράγματι, μόνο η αναρχία καθιστά δυνατή τη μη εξουσιαστική οργάνωση των κοινών συμφερόντων, αφού καταργεί τον ανταγωνισμό που υπάρχει μεταξύ ατόμων και τάξεων.

Στην παρούσα κατάσταση, ο ανταγωνισμός των οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων παράγει έναν αδιάκοπο πόλεμο μεταξύ κοινωνικών συνόλων και αντιπροσωπεύει ένα ανυπέρβλητο εμπόδιο στο δρόμο προς τη συλλογική ευημερία.

Υπάρχει μια εσφαλμένη πεποίθηση, ότι η οργάνωση δεν ενθαρρύνει την ατομική ελευθερία και ότι, αντίθετα, προκαλεί φθορά της ατομικής προσωπικότητας. Η αλήθεια είναι, ωστόσο, ότι **η πραγματική λειτουργία της οργάνωσης έγκειται στην προσωπική εξέλιξη και ανάπτυξη**.

Όπως τα κύτταρα ενός ζώου, μέσω της αμοιβαίας συνεργασίας, εκφράζουν λανθάνουσες δυνάμεις στη διαμόρφωση του πλήρους οργανισμού, έτσι και το άτομο φτάνει στο υψηλότερο επίπεδο ανάπτυξής του μέσω της συνεργασίας του με άλλα άτομα.

Μια οργάνωση, με την αληθινή έννοια της λέξης, δεν μπορεί να είναι προϊόν μιας ένωσης του καθαρού τίποτα. Πρέπει να αποτελείται από συνειδητά και έξυπνα άτομα. Στην πραγματικότητα, το άθροισμα των δυνατοτήτων και των δραστηριοτήτων μιας οργάνωσης αντιπροσωπεύεται από την έκφραση των μεμονωμένων ενεργειών.

Λογικά προκύπτει, ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των ισχυρών, συνειδητοποιημένων ατόμων σε μια οργάνωση, τόσο μικρότερος είναι ο κίνδυνος στασιμότητας και τόσο πιο έντονο είναι το ζωτικό του στοιχείο.

Η αναρχία υποστηρίζει τη δυνατότητα οργάνωσης χωρίς πειθαρχία, φόβο ή τιμωρία, χωρίς την πίεση της φτώχειας: ένας νέος κοινωνικός οργανισμός που θα τερματίσει τον τρομερό αγώνα για τα μέσα επιβίωσης, τον φαύλο αγώνα που βλάπτει τις καλύτερες ιδιότητες του ανθρώπου

είναι η μοναξιά, αλλά η συναναστροφή.

Για να μπορέσουμε να εκτελέσουμε εργασίες που είναι πραγματικά χρήσιμες, η συνεργασία είναι απαραίτητη, σήμερα περισσότερο από ποτέ. Χωρίς αμφιβολία, η ένωση πρέπει να επιτρέψει στα μεμονωμένα μέλη της πλήρη αυτονομία και η ομοσπονδία πρέπει να σεβαστεί αυτήν την ίδια αυτονομία για τις ομάδες της. Προσέχουμε ώστε να μην θεωρηθεί ότι η έλλειψη οργάνωσης αποτελεί εγγύηση ελευθερίας. Όλα δείχνουν ότι δεν είναι.

Ένα παράδειγμα: υπάρχουν ορισμένες γαλλικές εφημερίδες των οποίων οι σελίδες είναι κλειστές για όλους εκείνους των οποίων οι ιδέες, το στυλ ή απλά το πρόσωπο έχουν την ατυχία να είναι ανεπιθύμητα στα μάτια των συντακτών. Αυτό που συμβαίνει είναι πως οι συντάκτες αποβλέπουν σε προσωπική δύναμη και μόνο, περιορίζοντας την ελευθερία γνώμης και έκφρασης των συντρόφων. Η κατάσταση θα ήταν διαφορετική εάν αυτές οι εφημερίδες ανήκαν σε όλους, αντί να αποτελούν προσωπική ιδιοκτησία αυτού ή του άλλου ατόμου: τότε όλες οι απόψεις θα μπορούσαν να συζητηθούν ελεύθερα.

Γίνεται πολύς λόγος για εξουσία, για αυταρχισμό. Αλλά πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι για τι μιλάμε εδώ. Διαμαρτυρόμαστε με όλη μας την καρδιά ενάντια στην εξουσία που παίρνει υπόσταση με τη μορφή του Κράτους, της οποίας ο μοναδικός σκοπός είναι να διατηρήσει την οικονομική σκλαβιά μέσα στην κοινωνία και δεν θα πάψουμε ποτέ να επαναστατούμε εναντίον της. Αλλά υπάρχει μια απλή ηθική εξουσία που προκύπτει από την εμπειρία, την ευφυΐα και το ταλέντο, και παρ' όλο που είμαστε αναρχικοί, δεν υπάρχει κανείς ανάμεσά μας που να μην σέβεται αυτήν την εξουσία.

Είναι λάθος να παρουσιάζουμε τους «οργανωτικούς», τους φεντεραλιστές, ως αυταρχικούς. Αλλά είναι εξίσου λάθος να φανταζόμαστε ότι οι «αντι-οργανωτικοί», οι ατομικιστές, έχουν εσκεμμένα καταδικαστεί σε απομόνωση.

Για μένα, επαναλαμβάνω, η διαμάχη μεταξύ ατομικιστών και οργανωτικών είναι μια απλή διαμάχη για τις λέξεις, που δεν αντέχει στην προσεκτική εξέταση των γεγονότων. Στην πραγματικότητα, τι βλέπουμε; Ότι οι ατομικιστές είναι κατά καιρούς «οργανωτικοί» για τον απλούστατο λόγο ότι οι τελευταίοι πολύ συχνά περιορίζονται στο να κηρύττουν την οργάνωση χωρίς να την ασκούν. Από την άλλη πλευρά, μπορεί κάποιος να συναντήσει έναν πολύ πιο αποτελεσματικό αυταρχισμό σε εκείνες τις ομάδες που διακηρύσσουν θορυβωδώς την «απόλυτη ελευθερία του ατόμου», παρά σε εκείνες που συνήθως θεωρούνται

Ας διασφαλίσουμε ότι η Αναρχική Διεθνής θα γίνει επιτέλους πραγματικότητα. Για να μπορέσουμε να απευθυνθούμε γρήγορα σε όλους τους συντρόφους μας, να αγωνιστούμε ενάντια στην αντίδραση και να δράσουμε, όταν είναι η κατάλληλη στιγμή, με επαναστατική πρωτοβουλία, πρέπει να υπάρξει μια Διεθνής!

Έμμα Γκόλντμαν

Και εγώ είμαι καταρχήν υπέρ της οργάνωσης. Ωστόσο, φοβάμαι ότι αργά ή γρήγορα αυτό θα εκπέσει σε αποκλεισμούς.

Ο Ντυνουά έχει μιλήσει ενάντια στις υπερβολές του ατομικισμού. Αλλά αυτές οι υπερβολές δεν έχουν καμία σχέση με τον αληθινό ατομικισμό, όπως οι υπερβολές του κομμουνισμού δεν έχουν καμία σχέση με τον πραγματικό κομμουνισμό... Κι εγώ θα δεχτώ την αναρχική οργάνωση με έναν μόνο όρο: να βασίζεται στον απόλυτο σεβασμό για κάθε ατομική πρωτοβουλία και να μην εμποδίζει την ανάπτυξη ή την εξέλιξή τους.

Η βασική αρχή της αναρχίας είναι η ατομική αυτονομία. Η Διεθνής δεν θα είναι αναρχική αν δεν σέβεται πλήρως αυτήν την αρχή.

Μαξ Μπαγκίνσκι

Ένα λάθος που γίνεται πολύ συχνά είναι η πεποίθηση ότι ο ατομικισμός απορρίπτει την οργάνωση. Οι δύο όροι είναι, αντίθετα, αδιαίρετοι. Ατομικισμός σημαίνει πιο συγκεκριμένα εργασία για την εσωτερική ψυχική απελευθέρωση του ατόμου, ενώ οργάνωση σημαίνει σύνδεση μεταξύ συνειδητών ατόμων με κοινό στόχο προς επίτευξη ή οικονομική ανάγκη προς ικανοποίηση. Δεν πρέπει ωστόσο να ξεχνάμε ότι μια επαναστατική οργάνωση απαιτεί ιδιαίτερα ενεργητικά και συνειδητά άτομα.

Η κατηγορία ότι η αναρχία είναι καταστροφική και όχι εποικοδομητική και ότι κατά συνέπεια η αναρχία είναι αντίθετη στην οργάνωση είναι ένα από τα πολλά ψέματα που διαδίδονται από τους αντιπάλους μας. Μπερδεύουν τους σημερινούς θεσμούς με την οργάνωση και έτσι δεν μπορούν να καταλάβουν πώς μπορεί κανείς να πολεμήσει το πρώτο και να ευνοήσει το δεύτερο. Η αλήθεια είναι, όμως, ότι τα δύο δεν είναι ταυτόσημα.

Το κράτος θεωρείται γενικά ως η υψηλότερη μορφή οργάνωσης. Είναι, όμως, πραγματικά μια αληθινή οργάνωση; Δεν είναι μάλλον ένας αυθαίρετος θεσμός που επιβάλλεται πονηρά στις μάζες;

Η βιομηχανία, επίσης, θεωρείται οργάνωση· όμως τίποια ονομάζουμε αναρχία. Πράγματι, μόνο η αναρχία καθιστά δυνατή τη μη εξουσιαστική οργάνωση των κοινών συμφερόντων, αφού καταργεί τον ανταγωνισμό που υπάρχει μεταξύ ατόμων και τάξεων.

Στην παρούσα κατάσταση, ο ανταγωνισμός των οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων παράγει έναν αδιάκοπο πόλεμο μεταξύ κοινωνικών συνόλων και αντιπροσωπεύει ένα ανυπέρβλητο εμπόδιο στο δρόμο προς τη συλλογική ευημερία.

Υπάρχει μια εσφαλμένη πεποίθηση, ότι η οργάνωση δεν ενθαρρύνει την ατομική ελευθερία και ότι, αντίθετα, προκαλεί φθορά της ατομικής προσωπικότητας. Η αλήθεια είναι, ωστόσο, ότι **η πραγματική λειτουργία της οργάνωσης έγκειται στην προσωπική εξέλιξη και ανάπτυξη**.

Όπως τα κύτταρα ενός ζώου, μέσω της αμοιβαίας συνεργασίας, εκφράζουν λανθάνουσες δυνάμεις στη διαμόρφωση του πλήρους οργανισμού, έτσι και το άτομο φτάνει στο υψηλότερο επίπεδο ανάπτυξής του μέσω της συνεργασίας του με άλλα άτομα.

Μια οργάνωση, με την αληθινή έννοια της λέξης, δεν μπορεί να είναι προϊόν μιας ένωσης του καθαρού τίποτα. Πρέπει να αποτελείται από συνειδητά και έξυπνα άτομα. Στην πραγματικότητα, το άθροισμα των δυνατοτήτων και των δραστηριοτήτων μιας οργάνωσης αντιπροσωπεύεται από την έκφραση των μεμονωμένων ενεργειών.

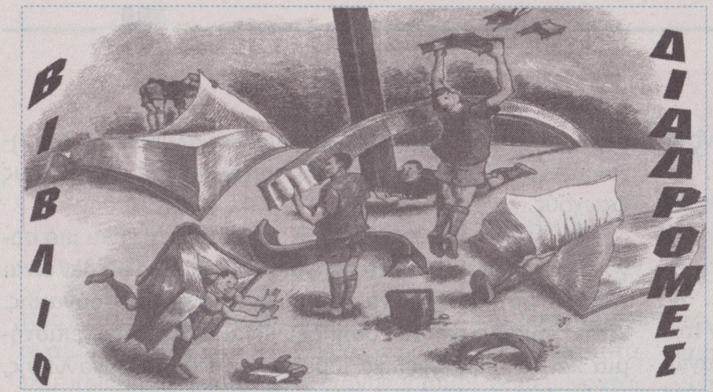
Λογικά προκύπτει, ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των ισχυρών, συνειδητοποιημένων ατόμων σε μια οργάνωση, τόσο μικρότερος είναι ο κίνδυνος στασιμότητας και τόσο πιο έντονο είναι το ζωτικό του στοιχείο.

Η αναρχία υποστηρίζει τη δυνατότητα οργάνωσης χωρίς πειθαρχία, φόβο ή τιμωρία, χωρίς την πίεση της φτώχειας: ένας νέος κοινωνικός οργανισμός που θα τερματίσει τον τρομερό αγώνα για τα μέσα επιβίωσης, τον φαύλο αγώνα που βλάπτει τις καλύτερες ιδιότητες του ανθρώπου και διευρύνει συνεχώς την κοινωνική άβυσσο. Εν ολίγοις, η αναρχία αγωνίζεται για μια μορφή κοινωνικής οργάνωσης που θα διασφαλίζει την ευημερία για όλους.

Το έμβρυο αυτής της οργάνωσης μπορεί να βρεθεί στον τύπο του συνδικαλισμού που έχει απελευθερωθεί από τον συγκεντρωτισμό, τη γραφειοκρατία και την πειθαρχία, που ενθαρρύνει την αυτόνομη, άμεση δράση των μελών του.

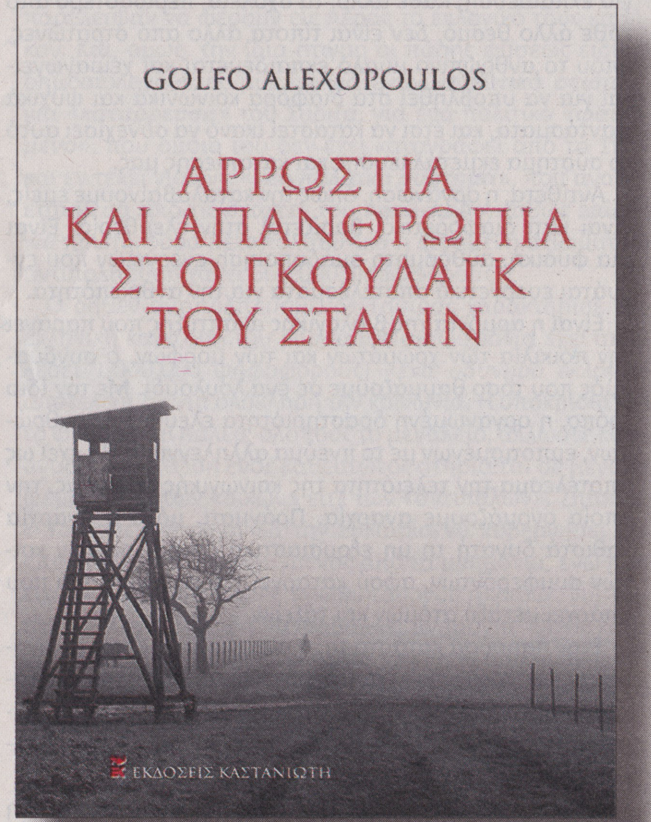
Διάφορες πηγές για Διεθνή Συνέδρια:
https://www.cira.ch/catalogue/index.php?lvl=categ_see&id=374

Μετάφραση – απόδοση Π.

ΑΡΡΩΣΤΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΘΡΩΠΙΑ ΣΤΟ ΓΚΟΥΛΑΓΚ ΤΟΥ ΣΤΑΛΙΝ

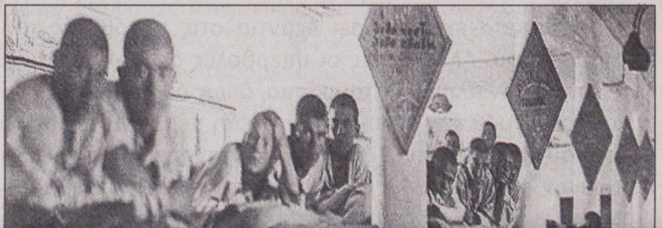
GOLFO ALEXOPOULOS

Εκδόσεις Καστανιώτη
Μτφ: Ηλία Βαΐδη / σελ. 469
Αθήνα, Απρίλιος 2023

«Μια αποκαλυπτική μελέτη για την ολέθρια εκμετάλλευ-

Όπως εξηγεί η καθηγήτρια ιστορίας στο Πανεπιστήμιο της Νότιας Φλόριντα και διευθύντρια στο Ινστιτούτο Ρωσικών, Ευρωπαϊκών και Ευρασιατικών Σπουδών *Γκόλφω Αλεξοπούλου* στην Εισαγωγή της έκδοσης, το σύστημα των στρατοπέδων καταναγκαστικής εργασίας του ***Ιωσήφ Στάλιν*** αποτελούσε ένα τεράστιο σωφρονιστικό-βιομηχανικό σύμπλεγμα που υπήρχε επί σχεδόν ένα τέταρτο του αιώνα στην Σοβιετική Ένωση. Το γεγονός ότι δεν έχει παρέλθει ακόμη διάστημα πλέον των είκοσι ετών αφ' ότου ήρθη το απόρρητο των αρχείων του ***Γκουλάγκ*** πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν για να γίνει κατανοητός ο λόγος, που εξηγεί γιατί κάθε σοβαρή και διεξοδική έρευνα έχει καθυστερήσει, ώστε να χυθεί φως σε μια από τις σκοτεινότερες και πιο απάνθρωπες «στιγμές» της κυριαρχικής ιστορίας του 20ου αιώνα.

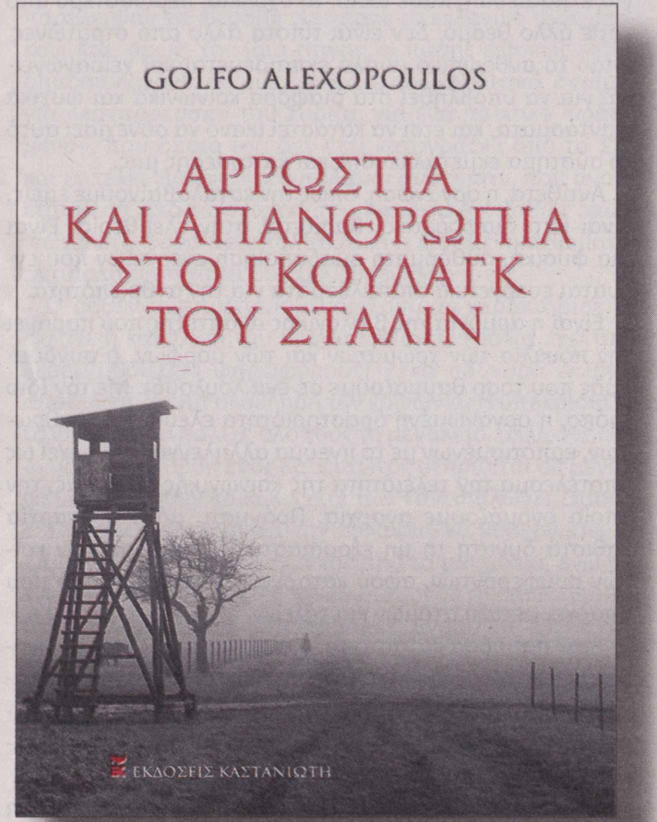

αποτελούσαν αντικείμενα απόλυτης εκμετάλλευσης και ολοκληρωτικής απομύζησης. Φυσικά δεν αντιμετώπιζαν βέβαιο θάνατο όλοι οι έγκλειστοι. Στόχος του Στάλιν δεν ήταν η ολοκληρωτική εξόντωση, αλλά η απόλυτη εκμετάλλευση. Η παρούσα εργασία καταδεικνύει ότι το Γκουλάγκ αντιπροσώπευε έναν ενσυνείδητο ολέθριο θεσμό σε βαθμό που ποτέ άλλοτε δεν έχει καταγραφεί και ότι το σταλινικό καθεστώς συστηματικά απέκρυπτε τον καταστροφικό ρόλο του Γκουλάγκ».

Τι ακριβώς ήταν, όμως, το ***Γκουλάγκ***; Στα αρχεία εμφανίζεται ως ***GULAG***, ένα ακρωνύμιο της ***Γενικής Διεύθυνσης Στρατοπέδων Σωφρονιστικής Εργασίας*** (Glanvoe Upravlenie ispravitel'no-trudovykh LAGerei) μια γραφειοκρατική οντότητα της σοβιετικής υπηρεσίας ασφαλείας. Η Διοίκηση του ***Γκουλάγκ*** διαχειριζόταν ποικίλους σωφρονιστικούς θεσμούς, από στρατόπεδα αιχμαλώτων

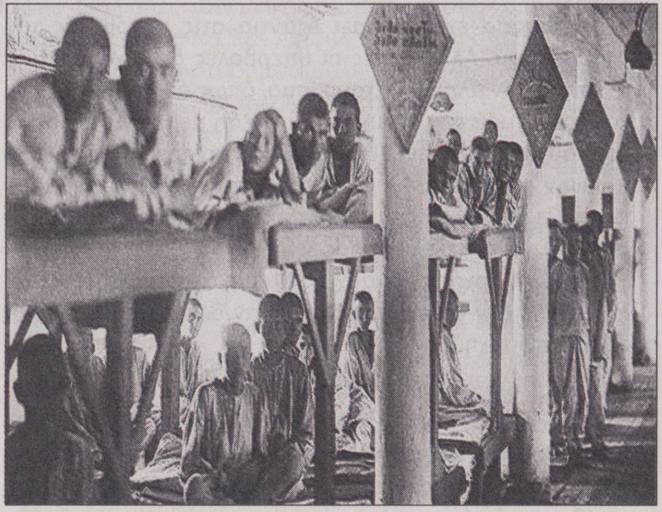

Εκδόσεις Καστανιώτη
Μτφ: Ηλία Βαΐδη / σελ. 469
Αθήνα, Απρίλιος 2023

«Μια αποκαλυπτική μελέτη για την ολέθρια εκμετάλλευση των ανθρώπων στα σοβιετικά στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας.

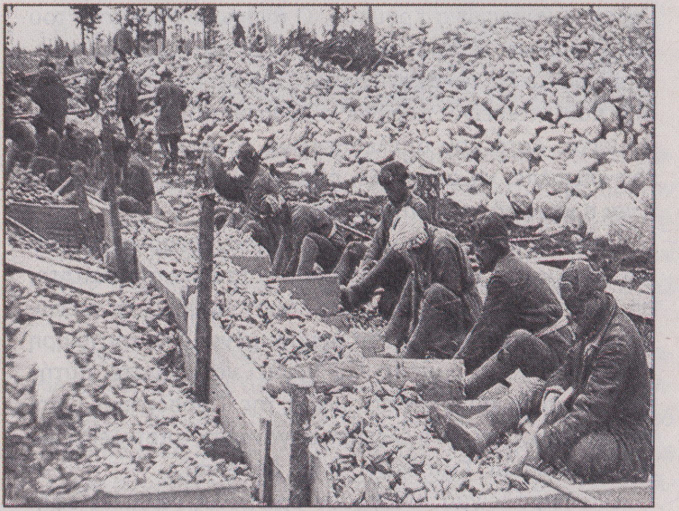
Στο συγκλονιστικό βιβλίο της για τη ζωή και τον θάνατο στο Γκουλάγκ του Στάλιν, η ιστορικός Golfo Alexopoulos υποστηρίζει ότι τα σοβιετικά στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας μεταξύ 1929 και 1953 βασίζονταν στη στυγνή εκμετάλλευση και συχνά διοικούνταν ως στρατόπεδα θανάτου. Αυτή είναι η πρώτη μελέτη που εξετάζει το σωφρονιστικό σύστημα του Γκουλάγκ μέσα από το πρίσμα της υγείας, της ιατρικής και της ανθρώπινης εκμετάλλευσης, ένα καινούργιο εγχείρημα που αντλεί από αρχειακό υλικό, το οποίο μέχρι πρόσφατα δεν ήταν προσβάσιμο, και στόχο έχει να προσφέρει στους αναγνώστες μια νέα

Όπως εξηγεί η καθηγήτρια ιστορίας στο Πανεπιστήμιο της Νότιας Φλόριντα και διευθύντρια στο Ινστιτούτο Ρωσικών, Ευρωπαϊκών και Ευρασιατικών Σπουδών *Γκόλφω Αλεξοπούλου* στην Εισαγωγή της έκδοσης, το σύστημα των στρατοπέδων καταναγκαστικής εργασίας του ***Ιωσήφ Στάλιν*** αποτελούσε ένα τεράστιο σωφρονιστικό-βιομηχανικό σύμπλεγμα που υπήρχε επί σχεδόν ένα τέταρτο του αιώνα στην Σοβιετική Ένωση. Το γεγονός ότι δεν έχει παρέλθει ακόμη διάστημα πλέον των είκοσι ετών αφ' ότου ήρθη το απόρρητο των αρχείων του ***Γκουλάγκ*** πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν για να γίνει κατανοητό ο λόγος, που εξηγεί γιατί κάθε σοβαρή και διεξοδική έρευνα έχει καθυστερήσει, ώστε να χυθεί φως σε μια από τις σκοτεινότερες και πιο απάνθρωπες «στιγμές» της κυριαρχικής ιστορίας του 20ου αιώνα.

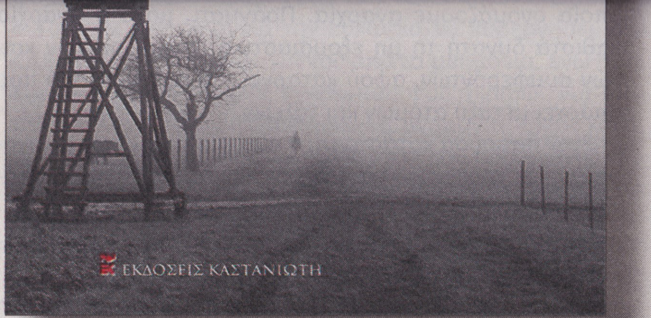

Η συγγραφέας εξ αρχής ξεκαθαρίζει, ότι έπειτα από την έρευνα και την εργασία στην οποία προχώρησε, οδηγήθηκε σ' ένα αντίθετο συμπέρασμα και μια διαφορετική

αποτελούσαν αντικείμενα απόλυτης εκμετάλλευσης και ολοκληρωτικής απομύζησης. Φυσικά δεν αντιμετώπιζαν βέβαιο θάνατο όλοι οι έγκλειστοι. Στόχος του Στάλιν δεν ήταν η ολοκληρωτική εξόντωση, αλλά η απόλυτη εκμετάλλευση. Η παρούσα εργασία καταδεικνύει ότι το Γκουλάγκ αντιπροσώπευε έναν ενσυνείδητο ολέθριο θεσμό σε βαθμό που ποτέ άλλοτε δεν έχει καταγραφεί και ότι το σταλινικό καθεστώς συστηματικά απέκρυπτε τον καταστροφικό ρόλο του Γκουλάγκ».

Τι ακριβώς ήταν, όμως, το ***Γκουλάγκ***; Στα αρχεία εμφανίζεται ως ***GULAG***, ένα ακρωνύμιο της ***Γενικής Διεύθυνσης Στρατοπέδων Σωφρονιστικής Εργασίας*** (Glanvoe Upravlenie ispravitel'no-trudovykh LAGerei) μια γραφειοκρατική οντότητα της σοβιετικής υπηρεσίας ασφαλείας. Η Διοίκηση του ***Γκουλάγκ*** διαχειριζόταν ποικίλους σωφρονιστικούς θεσμούς, από στρατόπεδα αιχμαλώτων πολέμου, στρατόπεδα διαλογής και φυλακές, έως τα επονομαζόμενα ειδικά στρατόπεδα, ειδικούς οικισμούς, στρατόπεδα σωφρονιστικής εργασίας και σωφρονιστικές αποικίες. Όπως διευκρινίζει η συγγραφέας, δεν συμπεριλαμβάνει στο ***Γκουλάγκ*** τους οικισμούς εξορίας, καθώς οι άποικοι δεν ζούσαν σε αγκαθωτά συρματοπλέγματα, αλληλεπιδρούσαν πιο ελεύθερα με τον αστικό πληθυσμό και γενικά δεν υπέκειντο στον ίδιο βαθμό τιμωρητικής σωματικής εκμετάλλευσης όπως οι κρατούμενοι στα στρατόπεδα. Στους οικισμούς κρατούνταν σε περιορισμό ολόκληρες οικογένειες, απελαθέντες κουλάκοι, αλλά και «εχθρικά έθνη».

Εκδόσεις Καστανιώτη
Μτφ: Ηλία Βαΐδη / σελ. 469
Αθήνα, Απρίλιος 2023

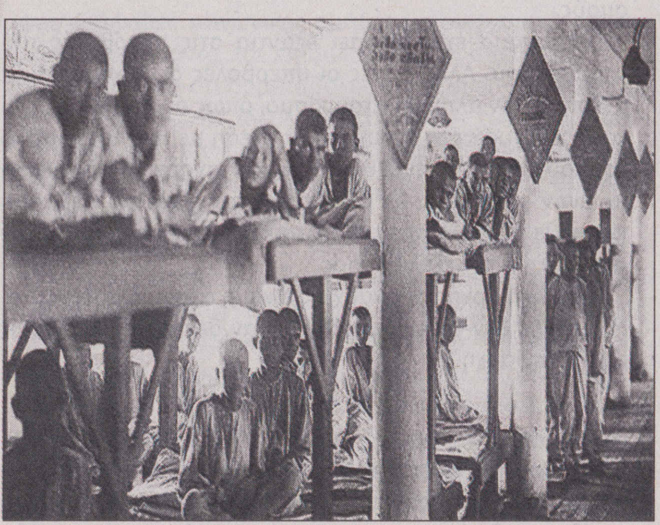
«Μια αποκαλυπτική μελέτη για την ολέθρια εκμετάλλευση των ανθρώπων στα σοβιετικά στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας.

Στο συγκλονιστικό βιβλίο της για τη ζωή και τον θάνατο στο Γκουλάγκ του Στάλιν, η ιστορικός Golfo Alexopoulos υποστηρίζει ότι τα σοβιετικά στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας μεταξύ 1929 και 1953 βασίζονταν στη στυγνή εκμετάλλευση και συχνά διοικούνταν ως στρατόπεδα θανάτου. Αυτή είναι η πρώτη μελέτη που εξετάζει το σωφρονιστικό σύστημα του Γκουλάγκ μέσα από το πρίσμα της υγείας, της ιατρικής και της ανθρώπινης εκμετάλλευσης, ένα καινούργιο εγχείρημα που αντλεί από αρχειακό υλικό, το οποίο μέχρι πρόσφατα δεν ήταν προσβάσιμο, και στόχο έχει να προσφέρει στους αναγνώστες μια νέα ανατριχιαστική άποψη για έναν από τους πυλώνες του σταλινικού τρόμου. Η συγγραφέας υποστηρίζει ότι η ανθρώπινη καταστροφή στο Γκουλάγκ ήταν προμελετημένη και ακόμα πιο εκτεταμένη από όσο άφηνε το καθεστώς να φανεί, συγκαλύπτοντας τις πραγματικές του διαστάσεις και τις φρικιαστικές του δυνατότητες».

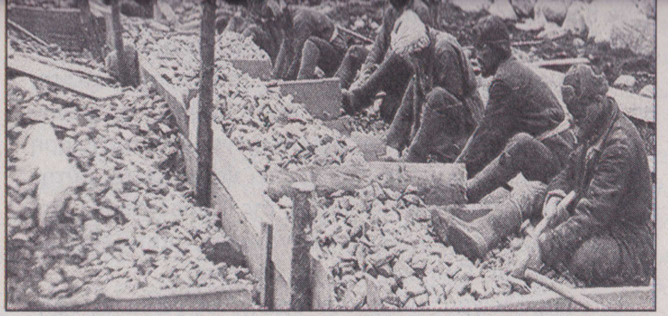
(Από την παρουσίαση στο οπισθόφυλλο του βιβλίου)

Περιεχόμενα

του ***Ιωσήφ Στάλιν*** αποτελούσε ένα τεράστιο σωφρονιστικό-βιομηχανικό σύμπλεγμα που υπήρχε επί σχεδόν ένα τέταρτο του αιώνα στην Σοβιετική Ένωση. Το γεγονός ότι δεν έχει παρέλθει ακόμη διάστημα πλέον των είκοσι ετών αφ' ότου ήρθη το απόρρητο των αρχείων του ***Γκουλάγκ*** πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν για να γίνει κατανοητός ο λόγος, που εξηγεί γιατί κάθε σοβαρή και διεξοδική έρευνα έχει καθυστερήσει, ώστε να χυθεί φως σε μια από τις σκοτεινότερες και πιο απάνθρωπες «στιγμές» της κυριαρχικής ιστορίας του 20ου αιώνα.

Η συγγραφέας εξ αρχής ξεκαθαρίζει, ότι έπειτα από την έρευνα και την εργασία στην οποία προχώρησε, οδηγήθηκε σ' ένα αντίθετο συμπέρασμα και μια διαφορετική άποψη από εκείνη, που επικρατούσε στους μέχρι πρότινος μελετητές του ***Γκουλάγκ***. Μ' άλλα λόγια, αν και οι επιζήσαντες από το ***Γκουλάγκ*** συχνά αναφέρονταν σε αυτά ως στρατόπεδα θανάτου, τα αρχικά ευρήματα των ιστορικών αποκάλυψαν ένα μεγάλο ενδιαφέρον των εμπνευστών και κατασκευαστών τους για εργασιακή παραγωγικότητα, καταδίκες για κακομεταχείριση κρατουμένων, συχνές απολύσεις κρατουμένων, καθώς και χαμηλά ποσοστών θνησιμότητας. Επομένως, η άποψη που επικράτησε, ήταν ότι δεν επρόκειτο για στρατόπεδα, όπου οι κρατούμενοι εξοντώνονταν βάσει σχεδίου. Σύμφωνα με την Αλεξοπούλου, «*Το σταλινικό Γκουλάγκ συνιστούσε ένα πολύ καλά συντονισμένο και φονικό σύστημα ανθρώπινης εκμετάλλευσης. Θεωρούμενοι απλές ροές σε μια βιομηχανική διαδικασία, οι κρατούμενοι*

Τι ακριβώς ήταν, όμως, το ***Γκουλάγκ***; Στα αρχεία εμφανίζεται ως ***GULAG***, ένα ακρωνύμιο της ***Γενικής Διεύθυνσης Στρατοπέδων Σωφρονιστικής Εργασίας*** (Glanvoe Upravlenie ispravitel'no-trudovykh LAGerei) μια γραφειοκρατική οντότητα της σοβιετικής υπηρεσίας ασφαλείας. Η Διοίκηση του ***Γκουλάγκ*** διαχειριζόταν ποικίλους σωφρονιστικούς θεσμούς, από στρατόπεδα αιχμαλώτων πολέμου, στρατόπεδα διαλογής και φυλακές, έως τα επονομαζόμενα ειδικά στρατόπεδα, ειδικούς οικισμούς, στρατόπεδα σωφρονιστικής εργασίας και σωφρονιστικές αποικίες. Όπως διευκρινίζει η συγγραφέας, δεν συμπεριλαμβάνει στο ***Γκουλάγκ*** τους οικισμούς εξορίας, καθώς οι άποικοι δεν ζούσαν σε αγκαθωτά συρματοπλέγματα, αλληλεπιδρούσαν πιο ελεύθερα με τον αστικό πληθυσμό και γενικά δεν υπέκειντο στον ίδιο βαθμό τιμωρητικής σωματικής εκμετάλλευσης όπως οι κρατούμενοι στα στρατόπεδα. Στους οικισμούς κρατούνταν σε περιορισμό ολόκληρες οικογένειες, απελαθέντες κουλάκοι, αλλά και «εχθρικά έθνη».

Όπως ισχυριζόταν διαρκώς η ηγεσία της μυστικής αστυνομίας (OGPU, NKVD, MVD) και του Γκουλάγκ, ***η αστυνομική παρακολούθηση των εχθρών του κράτους*** αποτελούσε την πιο σπουδαία λειτουργία των στρατοπέδων, που είχαν «πρωταρχικώς» ως σκοπό την «*απομόνωση των ιδιαίτερα επικίνδυνων αντεπαναστατών και άλλων ποινικών παραβατών από την υπόλοιπη κοινωνία*», ενώ η δεύτερη βασικότερη λειτουργία τους ήταν «*η αξιοποίηση της εργασίας των κρατουμένων*» και «*η επανεκπαίδευση μέσω της άκρως παραγωγικής, κοινωνικά χρήσιμης εργασίας*».

Όπως άλλωστε είχε πει ο ίδιος ο ***Στάλιν*** σε ομιλία του στο κόμμα το 1937: «*Στη ζωή [...] πρακτικά, πολιτική και οικονομία είναι πράγματα αδιαχώριστα*».

Έτσι, η επίσημη εντολή της μυστικής αστυνομίας εστίαζε κατ' αρχήν στην τιμωρία των χαρακτηριζόμενων αποκλίνοντων ατόμων και των εχθρών του κράτους, αναγνωρίζοντας στους περισσότερους αυτόν τον ρόλο. Όπως εξηγεί η συγγραφέας στο πρώτο κεφάλαιο, το σύστημα του σιτηρέσιου στα σταλινικά στρατόπεδα, τα οικονομικά και τα σωφρονιστικά κίνητρα ήταν απόλυτα συνδεδεμένα, καθώς το σταλινικό καθεστώς έτρεφε τους κρατούμενους ανάλογα με την οικονομική τους απόδοση, αλλά και ως ποινή για τους αποκαλούμενους τεμπέληδες και δολιοφθορείς, που είχαν αποτύχει να υλοποιήσουν τους επιβαλλομένους εργασιακούς στόχους.

Η συγγραφέας, σε αντίθεση μ' άλλους μελετητές, εστιάζει στο ζήτημα της υγείας μέσα στα στρατόπεδα για να εξετάσει το ***Γκουλάγκ*** ως ένα σύστημα σωματικής εκμετάλλευσης. Όπως υποστηρίζει, «*η βίαιη ανθρώπινη εκμετάλλευση αποτελούσε τον ουσιώδη σκοπό του σταλινικού Γκουλάγκ. Δεν μπορεί κάποιος να κατανοήσει πλήρως το Γκουλάγκ χωρίς να λάβει υπ' όψη την κεντρική σημασία της εκμετάλλευσης ως λειτουργίας. Καθ' όλη την διάρκεια των σταλινικών χρόνων, αυτό το σύστημα εκμετάλλευσης ήταν αδιάπτωτο, τιμωρητικό και ολοένα και πιο στυγνό. Υπό τον Στάλιν οι κρατούμενοι των στρατοπέδων έπρεπε να είναι στο μέγιστο βαθμό «αξιοποιούμενοι» και να δουλεύουν μέχρις εσχάτης εξαντλήσεως [...] η σταλινική ηγεσία μπορεί να μην είχε σχεδιάσει να εξοντώσει όλους τους φυλακισμένους των στρατοπέδων, αλλά σκόπευε να αποσπάσει όλη τη διαθέσιμη ενέργεια, να εκμεταλλευτεί*

όπου το ***Γκουλάγκ*** συγκέντρωνε τους πιο ασθενείς και τους πλέον ανήμπορους και αποστεωμένους κρατούμενους.

Αυτή, ακριβώς, η σταλινική πολιτική της στυγνής ανα-

διαμονής και σωματικής εκμετάλλευσης αποκαλύπτει, σύμφωνα με την συγγραφέα, ότι το ***Γκουλάγκ*** ήταν εσκεμμένα μηχανισμός εξολόθρευσης, όπου η μεθοδευμένη λιμοκτονία ήταν μέθοδος βασανισμού.

«*Καθ' όλη την δεκαετία του 1940 και στις αρχές της δεκαετίας του 1950 το Γκουλάγκ του Στάλιν μεγεθύνθηκε, κανονικοποιήθηκε περισσότερο και έγινε πιο βίαιο. Ο στόχος του σταλινικού κράτους ήταν να φτάσει και να ξεπεράσει την καπιταλιστική Δύση, τόσο οικονομικά όσο και στρατιωτικά [...] στα τελευταία σταλινικά χρόνια, οι κρατούμενοι κατασκεύαζαν σιδηροδρόμους, αυτοκινητόδρομους, αεροδρόμια, φράγματα, ναυπηγεία και κανάλια. Εξόρυσσαν άνθρακα και πετρέλαιο, χρυσό, κασσίτερο, χαλκό και νικέλιο, και παρήγαγαν ξυλεία από τα πυκνά δάση της Ρωσίας. Δούλευαν σε χημικά εργοστάσια, προκυμαίες, ψαραγορές και σε αγροκτήματα γαλακτοπαραγωγής. Κατά την διάρκεια του πολέμου, παρήγαγαν πολεμοφόδια, σχεδίαζαν σκάφη και έραβαν στολές. Το εργατικό δυναμικό του Γκουλάγκ προσέφερε περίπου το 40% των εργατών στην εξόρυξη νικελίου και χαλκού, περίπου το 70% στα ορυχεία κασσιτέρου και ένα εντυπωσιακό 85-100% της σοβιετικής εργατικής δύναμης στην εξόρυξη χρυσού, διαμαντιών και*

Όπως καταλήγει η συγγραφέας, «*Το Γκουλάγκ διατήρησε χαμηλή θνησιμότητα με πλαστά στοιχεία και πρακτικές παραπλανητικής λογιστικής, αλλά το σημαντικότερο, με μαζικές απολύσεις κρατουμένων. Υπό τον Στάλιν, οι συχνές απολύσεις βαριά ασθενών και ετοιμοθάνατων κρατουμένων συνιστούσαν ένα από τα κύρια εργαλεία του Γκουλάγκ για να διαχειρίζεται τα κόστη και να παρουσιάζει χαμηλότερα ποσοστά θνησιμότητας*».

Πράγματι, το ***Γκουλάγκ*** ανέφερε υψηλή θνησιμότητα κατά την διάρκεια του λιμού το 1933 και τα χειρότερα έτη του πολέμου, δηλαδή το 1942-'43, ενώ τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται τα χρόνια που η λέξη εξαθλίωση αδυνατεί να περιγράψει τις συνθήκες που επικρατούσαν στα στρατόπεδα κατά την διάρκεια των εκκαθαρίσεων του 1936-'37, του λιμού του 1947 και βέβαια, τα τελευταία σταλινικά χρόνια, της περιόδου 1950-1953. Μια συντηρητική εκτίμηση κατά την άποψη της συγγραφέως θα τοποθετούσε τον αριθμό των νεκρών στο ***Γκουλάγκ*** περίπου στα έξι εκατομμύρια, τουλάχιστον.

Η Αλεξοπούλου καταλήγει, ότι «*Σχεδόν δεκαοκτώ εκατομμύρια άνθρωποι πιστεύεται ότι πέρασαν από τα στρατόπεδα και τις αποικίες εργασίας του Στάλιν και ο επίσημος αριθμός θανάτων στο Γκουλάγκ εκτιμάται στο 1,6 εκατομμύρια [...] από την δεκαετία του 1930 έως τις αρχές της δεκαετίας του 1950, ένα ποσοστό στο 15-60% των κρατουμένων στα στρατόπεδα και στις αποικίες εργασίας του Στάλιν θεωρούνταν σοβαρά ανίκανοι προς εργασία, δηλαδή χαρακτηρισμένοι «ανάπηροι» ή μόνο «ικανοί προς ελαφρά εργασία. Την δεκαετία του 1940, αυτός ο πληθυσμός κρατουμένων συνιστούσε μια διόλου ευκαταφρόνητη πλειονότητα*».

Οι υπόλοιποι κρατούμενοι αποκαλούσαν τους αποστεωμένους ή ετοιμοθάνατους εγκλείστους «***ξοφλημένους***» (*dokhodiagi*) ή «***φιτίλια***» (*fitil*). Σε αντίθεση με τους επιζήσαντες από τα στρατόπεδα, οι «ξοφλημένοι» αδυνατούσαν να επικοινωνήσουν για να πουν την ιστορία τους, όντας πλήρως εξουθενωμένοι και απελπισμένοι.
Αυτό το βιβλίο προσπαθεί να πει την ιστορία τους.

Συσπείρωση Αναρχικών

τους ήταν «*η αξιοποίηση της εργασίας των κρατουμένων*» και «*η επανεκπαίδευση μέσω της άκρως παραγωγικής, κοινωνικά χρήσιμης εργασίας*».

Όπως άλλωστε είχε πει ο ίδιος ο ***Στάλιν*** σε ομιλία του στο κόμμα το 1937: «*Στη ζωή [...] πρακτικά, πολιτική και οικονομία είναι πράγματα αδιαχώριστα*».

Έτσι, η επίσημη εντολή της μυστικής αστυνομίας εστίαζε κατ' αρχήν στην τιμωρία των χαρακτηριζόμενων αποκλίνοντων ατόμων και των εχθρών του κράτους, αναγνωρίζοντας στους περισσότερους αυτόν τον ρόλο. Όπως εξηγεί η συγγραφέας στο πρώτο κεφάλαιο, το σύστημα του σιτηρέσιου στα σταλινικά στρατόπεδα, τα οικονομικά και τα σωφρονιστικά κίνητρα ήταν απόλυτα συνδεδεμένα, καθώς το σταλινικό καθεστώς έτρεφε τους κρατούμενους ανάλογα με την οικονομική τους απόδοση, αλλά και ως ποινή για τους αποκαλούμενους τεμπέληδες και δολιοφθορείς, που είχαν αποτύχει να υλοποιήσουν τους επιβαλλομένους εργασιακούς στόχους.

Η συγγραφέας, σε αντίθεση μ' άλλους μελετητές, εστιάζει στο ζήτημα της υγείας μέσα στα στρατόπεδα για να εξετάσει το ***Γκουλάγκ*** ως ένα σύστημα σωματικής εκμετάλλευσης. Όπως υποστηρίζει, «*η βίαιη ανθρώπινη εκμετάλλευση αποτελούσε τον ουσιώδη σκοπό του σταλινικού Γκουλάγκ. Δεν μπορεί κάποιος να κατανοήσει πλήρως το Γκουλάγκ χωρίς να λάβει υπ' όψη την κεντρική σημασία της εκμετάλλευσης ως λειτουργίας. Καθ' όλη την διάρκεια των σταλινικών χρόνων, αυτό το σύστημα εκμετάλλευσης ήταν αδιάπτωτο, τιμωρητικό και ολοένα και πιο στυγνό. Υπό τον Στάλιν οι κρατούμενοι των στρατοπέδων έπρεπε να είναι στο μέγιστο βαθμό «αξιοποιούμενοι» και να δουλεύουν μέχρις εσχάτης εξαντλήσεως [...] η σταλινική ηγεσία μπορεί να μην είχε σχεδιάσει να εξοντώσει όλους τους φυλακισμένους των στρατοπέδων, αλλά σκόπευε να αποσπάσει όλη τη διαθέσιμη ενέργεια, να εκμεταλλευτεί σωματικά τους κρατούμενους στο έπακρο*». Αυτή η ανθρώπινη εκμετάλλευση ήταν αποτέλεσμα μιας συστημικής βίας, καθώς δεν ήταν σποραδική αλλά αδιάκοπη, δεν ήταν εκτός νόμου, αλλά η βία ενυπήρχε σε απόλυτο βαθμό στους κανόνες και στις δομές του θεσμού, ενταγμένη στην «συνήθη κατάσταση των πραγμάτων», το ***Γκουλάγκ*** συνιστούσε μια βίαιη τάξη.

Όπως έχει περιγράψει ο ***Ρώσος ποιητής και συγγραφέας Βαρλάμ Σαλάμοφ***, ο οποίος είχε σταλεί για δεκαετίες εξόριστος στην Σιβηρία: «*Πεινασμένοι και εξουθενωμένοι, ζευτήκαμε σε μια αλογίσια λαιμαριά, βγάζαμε φουσκάλες αίμα στα στήθη μας και σέρναμε ένα αμάξι φορτωμένο με πέτρες πάνω στο επικλινές δάπεδο του ορυχείου. Η λαιμαριά ήταν η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιούσαν πολύ παλιά οι αρχαίοι Αιγύπτιοι*».

Η συγγραφέας τονίζει ότι το **Γκουλάγκ** αντιπροσώπευε

διαμονής και σωματικής εκμετάλλευσης αποκαλύπτει, σύμφωνα με την συγγραφέα, ότι το ***Γκουλάγκ*** ήταν εσκεμμένα μηχανισμός εξολόθρευσης, όπου η μεθοδευμένη λιμοκτονία ήταν μέθοδος βασανισμού.

«*Καθ' όλη την δεκαετία του 1940 και στις αρχές της δεκαετίας του 1950 το Γκουλάγκ του Στάλιν μεγεθύνθηκε, κανονικοποιήθηκε περισσότερο και έγινε πιο βίαιο. Ο στόχος του σταλινικού κράτους ήταν να φτάσει και να ξεπεράσει την καπιταλιστική Δύση, τόσο οικονομικά όσο και στρατιωτικά [...] στα τελευταία σταλινικά χρόνια, οι κρατούμενοι κατασκεύαζαν σιδηροδρόμους, αυτοκινητόδρομους, αεροδρόμια, φράγματα, ναυπηγεία και κανάλια. Εξόρυσσαν άνθρακα και πετρέλαιο, χρυσό, κασσίτερο, χαλκό και νικέλιο, και παρήγαγαν ξυλεία από τα πυκνά δάση της Ρωσίας. Δούλευαν σε χημικά εργοστάσια, προκυμαίες, ψαραγορές και σε αγροκτήματα γαλακτοπαραγωγής. Κατά την διάρκεια του πολέμου, παρήγαγαν πολεμοφόδια, σχεδίαζαν σκάφη και έραβαν στολές. Το εργατικό δυναμικό του Γκουλάγκ προσέφερε περίπου το 40% των εργατών στην εξόρυξη νικελίου και χαλκού, περίπου το 70% στα ορυχεία κασσιτέρου και ένα εντυπωσιακό 85-100% της σοβιετικής εργατικής δύναμης στην εξόρυξη χρυσού, διαμαντιών και πλατίνας. Ένας στους πέντε εργαζόμενους στα μεγάλα κατασκευαστικά έργα στην Σοβιετική Ένωση το 1940 και το 1951 κρατούνταν στο Γκουλάγκ*».

Είναι, λοιπόν, κατανοητό γιατί ο αριθμός των στρατοπέδων αυξήθηκε κατακόρυφα και η σωματική εκμετάλλευση και απομύζηση των κρατούμενων εντάθηκε, με τον αριθμό των έγκλειστων σκλάβων να υπερβαίνει τα δυόμισι εκατομμύρια τις παραμονές του θανάτου του Στάλιν το 1953. Η διάρκεια της κράτησης αυξήθηκε τόσο για τους πολιτικούς όσο και τους ποινικούς «παραβάτες», η ποινή των 25 ετών ήταν η συνηθέστερη, ενώ πλήθος εξασθενημένων, βαριά άρρω-

τας».

Πράγματι, το ***Γκουλάγκ*** ανέφερε υψηλή θνησιμότητα κατά την διάρκεια του λιμού το 1933 και τα χειρότερα έτη του πολέμου, δηλαδή το 1942-'43, ενώ τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται τα χρόνια που η λέξη εξαθλίωση αδυνατεί να περιγράψει τις συνθήκες που επικρατούσαν στα στρατόπεδα κατά την διάρκεια των εκκαθαρίσεων του 1936-'37, του λιμού του 1947 και βέβαια, τα τελευταία σταλινικά χρόνια, της περιόδου 1950-1953. Μια συντηρητική εκτίμηση κατά την άποψη της συγγραφέως θα τοποθετούσε τον αριθμό των νεκρών στο ***Γκουλάγκ*** περίπου στα έξι εκατομμύρια, τουλάχιστον.

Η Αλεξοπούλου καταλήγει, ότι «*Σχεδόν δεκαοκτώ εκατομμύρια άνθρωποι πιστεύεται ότι πέρασαν από τα στρατόπεδα και τις αποικίες εργασίας του Στάλιν και ο επίσημος αριθμός θανάτων στο Γκουλάγκ εκτιμάται στο 1,6 εκατομμύρια [...] από την δεκαετία του 1930 έως τις αρχές της δεκαετίας του 1950, ένα ποσοστό στο 15-60% των κρατουμένων στα στρατόπεδα και στις αποικίες εργασίας του Στάλιν θεωρούνταν σοβαρά ανίκανοι προς εργασία, δηλαδή χαρακτηρισμένοι «ανάπηροι» ή μόνο «ικανοί προς ελαφρά εργασία. Την δεκαετία του 1940, αυτός ο πληθυσμός κρατουμένων συνιστούσε μια διόλου ευκαταφρόνητη πλειονότητα*».

Οι υπόλοιποι κρατούμενοι αποκαλούσαν τους αποστεωμένους ή ετοιμοθάνατους εγκλείστους «***ξοφλημένους***» (*dokhodiagi*) ή «***φιτίλια***» (*fitil*). Σε αντίθεση με τους επιζήσαντες από τα στρατόπεδα, οι «ξοφλημένοι» αδυνατούσαν να επικοινωνήσουν για να πουν την ιστορία τους, όντας πλήρως εξουθενωμένοι και απελπισμένοι.

Αυτό το βιβλίο προσπαθεί να πει την ιστορία τους.

Συσπείρωση Αναρχικών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Η παρουσίαση των εκάστοτε βιβλίων γίνεται στην βάση επιλογών του Κύκλου Σύνταξης της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, χωρίς κάποια συνεννόηση με τον συγγραφέα ή τον εκδοτικό οίκο.
Η επιλογή των βιβλίων αφορά την συμβολή στον εμπλουτισμό, τον προβληματισμό και την ανάπτυξη και εξέλιξη των απελευθερωτικών ιδεών

τύχει να υλοποιήσουν τους επιβαλλομένους εργασιακούς στόχους.

Η συγγραφέας, σε αντίθεση μ' άλλους μελετητές, εστιάζει στο ζήτημα της υγείας μέσα στα στρατόπεδα για να εξετάσει το ***Γκουλάγκ*** ως ένα σύστημα σωματικής εκμετάλλευσης. Όπως υποστηρίζει, «*η βίαιη ανθρώπινη εκμετάλλευση αποτελούσε τον ουσιώδη σκοπό του σταλινικού Γκουλάγκ. Δεν μπορεί κάποιος να κατανοήσει πλήρως το Γκουλάγκ χωρίς να λάβει υπ' όψη την κεντρική σημασία της εκμετάλλευσης ως λειτουργίας. Καθ' όλη την διάρκεια των σταλινικών χρόνων, αυτό το σύστημα εκμετάλλευσης ήταν αδιάπτωτο, τιμωρητικό και ολοένα και πιο στυγνό. Υπό τον Στάλιν οι κρατούμενοι των στρατοπέδων έπρεπε να είναι στο μέγιστο βαθμό «αξιοποιούμενοι» και να δουλεύουν μέχρις εσχάτης εξαντλήσεως [...] η σταλινική ηγεσία μπορεί να μην είχε σχεδιάσει να εξοντώσει όλους τους φυλακισμένους των στρατοπέδων, αλλά σκόπευε να αποσπάσει όλη τη διαθέσιμη ενέργεια, να εκμεταλλευτεί σωματικά τους κρατούμενους στο έπακρο*». Αυτή η ανθρώπινη εκμετάλλευση ήταν αποτέλεσμα μιας συστημικής βίας, καθώς δεν ήταν σποραδική αλλά αδιάκοπη, δεν ήταν εκτός νόμου, αλλά η βία ενυπήρχε σε απόλυτο βαθμό στους κανόνες και στις δομές του θεσμού, ενταγμένη στην «συνήθη κατάσταση των πραγμάτων», το ***Γκουλάγκ*** συνιστούσε μια βίαιη τάξη.

Όπως έχει περιγράψει ο ***Ρώσος ποιητής και συγγραφέας Βαρλάμ Σαλάμοφ***, ο οποίος είχε σταλεί για δεκαετίες εξόριστος στην Σιβηρία: «*Πεινασμένοι και εξουθενωμένοι, ζευτήκαμε σε μια αλογίσια λαιμαριά, βγάζαμε φουσκάλες αίμα στα στήθη μας και σέρναμε ένα αμάξι φορτωμένο με πέτρες πάνω στο επικλινές δάπεδο του ορυχείου. Η λαιμαριά ήταν η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιούσαν πολύ παλιά οι αρχαίοι Αιγύπτιοι*».

Η συγγραφέας τονίζει ότι το ***Γκουλάγκ*** αντιπροσώπευε την πιο ακραία έκφραση αναδιανομητικής ισχύος του σταλινικού κράτους, το οποίο έλκυε την νομιμότητά του από την ικανότητά του να μονοπωλεί πόρους και να ελέγχει την αναδιανομή τους, να αποφασίζει, μ' άλλα λόγια, ποιος πήρε περισσότερα και ποιος λιγότερα, όπως έγινε στην σοβιετική Ουκρανία, όταν εκατομμύρια άνθρωποι πέθαναν, όχι από τις ελλείψεις στα τρόφιμα, αλλά από την αναδιανομή για την οποία αποφάσιζε ο ***Στάλιν***.

Έτσι, η απέραντη πυραμίδα στρατοπέδων του ***Στάλιν*** σχημάτιζε ένα πολύ συντονισμένο δίκτυο εργασίας δούλων, ενώ στην βάση της πυραμίδας βρίσκονταν οι αποικίες εργασίας, αυτή η χωματερή ανθρώπινων πλασμάτων, *δεκαετίας του 1950 το Γκουλάγκ του Στάλιν μεγεθύνθηκε, κανονικοποιήθηκε περισσότερο και έγινε πιο βίαιο. Ο στόχος του σταλινικού κράτους ήταν να φτάσει και να ξεπεράσει την καπιταλιστική Δύση, τόσο οικονομικά όσο και στρατιωτικά [...] στα τελευταία σταλινικά χρόνια, οι κρατούμενοι κατασκεύαζαν σιδηροδρόμους, αυτοκινητόδρομους, αεροδρόμια, φράγματα, ναυπηγεία και κανάλια. Εξόρυσσαν άνθρακα και πετρέλαιο, χρυσό, κασσίτερο, χαλκό και νικέλιο, και παρήγαγαν ξυλεία από τα πυκνά δάση της Ρωσίας. Δούλευαν σε χημικά εργοστάσια, προκυμαίες, ψαραγορές και σε αγροκτήματα γαλακτοπαραγωγής. Κατά την διάρκεια του πολέμου, παρήγαγαν πολεμοφόδια, σχεδίαζαν σκάφη και έραβαν στολές. Το εργατικό δυναμικό του Γκουλάγκ προσέφερε περίπου το 40% των εργατών στην εξόρυξη νικελίου και χαλκού, περίπου το 70% στα ορυχεία κασσιτέρου και ένα εντυπωσιακό 85-100% της σοβιετικής εργατικής δύναμης στην εξόρυξη χρυσού, διαμαντιών και πλατίνας. Ένας στους πέντε εργαζόμενους στα μεγάλα κατασκευαστικά έργα στην Σοβιετική Ένωση το 1940 και το 1951 κρατούνταν στο Γκουλάγκ*».

Είναι, λοιπόν, κατανοητό γιατί ο αριθμός των στρατοπέδων αυξήθηκε κατακόρυφα και η σωματική εκμετάλλευση και απομύζηση των κρατούμενων εντάθηκε, με τον αριθμό των έγκλειστων σκλάβων να υπερβαίνει τα δυόμισι εκατομμύρια τις παραμονές του θανάτου του Στάλιν το 1953. Η διάρκεια της κράτησης αυξήθηκε τόσο για τους πολιτικούς όσο και τους ποινικούς «παραβάτες», η ποινή των 25 ετών ήταν η συνηθέστερη, ενώ πλήθος εξασθενημένων, βαριά άρρωστων και αποστεωμένων κρατουμένων οδηγούνταν σε βαριά σωματική εργασία, με λιγότερους πόρους για την επιβίωσή τους. Παρ' όλα αυτά, ακόμα και τα χειρότερα κάτεργα, τα επονομαζόμενα «*ειδικά στρατόπεδα*» του ***Στάλιν***, ανέφεραν δείκτες θνησιμότητας το 1950 κάτω από το 1%. Η εξήγηση είναι απλή. Το ***Γκουλάγκ*** του ***Στάλιν*** μείωσε σε μεγάλο βαθμό τους δείκτες θνησιμότητας μεταφέροντας τους ετοιμοθάνατους σκλάβους εκτός «συστήματος».

1,6 εκατομμύρια [...] από την δεκαετία του 1930 έως τις αρχές της δεκαετίας του 1950, ένα ποσοστό στο 15-60% των κρατουμένων στα στρατόπεδα και στις αποικίες εργασίας του Στάλιν θεωρούνταν σοβαρά ανίκανοι προς εργασία, δηλαδή χαρακτηρισμένοι «ανάπηροι» ή μόνο «ικανοί προς ελαφρά εργασία. Την δεκαετία του 1940, αυτός ο πληθυσμός κρατουμένων συνιστούσε μια διόλου ευκαταφρόνητη πλειονότητα».

Οι υπόλοιποι κρατούμενοι αποκαλούσαν τους αποστεωμένους ή ετοιμοθάνατους εγκλείστους «***ξοφλημένους***» (*dokhodiagi*) ή «***φιτίλια***» (*fitil*). Σε αντίθεση με τους επιζήσαντες από τα στρατόπεδα, οι «ξοφλημένοι» αδυνατούσαν να επικοινωνήσουν για να πουν την ιστορία τους, όντας πλήρως εξουθενωμένοι και απελπισμένοι.

Αυτό το βιβλίο προσπαθεί να πει την ιστορία τους.

Συσπείρωση Αναρχικών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Η παρουσίαση των εκάστοτε βιβλίων γίνεται στην βάση επιλογών του Κύκλου Σύνταξης της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, χωρίς κάποια συνεννόηση με τον συγγραφέα ή τον εκδοτικό οίκο. Η επιλογή των βιβλίων αφορά την συμβολή στον εμπλουτισμό, τον προβληματισμό και την ανάπτυξη και εξέλιξη των απελευθερωτικών ιδεών. Είναι προφανές ότι τα βιβλία αυτά μπορεί να τα προμηθεύεται κάποιος, εφ' όσον το επιθυμεί, από τους εκδοτικούς οίκους και τα βιβλιοπωλεία και ΟΧΙ από την ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ, όπου διατίθενται ΜΟΝΟΝ ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΜΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Τεχνητή Νοημοσύνη: Η διαδρομή προς τον Άνθρωπο-Μηχανή περνά από εδώ;

Όλο και πιο συχνά ακούμε για την Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ) το τελευταίο διάστημα. Ο όρος δεν είναι πρόσφατος, μετράει ήδη αρκετές δεκαετίες, αλλά η μετα-εποχή ίντερνετ επέδρασε ραγδαία στην ανάπτυξή της. Αναμφισβήτητα ορισμένες εφαρμογές ΤΝ είναι καθοριστικές, όπως, για παράδειγμα, πρόσφατα εντυπωσίασε το λογισμικό ChatGPT της εταιρείας Open AI, ως εφαρμογή «Μεγάλης Γλωσσικής Ικανότητας», το οποίο ξεπέρασε ήδη τους 100 εκατομμύρια ενεργούς χρήστες το μήνα. Κυκλοφόρησε μόλις στις 30 Νοεμβρίου 2022… Ήδη είναι προ των πυλών για χρήση και σε κινητά smartphones και η κριτική αρχίζει να γίνεται εντονότερη από πολλές πλευρές. Είναι, όμως, μια κριτική τεχνοφοβίας; Στον αντίποδα, η Google αναπτύσσει τη δική της εφαρμογή Bard και έπεται συνέχεια από όλους τους τεχνολογικούς κολοσσούς. Τι είναι, όμως, αυτές οι εφαρμογές και γιατί φοβίζουν; Τα συγκεκριμένα λογισμικά λειτουργούν μέσω αλγοριθμικών εργαλείων τα οποία ανιχνεύουν στοιχεία από τεράστιο όγκο δεδομένων που υπάρχουν διαθέσιμα στο διαδίκτυο. Θέτοντας, λοιπόν, σε αυτά τα λογισμικά διάφορες ερωτήσεις λαμβάνεις απαντήσεις οι οποίες είναι οι πλέον αληθοφανείς. Καθόλου περίεργο, αφού τα γνωστά big data / giga data που

κη, αν και γι' αυτά κρατάμε μικρό καλάθι. Κυρίως είναι οι χρήσεις, τα εργαλεία και τα όπλα που προσφέρονται στα κράτη και στους μηχανισμούς τους, στις τράπεζες, στις ασφαλιστικές εταιρείες και σε πληθώρα άλλων τομέων της οικονομικής δραστηριότητας. Η υπερσυγκέντρωση των δεδομένων οδηγεί στη δικτατορία. Έτσι, λοιπόν, την ΤΝ για τον περιορισμό της λεγόμενης φοροδιαφυγής επιστρατεύει η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, η οποία και προχώρησε στη διακήρυξη για την ανάθεση Σύμβασης Προμήθειας Συστήματος Προηγμένης Επιχειρησιακής Νοημοσύνης και ανάλυσης δεδομένων. Μέσω του Ελλάδα2.0 θα γίνει η προμήθεια ενός συστήματος ανάλυσης και εξόρυξης δεδομένων το οποίο θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη τεχνικών και εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης, όπως μοντέλα πρόγνωσης, εξόρυξης δεδομένων, στατιστικής και ποσοτικής ανάλυσης κ.ά. που θα οδηγήσει στην καλύτερη –για το κράτος– εκμετάλλευση των δεδομένων της ΑΑΔΕ. Τα χρήματα που πήρε το ελληνικό κράτος μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης-Ελλάδα 2.0 με αφορμή τον covid-19 τα αξιοποιεί καταλλήλως και με το μαστίγιο και με το καρότο. Κάπως έτσι, άλλωστε, λειτουργούν και οι περίφημοι CEO πολυεθνικών

νει εγώ, θα το έκανε κάποιος άλλος». Αλλά η βάση όλων αυτών των επιστημόνων τύπου Χίντον, είναι αυτή που διατυπώνει παρακάτω ο ίδιος: ***«Αισθάνεσαι λιγότερο άνθρωπος όταν χρησιμοποιείς αριθμομηχανή; Είμαστε μηχανές, απλώς αναπαραγόμαστε βιολογικά. Οι περισσότεροι άνθρωποι που ασχολούνται με την ΤΝ δεν έχουν αμφιβολία περί του ότι είμαστε μηχανές. Είμαστε απλώς εξαιρετικά φανταχτερές μηχανές. Είμαστε ξεχωριστές, υπέροχες μηχανές».*** Παρ' ότι διατηρούμε μια σταθερή κριτική στάση εδώ και πάρα πολλά χρόνια απέναντι σε τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας, όπως και τις χρήσεις της, πραγματικά τέτοιες δηλώσεις μάς σοκάρουν, όταν προέρχονται από το ανώτατο επίπεδο της ελίτ σε παγκόσμια κλίμακα. Έτσι κυνικά δηλώνεται, ότι οι περισσότεροι άνθρωποι που ασχολούνται με την ΤΝ, δεν έχουν αμφιβολία ότι είμαστε μηχανές. Ξεχωριστές και υπέροχες! Συντροφικότητα, Αγάπη, Συναισθήματα; Τι έννοιες είναι αυτές; Υπάρχουν στο σύγχρονο ψηφιακό σύμπαν; Τεχνητή Νοημοσύνη εναντίον Συναισθηματικής Νοημοσύνης; Τα πάντα στο βωμό του Σώματος-Μηχανή για μεγαλύτερη παραγωγικότητα, μεγαλύτερο έλεγχο και επιτήρηση σε πολλαπλές κοινωνικές εκφάνσεις, όπως για παράδειγμα σε ιατρικές πράξεις. Ο γνωστός ισραη-

περνά από εδώ;

Όλο και πιο συχνά ακούμε για την Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ) το τελευταίο διάστημα. Ο όρος δεν είναι πρόσφατος, μετράει ήδη αρκετές δεκαετίες, αλλά η μετα-εποχή ίντερνετ επέδρασσε ραγδαία στην ανάπτυξή της. Αναμφισβήτητα ορισμένες εφαρμογές ΤΝ είναι καθοριστικές, όπως, για παράδειγμα, πρόσφατα εντυπωσίασε το λογισμικό ChatGPT της εταιρείας Open AI, ως εφαρμογή «Μεγάλης Γλωσσικής Ικανότητας», το οποίο ξεπέρασε ήδη τους 100 εκατομμύρια ενεργούς χρήστες το μήνα. Κυκλοφόρησε μόλις στις 30 Νοεμβρίου 2022... Ήδη είναι προ των πυλών για χρήση και σε κινητά smartphones και η κριτική αρχίζει να γίνεται εντονότερη από πολλές πλευρές. Είναι, όμως, μια κριτική τεχνοφοβίας; Στον αντίποδα, η Google αναπτύσσει τη δική της εφαρμογή Bard και έπεται συνέχεια από όλους τους τεχνολογικούς κολοσσούς. Τι είναι, όμως, αυτές οι εφαρμογές και γιατί φοβίζουν; Τα συγκεκριμένα λογισμικά λειτουργούν μέσω αλγοριθμικών εργαλείων τα οποία ανιχνεύουν στοιχεία από τεράστιο όγκο δεδομένων που υπάρχουν διαθέσιμα στο διαδίκτυο. Θέτοντας, λοιπόν, σε αυτά τα λογισμικά διάφορες ερωτήσεις λαμβάνεις απαντήσεις οι οποίες είναι οι πλέον αληθοφανείς. Καθόλου περίεργο, αφού τα γνωστά big data / giga data που υπάρχουν στο διαδίκτυο είναι εκεί και περιμένουν...

Τι περιμένουν; Μιας άλλης μορφής εξόρυξη, την εξόρυξη δεδομένων, κοινώς data mining. Όλο αυτό που ονομάζεται ΤΝ και οι εφαρμογές της είναι στηριγμένες στο data mining, στην εξόρυξη χρήσιμων και κατάλληλων δεδομένων για κάθε περίσταση. Η ανάπτυξη του data mining δεν είναι κάτι καινούργιο, διδάσκεται στα πανεπιστήμια τουλάχιστον εδώ και 25 χρόνια, σε τομείς όπως η στατιστική, η ανάλυση δεδομένων και η πληροφορική. Όταν ξεκίνησε ο τομέας του data mining, οι πληροφορίες που υπήρχαν στο διαδίκτυο ήταν απειροελάχιστες σε σχέση με σήμερα. Όπως και οι πληροφορίες που είναι σήμερα διαθέσιμες για εξόρυξη, εν έτει 2023, είναι σημαντικά περισσότερες σε σχέση με το 2019. Όσο περισσότερη ψηφιοποίηση συναντάμε και προβάλουμε στη ζωή μας τόσο περισσότερα δεδομένα για εξόρυξη θα διατίθενται. Ήταν γνωστή, λοιπόν, από τα τέλη της δεκαετίας του '90 η σημασία του data mining στο σύγχρονο θαυμαστό κόκη, αν και γι' αυτά κρατάμε μικρό καλάθι. Κυρίως είναι οι χρήσεις, τα εργαλεία και τα όπλα που προσφέρονται στα κράτη και στους μηχανισμούς τους, στις τράπεζες, στις ασφαλιστικές εταιρείες και σε πληθώρα άλλων τομέων της οικονομικής δραστηριότητας. Η υπερσυγκέντρωση των δεδομένων οδηγεί στη δικτατορία. Έτσι, λοιπόν, την ΤΝ για τον περιορισμό της λεγόμενης φοροδιαφυγής επιστρατεύει η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, η οποία και προχώρησε στη διακήρυξη για την ανάθεση Σύμβασης Προμήθειας Συστήματος Προηγμένης Επιχειρησιακής Νοημοσύνης και ανάλυσης δεδομένων. Μέσω του Ελλάδα2.0 θα γίνει η προμήθεια ενός συστήματος ανάλυσης και εξόρυξης δεδομένων το οποίο θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη τεχνικών και εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης, όπως μοντέλα πρόγνωσης, εξόρυξης δεδομένων, στατιστικής και ποσοτικής ανάλυσης κ.ά. που θα οδηγήσει στην καλύτερη –για το κράτος– εκμετάλλευση των δεδομένων της ΑΑΔΕ. Τα χρήματα που πήρε το ελληνικό κράτος μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης-Ελλάδα 2.0 με αφορμή τον covid-19 τα αξιοποιεί καταλλήλως και με το μαστίγιο και με το καρότο. Κάπως έτσι, άλλωστε, λειτουργούν και οι περίφημοι CEO πολυεθνικών κολοσσών, όπως ο Σαμ Άλτμαν, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της OpenAI, ο οποίος, μιλώντας ενώπιον αμερικανικής κοινοβουλευτικής επιτροπής πρόσφατα, τάχθηκε υπέρ των παρεμβάσεων από τις κυβερνήσεις για να ρυθμιστεί η ανάπτυξη και η χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης. Ο CEO της εταιρείας που έβγαλε το chatgpt, το προϊόν που διαταράσσει και υπονομεύει μια για πάντα τις πρωτότυπες ακαδημαϊκές εργασίες μέσω των εκτεταμένων λογοκλοπών, τάσσεται υπέρ της χρήσης κανόνων. Όπως και ένας άλλος, ο επονομαζόμενος και «νονός» της ΤΝ, Τζέφρι Χίντον, παραιτήθηκε στα 76 του χρόνια από τη Google (κρίμα που δεν πάτησε τα 100!), αφού πρώτα, για δέκα χρόνια, τής πρόσφερε ανεκτίμητες υπηρεσίες στην ανάπτυξη εφαρμογών και χρήσεων ΤΝ. Και τώρα στέκεται επικριτικός στις χρήσεις της. Σημειώνει, λοιπόν: *«Οι εταιρείες ΤΝ οδεύουν μαθηματικά σε επικίνδυνα μονοπάτια... Σε αντίθεση με τα πυρηνικά όπλα, δεν υπάρχουν διεθνείς κανονισμοί που να εμποδίζουν ή να τιμωρούν τη μυστική χρήση της τεχνητής νοημοσύνης από κυβερνήσεις ή εταιρείες»*. Ενώ, όταν τον ρωτούσαν, πώς γίνεται *νει εγώ, θα το έκανε κάποιος άλλος»*. Αλλά η βάση όλων αυτών των επιστημόνων τύπου Χίντον, είναι αυτή που διατυπώνει παρακάτω ο ίδιος: ***«Αισθάνεσαι λιγότερο άνθρωπος όταν χρησιμοποιείς αριθμομηχανή; Είμαστε μηχανές, απλώς αναπαραγόμαστε βιολογικά. Οι περισσότεροι άνθρωποι που ασχολούνται με την ΤΝ δεν έχουν αμφιβολία περί του ότι είμαστε μηχανές. Είμαστε απλώς εξαιρετικά φανταχτερές μηχανές. Είμαστε ξεχωριστές, υπέροχες μηχανές».*** Παρ' ότι διατηρούμε μια σταθερή κριτική στάση εδώ και πάρα πολλά χρόνια απέναντι σε τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας, όπως και τις χρήσεις της, πραγματικά τέτοιες δηλώσεις μάς σοκάρουν, όταν προέρχονται από το ανώτατο επίπεδο της ελίτ σε παγκόσμια κλίμακα. Έτσι κυνικά δηλώνεται, ότι οι περισσότεροι άνθρωποι που ασχολούνται με την ΤΝ, δεν έχουν αμφιβολία ότι είμαστε μηχανές. Ξεχωριστές και υπέροχες! Συντροφικότητα, Αγάπη, Συναισθήματα; Τι έννοιες είναι αυτές; Υπάρχουν στο σύγχρονο ψηφιακό σύμπαν; Τεχνητή Νοημοσύνη εναντίον Συναισθηματικής Νοημοσύνης; Τα πάντα στο βωμό του Σώματος-Μηχανή για μεγαλύτερη παραγωγικότητα, μεγαλύτερο έλεγχο και επιτήρηση σε πολλαπλές κοινωνικές εκφάνσεις, όπως για παράδειγμα σε ιατρικές πράξεις. Ο γνωστός ισραηλινός στοχαστής Γιουβάλ Χαράρι προειδοποιεί, ότι δεν θα αργήσει να έρθει η εποχή που δεν θα χακάρονται απλά τραπεζικοί λογαριασμοί αλλά άνθρωποι. *«Ακόμα και η Κα Γκε Μπε, που σε παρακολουθούσε όλη μέρα, δεν ήξερε τι νιώθεις ή τι σκέφτεσαι. Στο μέλλον, συνδυάζοντας τη διαρκώς αυξανόμενη βιολογική γνώση με προχωρημένη τεχνητή νοημοσύνη, ορισμένα εξωτερικά συστήματα μπορεί να σε ξέρουν καλύτερα απ' ό,τι εσύ ξέρεις τον εαυτό σου. Τέτοια συστήματα θα μπορούσαν μετά να ελέγχουν και να καθοδηγούν τους ανθρώπους με μια πρωτοφανή αποτελεσματικότητα»*.(«Καθημερινή», 03/12/2019, συνέντευξη στον Ηλία Μαγκλίνη).

Και ποια είναι η λύση; Να μάθουμε και να ξέρουμε τους εαυτούς μας. Εάν γνωρίζουμε βαθιά μέσα μας τους εαυτούς μας δεν θα μπορέσουν εύκολα να μας κάνουν μηχανές τους, δηλαδή οι μαριονέτες τους. Είναι ξεκάθαρο, ότι στοχεύουν εδώ και χρόνια στην κατασκευή του μετα-ανθρώπου, ενός υβριδίου ανθρώπου-μηχανής, όπως λέει ο Χαράρι, όπου οι «ανθρωπιστές» θα εμφανίζο-

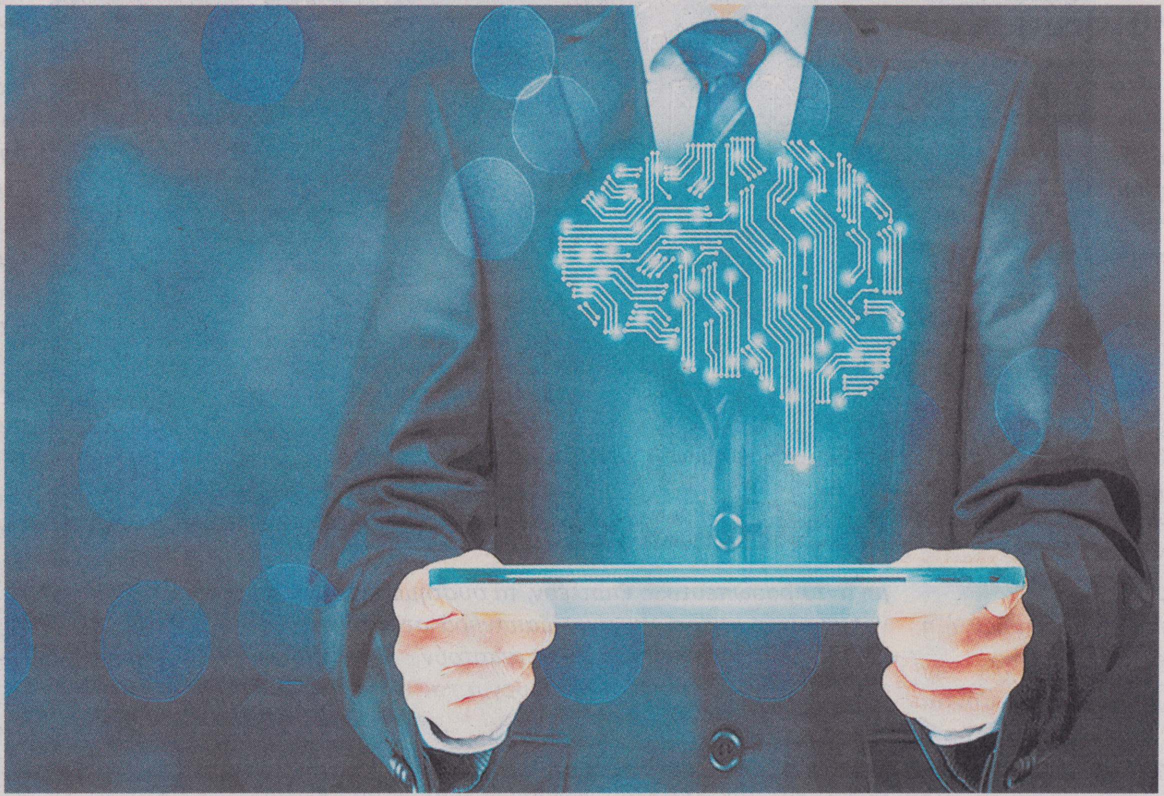
είναι καθοριστικές, όπως, για παράδειγμα, πρόσφατα εντυπωσίασε το λογισμικό ChatGPT της εταιρείας Open AI, ως εφαρμογή «Μεγάλης Γλωσσικής Ικανότητας», το οποίο ξεπέρασε ήδη τους 100 εκατομμύρια ενεργούς χρήστες το μήνα. Κυκλοφόρησε μόλις στις 30 Νοεμβρίου 2022... Ήδη είναι προ των πυλών για χρήση και σε κινητά smartphones και η κριτική αρχίζει να γίνεται εντονότερη από πολλές πλευρές. Είναι, όμως, μια κριτική τεχνοφοβίας; Στον αντίποδα, η Google αναπτύσσει τη δική της εφαρμογή Bard και έπεται συνέχεια από όλους τους τεχνολογικούς κολοσσούς. Τι είναι, όμως, αυτές οι εφαρμογές και γιατί φοβίζουν; Τα συγκεκριμένα λογισμικά λειτουργούν μέσω αλγοριθμικών εργαλείων τα οποία ανιχνεύουν στοιχεία από τεράστιο όγκο δεδομένων που υπάρχουν διαθέσιμα στο διαδίκτυο. Θέτοντας, λοιπόν, σε αυτά τα λογισμικά διάφορες ερωτήσεις λαμβάνεις απαντήσεις οι οποίες είναι οι πλέον αληθοφανείς. Καθόλου περίεργο, αφού τα γνωστά big data / giga data που υπάρχουν στο διαδίκτυο είναι εκεί και περιμένουν...

Τι περιμένουν; Μιας άλλης μορφής εξόρυξη, την εξόρυξη δεδομένων, κοινώς data mining. Όλο αυτό που ονομάζεται ΤΝ και οι εφαρμογές της είναι στηριγμένες στο data mining, στην εξόρυξη χρήσιμων και κατάλληλων δεδομένων για κάθε περίσταση. Η ανάπτυξη του data mining δεν είναι κάτι καινούργιο, διδάσκεται στα πανεπιστήμια τουλάχιστον εδώ και 25 χρόνια, σε τομείς όπως η στατιστική, η ανάλυση δεδομένων και η πληροφορική. Όταν ξεκίνησε ο τομέας του data mining, οι πληροφορίες που υπήρχαν στο διαδίκτυο ήταν απειροελάχιστες σε σχέση με σήμερα. Όπως και οι πληροφορίες που είναι σήμερα διαθέσιμες για εξόρυξη, εν έτει 2023, είναι σημαντικά περισσότερες σε σχέση με το 2019. Όσο περισσότερη ψηφιοποίηση συναντάμε και προβάλουμε στη ζωή μας τόσο περισσότερα δεδομένα για εξόρυξη θα διατίθενται. Ήταν γνωστή, λοιπόν, από τα τέλη της δεκαετίας του '90 η σημασία του data mining στο σύγχρονο θαυμαστό κόσμο που επέλαυνε. Η συλλογή, ο μετασχηματισμός, η εξόρυξη και εν τέλει η ανάλυση των δεδομένων και πληροφοριών ήταν πρωταρχικής και πολλές φορές ζωτικής σημασίας για τις μεγάλες επιχειρήσεις και τα κράτη. Γιατί ΤΝ δεν είναι μόνο αυτά τα οποία προβάλλονται στα δελτία ειδήσεων ως επιστημονικό και τεχνολογικό επίτευγμα μιας ομάδας φοιτητών ή μιας νεοφυούς start-ups που πιθανόν να βελτιώνει μια καθημερινή συνήθεια ή συνθήκη. Η συγκέντρωση των δεδομένων οδηγεί στη δικτατορία. Έτσι, λοιπόν, την ΤΝ για τον περιορισμό της λεγόμενης φοροδιαφυγής επιστρατεύει η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, η οποία και προχώρησε στη διακήρυξη για την ανάθεση Σύμβασης Προμήθειας Συστήματος Προηγμένης Επιχειρησιακής Νοημοσύνης και ανάλυσης δεδομένων. Μέσω του Ελλάδα2.0 θα γίνει η προμήθεια ενός συστήματος ανάλυσης και εξόρυξης δεδομένων το οποίο θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη τεχνικών και εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης, όπως μοντέλα πρόγνωσης, εξόρυξης δεδομένων, στατιστικής και ποσοτικής ανάλυσης κ.ά. που θα οδηγήσει στην καλύτερη –για το κράτος– εκμετάλλευση των δεδομένων της ΑΑΔΕ. Τα χρήματα που πήρε το ελληνικό κράτος μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης-Ελλάδα 2.0 με αφορμή τον covid-19 τα αξιοποιεί καταλλήλως και με το μαστίγιο και με το καρότο. Κάπως έτσι, άλλωστε, λειτουργούν και οι περίφημοι CEO πολυεθνικών κολοσσών, όπως ο Σαμ Άλτμαν, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της OpenAI, ο οποίος, μιλώντας ενώπιον αμερικανικής κοινοβουλευτικής επιτροπής πρόσφατα, τάχθηκε υπέρ των παρεμβάσεων από τις κυβερνήσεις για να ρυθμιστεί η ανάπτυξη και η χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης. Ο CEO της εταιρείας που έβγαλε το chatgpt, το προϊόν που διαταράσσει και υπονομεύει μια για πάντα τις πρωτότυπες ακαδημαϊκές εργασίες μέσω των εκτεταμένων λογοκλοπών, τάσσεται υπέρ της χρήσης κανόνων. Όπως και ένας άλλος, ο επονομαζόμενος και «νονός» της ΤΝ, Τζέφρι Χίντον, παραιτήθηκε στα 76 του χρόνια από τη Google (κρίμα που δεν πάτησε τα 100!), αφού πρώτα, για δέκα χρόνια, τής πρόσφερε ανεκτίμητες υπηρεσίες στην ανάπτυξη εφαρμογών και χρήσεων ΤΝ. Και τώρα στέκεται επικριτικός στις χρήσεις της. Σημειώνει, λοιπόν: *«Οι εταιρείες ΤΝ οδεύουν μαθηματικά σε επικίνδυνα μονοπάτια... Σε αντίθεση με τα πυρηνικά όπλα, δεν υπάρχουν διεθνείς κανονισμοί που να εμποδίζουν ή να τιμωρούν τη μυστική χρήση της τεχνητής νοημοσύνης από κυβερνήσεις ή εταιρείες»*. Ενώ, όταν τον ρωτούσαν, πώς γίνεται να εργάζεσαι σε μια τεχνολογία που είναι δυνητικά επικίνδυνη, παράφραζε τον Ρόμπερτ Οπενχάιμερ, ο οποίος ηγούταν της προσπάθειας των ΗΠΑ για την κατασκευή της ατομικής βόμβας: *«Όταν βλέπετε κάτι που είναι τεχνικά ελκυστικό, βαλθείτε να το κάνετε»*. Και συνεχίζει, σε συνέντευξη του στους NYT, περί μετάνοιας του για ένα μέρος του τεχνολογικού του έργο: *«Παρηγορώ τον εαυτό μου με τη συνηθισμένη δικαιολογία: αν δεν το είχα κάνει εγώ θα το έκανε κάποιος άλλος»*... *«Οι περισσότεροι άνθρωποι που ασχολούνται με την ΤΝ δεν έχουν αμφιβολία περί του ότι είμαστε μηχανές. Είμαστε απλώς εξαιρετικά φανταχτερές μηχανές. Είμαστε ξεχωριστές, υπέροχες μηχανές»*. Παρ' ότι διατηρούμε μια σταθερή κριτική στάση εδώ και πάρα πολλά χρόνια απέναντι σε τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας, όπως και τις χρήσεις της, πραγματικά τέτοιες δηλώσεις μάς σοκάρουν, όταν προέρχονται από το ανώτατο επίπεδο της ελίτ σε παγκόσμια κλίμακα. Έτσι κυνικά δηλώνεται, ότι οι περισσότεροι άνθρωποι που ασχολούνται με την ΤΝ, δεν έχουν αμφιβολία ότι είμαστε μηχανές. Ξεχωριστές και υπέροχες! Συντροφικότητα, Αγάπη, Συναισθήματα; Τι έννοιες είναι αυτές; Υπάρχουν στο σύγχρονο ψηφιακό σύμπαν; Τεχνητή Νοημοσύνη εναντίον Συναισθηματικής Νοημοσύνης; Τα πάντα στο βωμό του Σώματος-Μηχανή για μεγαλύτερη παραγωγικότητα, μεγαλύτερο έλεγχο και επιτήρηση σε πολλαπλές κοινωνικές εκφάνσεις, όπως για παράδειγμα σε ιατρικές πράξεις. Ο γνωστός ισραηλινός στοχαστής Γιουβάλ Χαράρι προειδοποιεί, ότι δεν θα αργήσει να έρθει η εποχή που δεν θα χακάρονται απλά τραπεζικοί λογαριασμοί αλλά άνθρωποι. *«Ακόμα και η Κα Γκε Μπε, που σε παρακολουθούσε όλη μέρα, δεν ήξερε τι νιώθεις ή τι σκέφτεσαι. Στο μέλλον, συνδυάζοντας τη διαρκώς αυξανόμενη βιολογική γνώση με προχωρημένη τεχνητή νοημοσύνη, ορισμένα εξωτερικά συστήματα μπορεί να σε ξέρουν καλύτερα απ' ό,τι εσύ ξέρεις τον εαυτό σου. Τέτοια συστήματα θα μπορούσαν μετά να ελέγχουν και να καθοδηγούν τους ανθρώπους με μια πρωτοφανή αποτελεσματικότητα»*.(«Καθημερινή», 03/12/2019, συνέντευξη στον Ηλία Μαγκλίνη).

Και ποια είναι η λύση; Να μάθουμε και να ξέρουμε τους εαυτούς μας. Εάν γνωρίζουμε βαθιά μέσα μας τους εαυτούς μας δεν θα μπορέσουν εύκολα να μας κάνουν μηχανές τους, δηλαδή οι μαριονέτες τους. Είναι ξεκάθαρο, ότι στοχεύουν εδώ και χρόνια στην κατασκευή του μετα-ανθρώπου, ενός υβριδίου ανθρώπου-μηχανής, όπως λέει ο Χαράρι, όπου οι «ανθρωπιστές» θα εμφανίζονται ως νεολουδίτες και οι «μετανθρωπιστές» ως μια ακόμη εξέλιξη του ανθρώπινου είδους. Ένας απόλυτα μετασχηματισμένος τεχνολογικός ντετερμινισμός βρίσκεται σε εξέλιξη μέσω της ουσιαστικής αυτονόμησης της ΤΝ που αναπτύσσεται ραγδαία και που μπορεί να παρασύρει στο διάβα της και τις μορφές εξουσιαστικής κρατικής οργάνωσης μεταλλάσσοντας τες σε «μεταδημοκρατικές» δυστοπικές μορφές εξουσίας.

Από την άλλη πλευρά, ο καθηγητής του MIT, Κωνσταντίνος Δασκαλάκης, σε διάλεξή του στο «Ευγενίδειο Ίδρυμα», αρχές του 2020, με τίτλο «Ένας εξωτικός παπαγάλος κάπου σε μια παραλία μπροστά από την καφετέρια», σημειώνει ένα κομβικό σημείο στην ιστορία της ανάπτυξης της τεχνητής νοημοσύνης, καθώς οφείλουμε να διακρίνουμε μεταξύ προ-ιντερνετικής και μετα-ιντερνετικής περιόδου. *«Δεν πιστεύω –και υπό μία έννοια μακάρι να αποδειχτούν λάθος οι προβλέψεις μου– ότι στα επόμενα 20 χρόνια θα δούμε μηχανές με αυτό που λέγεται γενική τεχνητή νοημοσύνη. Ενώ οι εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης θα βρίσκονται παντού γύρω μας, κάθε εφαρμογή θα λύνει ένα συγκεκριμένο πρόβλημα. Είναι δύσκολο, με βάση την υπαρκτή τεχνολογία, να φανταστώ ότι σύντομα θα κατακτήσουμε τη γενική τεχνητή νοημοσύνη, ότι θα φτιάξουμε δηλαδή μηχανές που θα μπορούν να μεταφέρουν νοητικές ικανότητες και διαίσθηση από μια νοητική λειτουργία στην οποία έχουν εκπαιδευτεί και έχουν κατακτήσει σε μια καινούρια νοητική λειτουργία, που θα θέτουν αυτόβουλα στόχους, που θα είναι δημιουργικές και θα είναι αρκετά αξιόπιστες ώστε να τους αναθέτουμε μεγάλη αυτονομία»* (*Τα Νέα*, Σαββατοκύριακο 20-21 Ιουνίου 2020, συνέντευξη στον Θ. Νιάρχο). Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και ο γλωσσολόγος Νόαμ Τσόμσκι, ο οποίος, ωστόσο, υποψιάζεται ότι το τζίνι έχει βγει από το μπουκάλι και ότι οι κακόβουλοι φορείς –θεσμικοί ή μεμονωμένοι– μπορούν πιθανώς να βρουν τρόπους να παρακάμψουν τις δικλείδες ασφαλείας, που τυχόν τεθούν από τις αρμόδιες κρατικές αρχές. Ενώ μια άλλη διάσταση, με ταξικό πρόσημο, δίδεται από τους ερευνητές Μπράιαν Λούσεϊ και Μάικλ Ντόουλινγκ, στο περιοδικό

τεχνητή νοημοσύνη πρέπει «***να αντανακλούν τις θεμελιώδεις σοσιαλιστικές αξίες και δεν πρέπει να περιέχουν περιεχόμενο σχετικό με την ανατροπή της κρατικής εξουσίας***». Η Κίνα έχει ανακοινώσει το φιλόδοξο σχέδιο να γίνει μέχρι το 2030 παγκόσμιος ηγέτης στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης... Άλλοι λογοκλοπή και άλλοι λογο-

κρισία για την υπεράσπιση των σοσιαλιστικών αξιών!

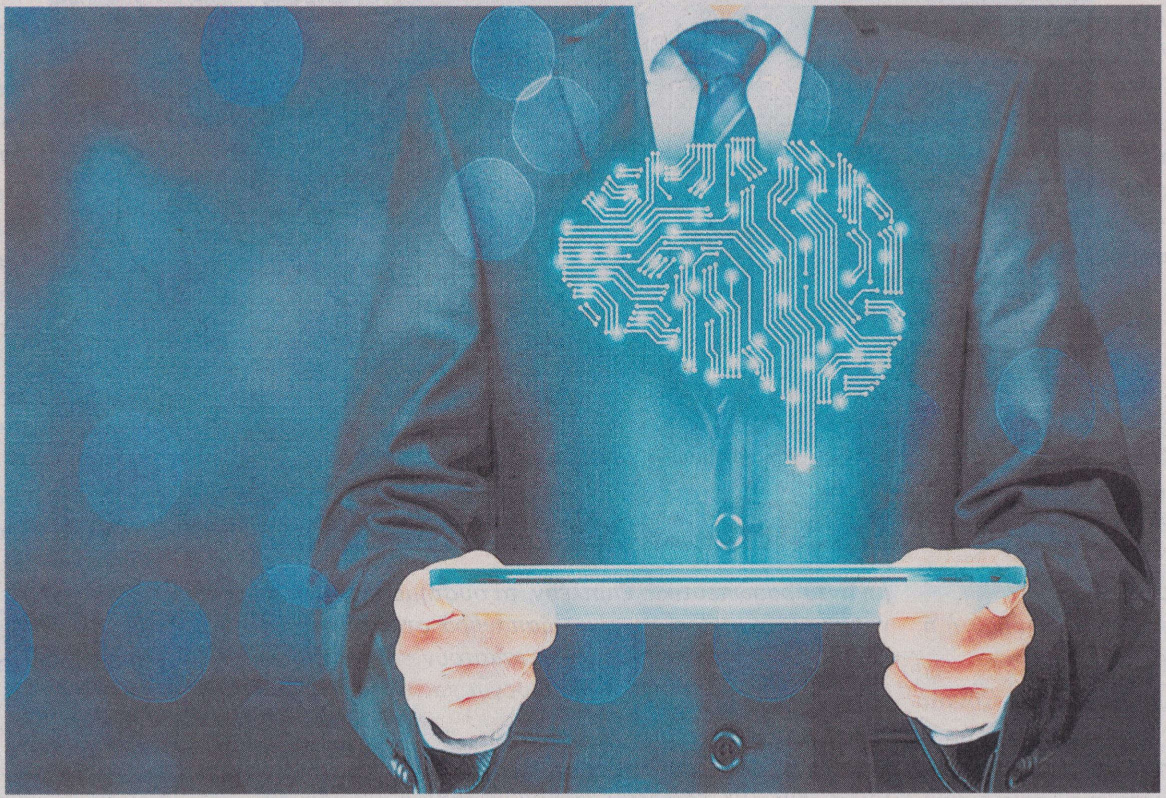
Επίσης, το σημαντικό θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων, παρ' ότι συζητείται διαρκώς στις ΗΠΑ και ΕΕ, ακόμη παραμένει ομιχλώδες. «*Το Γραφείο θα εξετάσει κατά πόσον οι συνεισφορές της ΤΝ είναι αποτέλεσμα "μηχανικής αναπαραγωγής" ή πρωτότυπη διανοητική σύλληψη του χρήστη, στην οποία ο δημιουργός έδωσε ορατή μορφή*», δήλωσε η Shira Perlmutter, διευθύντρια του Γραφείου Πνευματικών Δικαιωμάτων. Ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβού-

AI Dialogue: *Καθώς ο κόσμος οδεύει προς μια εποχή τεχνητής νοημοσύνης, είναι σημαντικό οι αναρχικοί να εξετάσουν κριτικά τον αντίκτυπο του διαλόγου AI βάσει των πολιτικών μας ιδανικών και αξιών. Τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης θα ενισχύσουν τις υπάρχουσες ιεραρχίες και θα διαιωνίσουν καταπιεστικές δυναμικές ισχύος ή μπορούν να αξιοποιηθούν για να ενισχύσουμε τις προσπάθειές μας προς μια ελεύθερη και δίκαιη κοινωνία; Ελάτε μαζί μας καθώς εμβαθύνουμε στη διασταύρωση του αναρχισμού και του Διαλόγου AI, εξερευνώντας τα πιθανά οφέλη και προκλήσεις αυτής της ταχέως εξελισσόμενης τεχνολογίας.*

Προτροπή: Γράψτε μια καταχώριση ιστολογίου που θα αντανακλάται στην *εφαρμογή του AI Dialogue* στην αναρχική πολιτική οργάνωση. Βασίζοντας το επιχείρημά σας στην αναρχική πολιτική φιλοσοφία, σκεφτείτε εάν ο διάλογος με την τεχνητή νοημοσύνη είναι συμπληρωματικός ή επιζήμιος για τις άμεσες δημοκρατικές κοινωνικές σχέσεις. Πρέπει οι αναρχικοί, που είναι σκεπτικοί σχετικά με τις απελευθερωτικές δυνατότητες των νέων τεχνολογιών, να ανησυχούν για τον διάλογο με την τεχνητή νοημοσύνη;

AI Dialogue: Η έλευση της τεχνητής νοημοσύνης άνοιξε νέους δρόμους για πολιτικό ακτιβισμό και οργάνωση, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας χρήσης συστημάτων του AI Dialogue για την κινητοποίηση και τη συμμετοχή των ανθρώπων στον ακτιβισμό. Το ζήτημα του πώς ο AI Dialogue μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την υποστήριξη της αναρχικής πολιτικής οργάνωσης έχει αποτελέσει αντικείμενο πολλών συζητήσεων και αντιπαραθέσεων τα τελευταία χρόνια. Σε αυτήν την ανάρτηση ιστολογίου, θα εξερευνήσουμε μερικούς από τους τρόπους με τους

κάπου σε μια παραλία μπροστά από την καφετέρια», σημειώνει ένα κομβικό σημείο στην ιστορία της ανάπτυξης της τεχνητής νοημοσύνης, καθώς οφείλουμε να διακρίνουμε μεταξύ προ-ιντερνετικής και μετα-ιντερνετικής περιόδου. *«Δεν πιστεύω –και υπό μία έννοια μακάρι να αποδειχτούν λάθος οι προβλέψεις μου– ότι στα επόμενα 20 χρόνια θα δούμε μηχανές με αυτό που λέγεται γενική τεχνητή νοημοσύνη. Ενώ οι εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης θα βρίσκονται παντού γύρω μας, κάθε εφαρμογή θα λύνει ένα συγκεκριμένο πρόβλημα. Είναι δύσκολο, με βάση την υπαρκτή τεχνολογία, να φανταστώ ότι σύντομα θα κατακτήσουμε τη γενική τεχνητή νοημοσύνη, ότι θα φτιάξουμε δηλαδή μηχανές που θα μπορούν να μεταφέρουν νοητικές ικανότητες και διαίσθηση από μια νοητική λειτουργία στην οποία έχουν εκπαιδευτεί και έχουν κατακτήσει σε μια καινούρια νοητική λειτουργία, που θα θέτουν αυτόβουλα στόχους, που θα είναι δημιουργικές και θα είναι αρκετά αξιόπιστες ώστε να τους αναθέτουμε μεγάλη αυτονομία»* (*Τα Νέα*, Σαββατοκύριακο 20-21 Ιουνίου 2020, συνέντευξη στον Θ. Νιάρχο). Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και ο γλωσσολόγος Νόαμ Τσόμσκι, ο οποίος, ωστόσο, υποψιάζεται ότι το τζίνι έχει βγει από το μπουκάλι και ότι οι κακόβουλοι φορείς –θεσμικοί ή μεμονωμένοι– μπορούν πιθανώς να βρουν τρόπους να παρακάμψουν τις δικλείδες ασφαλείας, που τυχόν τεθούν από τις αρμόδιες κρατικές αρχές. Ενώ μια άλλη διάσταση, με ταξικό πρόσημο, δίδεται από τους ερευνητές Μπράιαν Λούσεϊ και Μάικλ Ντόουλινγκ, στο περιοδικό «The Conversation», υποστηρίζοντας ότι η επιστημονική κοινότητα δεν πρέπει να αισθάνεται απειλή από το ChatGPT. *«Πιστεύουμε ότι οι ερευνητές πρέπει να βλέπουν το ChatGPT ως βοηθό, όχι ως απειλή. Μπορεί να είναι ιδιαίτερα βοηθητικό για ομάδες ερευνητών που δεν διαθέτουν τους οικονομικούς πόρους για την παραδοσιακή (ανθρώπινη) ερευνητική βοήθεια, όπως νέοι ερευνητές σε θέματα οικονομίας και μεταπτυχιακοί φοιτητές».* Προφανώς, το παλιό αριστερό μοτίβο που η μηχανή στερούσε το μεροκάματο από τον εργάτη αντικαταστάθηκε από τον φτωχό φοιτητή που «απαλλοτριώνει» τη γνώση

εξουσίας». Η Κίνα έχει ανακοινώσει το φιλόδοξο σχέδιο να γίνει μέχρι το 2030 παγκόσμιος ηγέτης στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης... Άλλοι λογοκλοπή και άλλοι λογοκρισία για την υπεράσπιση των σοσιαλιστικών αξιών!

Επίσης, το σημαντικό θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων, παρ' ότι συζητείται διαρκώς στις ΗΠΑ και ΕΕ, ακόμη παραμένει ομιχλώδες. *«Το Γραφείο θα εξετάσει κατά πόσον οι συνεισφορές της ΤΝ είναι αποτέλεσμα "μηχανικής αναπαραγωγής" ή πρωτότυπη διανοητική σύλληψη του χρήστη, στην οποία ο δημιουργός έδωσε ορατή μορφή»*, δήλωσε η Shira Perlmutter, διευθύντρια του Γραφείου Πνευματικών Δικαιωμάτων. Ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, πιστό στις συνήθειές του, ενέκρινε ψήφισμα για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) σχετικά με την ανάπτυξη τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης. Πιο συγκεκριμένα, το Κοινοβούλιο τόνισε, ότι η προστασία των ΔΔΙ, στο πλαίσιο της ανάπτυξης της τεχνητής νοημοσύνης και των σχετικών τεχνολογιών, δεν έχει αντιμετωπιστεί από την Επιτροπή. Το Κοινοβούλιο επισήμανε, ότι η ανάπτυξη και η χρήση τεχνολογιών που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη και η ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας δεδομένων απαιτούν την αντιμετώπιση σημαντικών τεχνικών, κοινωνικών, οικονομικών, ηθικών και νομικών θε-

πολιτικών μας ιδανικών και αξιών. Τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης θα ενισχύσουν τις υπάρχουσες ιεραρχίες και θα διαιωνίσουν καταπιεστικές δυναμικές ισχύος ή μπορούν να αξιοποιηθούν για να ενισχύσουμε τις προσπάθειές μας προς μια ελεύθερη και δίκαιη κοινωνία; Ελάτε μαζί μας καθώς εμβαθύνουμε στη διασταύρωση του αναρχισμού και του Διαλόγου AI, εξερευνώντας τα πιθανά οφέλη και προκλήσεις αυτής της ταχέως εξελισσόμενης τεχνολογίας.

Προτροπή: Γράψτε μια καταχώριση ιστολογίου που θα αντανακλάται στην *εφαρμογή του AI Dialogue* στην αναρχική πολιτική οργάνωση. Βασίζοντας το επιχείρημά σας στην αναρχική πολιτική φιλοσοφία, σκεφτείτε εάν ο διάλογος με την τεχνητή νοημοσύνη είναι συμπληρωματικός ή επιζήμιος για τις άμεσες δημοκρατικές κοινωνικές σχέσεις. Πρέπει οι αναρχικοί, που είναι σκεπτικοί σχετικά με τις απελευθερωτικές δυνατότητες των νέων τεχνολογιών, να ανησυχούν για τον διάλογο με την τεχνητή νοημοσύνη;

AI Dialogue: Η έλευση της τεχνητής νοημοσύνης άνοιξε νέους δρόμους για πολιτικό ακτιβισμό και οργάνωση, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας χρήσης συστημάτων του AI Dialogue για την κινητοποίηση και τη συμμετοχή των ανθρώπων στον ακτιβισμό. Το ζήτημα του πώς ο AI Dialogue μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την υποστήριξη της αναρχικής πολιτικής οργάνωσης έχει αποτελέσει αντικείμενο πολλών συζητήσεων και αντιπαραθέσεων τα τελευταία χρόνια. Σε αυτήν την ανάρτηση ιστολογίου, θα εξερευνήσουμε μερικούς από τους τρόπους με τους οποίους χρησιμοποιείται ο AI Dialogue στον αναρχισμό, καθώς και τα πιθανά οφέλη και προκλήσεις αυτής της προσέγγισης.

Ένας από τους τρόπους με τους οποίους χρησιμοποιείται ο AI Dialogue στον αναρχισμό είναι μέσω των chatbots. Τα chatbots είναι προγράμματα υπολογιστή που μπορούν να μιμηθούν την ανθρώπινη συνομιλία και χρησιμοποιούνται συχνά για την εξυπηρέτηση πελατών, τη διάδοση πληροφοριών και άλλες εργασίες. Στο πλαίσιο του αναρχισμού, τα chatbots μπορούν να χρησιμοποι-

ση από μια νοητική λειτουργία στην οποία έχουν εκπαιδευτεί και έχουν κατακτήσει σε μια καινούρια νοητική λειτουργία, που θα θέτουν αυτόβουλα στόχους, που θα είναι δημιουργικές και θα είναι αρκετά αξιόπιστες ώστε να τους αναθέτουμε μεγάλη αυτονομία» (*Τα Νέα*, Σαββατοκύριακο 20-21 Ιουνίου 2020, συνέντευξη στον Θ. Νιάρχο). Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και ο γλωσσολόγος Νόαμ Τσόμσκι, ο οποίος, ωστόσο, υποψιάζεται ότι το τζίνι έχει βγει από το μπουκάλι και ότι οι κακόβουλοι φορείς –θεσμικοί ή μεμονωμένοι– μπορούν πιθανώς να βρουν τρόπους να παρακάμψουν τις δικλείδες ασφαλείας, που τυχόν τεθούν από τις αρμόδιες κρατικές αρχές. Ενώ μια άλλη διάσταση, με ταξικό πρόσημο, δίδεται από τους ερευνητές Μπράιαν Λούσεϊ και Μάικλ Ντόουλινγκ, στο περιοδικό «The Conversation», υποστηρίζοντας ότι η επιστημονική κοινότητα δεν πρέπει να αισθάνεται απειλή από το ChatGPT. *«Πιστεύουμε ότι οι ερευνητές πρέπει να βλέπουν το ChatGPT ως βοηθό, όχι ως απειλή. Μπορεί να είναι ιδιαίτερα βοηθητικό για ομάδες ερευνητών που δεν διαθέτουν τους οικονομικούς πόρους για την παραδοσιακή (ανθρώπινη) ερευνητική βοήθεια, όπως νέοι ερευνητές σε θέματα οικονομίας και μεταπτυχιακοί φοιτητές».* Προφανώς, το παλιό αριστερό μοτίβο που η μηχανή στερούσε το μεροκάματο από τον εργάτη αντικαταστάθηκε από τον φτωχό φοιτητή που «απαλλοτριώνει» τη γνώση. Η διεκδίκηση για την ύπαρξη πόρων των φοιτητών δεν συναντάται στην εξίσωση αλλά, αντίθετα, προκρίνεται η χρησιμοποίηση ενός μέσου που δίδεται από το σύστημα για να εξωραΐσει τις συνθήκες εκμετάλλευσής του. Αφού έχεις παραιτηθεί από την επανάσταση, κάνε λογοκλοπή ως αντίσταση! Υπάρχει όμως και κάτι καλύτερο απ' αυτό. Η Κινεζική Διοίκηση Κυβερνοχώρου, ανακοίνωσε ότι οι κινεζικές αρχές θα επιβάλουν την πραγματοποίηση μιας «επιθεώρησης ασφαλείας» στα εργαλεία που αναπτύσσονται στην Κίνα και βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη, όπως το ChatGPT, σύμφωνα με σχέδιο κανονισμού. *«Πριν παράσχουν υπηρεσίες στο κοινό χρησιμοποιώντας προϊόντα γενετικής τεχνητής νοημοσύνης, πρέπει να γίνεται επιθεώρηση ασφαλείας από τις διευθύνσεις κανονιστικής ρύθμισης του Ίντερνετ»*, αναφέρεται στο κείμενο που δημοσιοποιήθηκε από την Κινεζική Διοίκηση Κυβερνοχώρου. Τα περιεχόμενα που δημιουργούνται από την

κρισία για την υπεράσπιση των σοσιαλιστικών αξιών!

Επίσης, το σημαντικό θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων, παρ' ότι συζητείται διαρκώς στις ΗΠΑ και ΕΕ, ακόμη παραμένει ομιχλώδες. *«Το Γραφείο θα εξετάσει κατά πόσον οι συνεισφορές της ΤΝ είναι αποτέλεσμα "μηχανικής αναπαραγωγής" ή πρωτότυπη διανοητική σύλληψη του χρήστη, στην οποία ο δημιουργός έδωσε ορατή μορφή»*, δήλωσε η Shira Perlmutter, διευθύντρια του Γραφείου Πνευματικών Δικαιωμάτων. Ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, πιστό στις συνήθειές του, ενέκρινε ψήφισμα για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) σχετικά με την ανάπτυξη τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης. Πιο συγκεκριμένα, το Κοινοβούλιο τόνισε, ότι η προστασία των ΔΔΙ, στο πλαίσιο της ανάπτυξης της τεχνητής νοημοσύνης και των σχετικών τεχνολογιών, δεν έχει αντιμετωπιστεί από την Επιτροπή. Το Κοινοβούλιο επισήμανε, ότι η ανάπτυξη και η χρήση τεχνολογιών που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη και η ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας δεδομένων απαιτούν την αντιμετώπιση σημαντικών τεχνικών, κοινωνικών, οικονομικών, ηθικών και νομικών θεμάτων σε διάφορους τομείς πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των ΔΔΙ και των επιπτώσεών τους σε αυτούς τους τομείς πολιτικής. Μια ωραία έκθεση ιδεών, λοιπόν, που δείχνει είτε ότι νίπτει τας χείρας της η ΕΕ, είτε ότι είναι απροετοίμαστη στις νέες συνθήκες παρ' ότι υπήρχαν σαφείς ενδείξεις ανάπτυξης του κλάδου της ΤΝ.

Τον Φεβρουάριο 2023, το γνωστό αναρχικό περιοδικό Anarchist Studies παρουσίασε ένα άρθρο, το οποίο εξολοκλήρου είχε σχηματιστεί μέσω του ChatGPT (https://anarchiststudies.noblogs.org/ai-dialogue-and-anarchist-political-organizing-reflections-on-the-possibilities-and-challenges/). Έχει σαφώς τεράστιο ενδιαφέρον να δούμε τις απαντήσεις που έδινε η εφαρμογή της ΤΝ στα ερωτήματα που έθετε το περιοδικό. Συγκεκριμένα:

Προτροπή: Γράψτε μια εντυπωσιακή εισαγωγή για ένα άρθρο σχετικά με το AI Dialogue που θα δημοσιευτεί στο AnarchistStudies.Blog.

η επιζήμιος για τις άμεσες δημοκρατικές κοινωνικές σχέσεις. Πρέπει οι αναρχικοί, που είναι σκεπτικοί σχετικά με τις απελευθερωτικές δυνατότητες των νέων τεχνολογιών, να ανησυχούν για τον διάλογο με την τεχνητή νοημοσύνη;

AI Dialogue: Η έλευση της τεχνητής νοημοσύνης άνοιξε νέους δρόμους για πολιτικό ακτιβισμό και οργάνωση, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας χρήσης συστημάτων του AI Dialogue για την κινητοποίηση και τη συμμετοχή των ανθρώπων στον ακτιβισμό. Το ζήτημα του πώς ο AI Dialogue μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την υποστήριξη της αναρχικής πολιτικής οργάνωσης έχει αποτελέσει αντικείμενο πολλών συζητήσεων και αντιπαραθέσεων τα τελευταία χρόνια. Σε αυτήν την ανάρτηση ιστολογίου, θα εξερευνήσουμε μερικούς από τους τρόπους με τους οποίους χρησιμοποιείται ο AI Dialogue στον αναρχισμό, καθώς και τα πιθανά οφέλη και προκλήσεις αυτής της προσέγγισης.

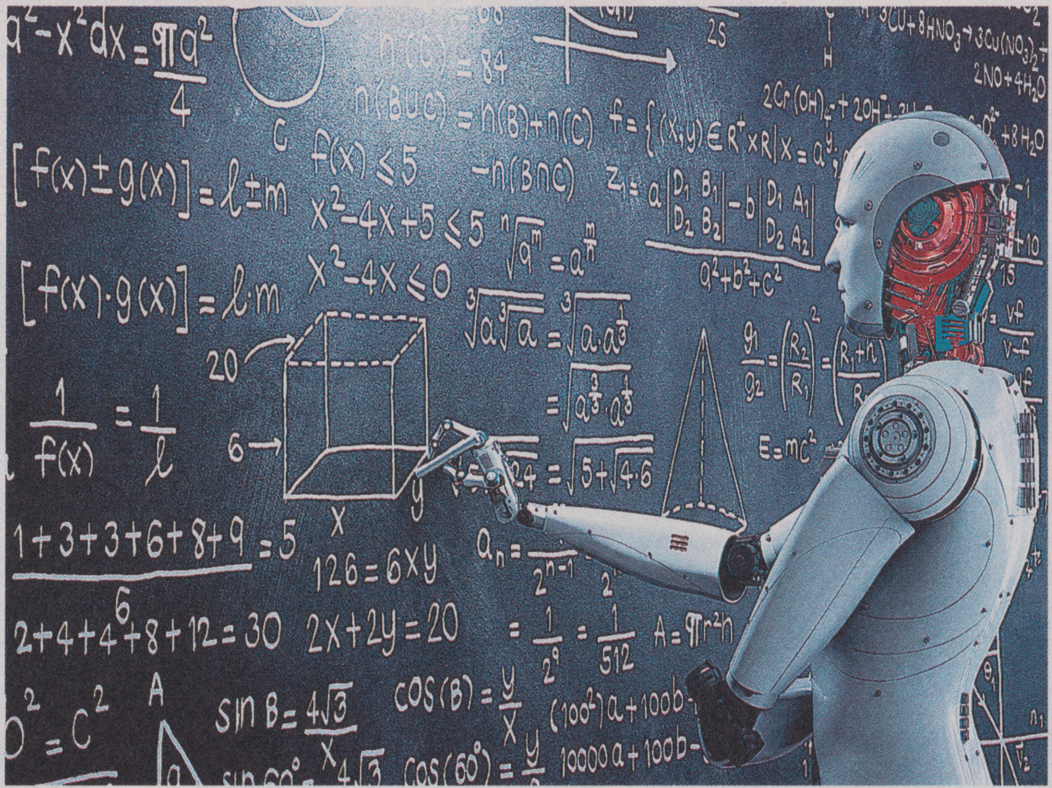
Ένας από τους τρόπους με τους οποίους χρησιμοποιείται ο AI Dialogue στον αναρχισμό είναι μέσω των chatbots. Τα chatbots είναι προγράμματα υπολογιστή που μπορούν να μιμηθούν την ανθρώπινη συνομιλία και χρησιμοποιούνται συχνά για την εξυπηρέτηση πελατών, τη διάδοση πληροφοριών και άλλες εργασίες. Στο πλαίσιο του αναρχισμού, τα chatbots μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παροχή πληροφοριών σχετικά με πολιτικές εκστρατείες και αιτίες, καθώς και για τη διευκόλυνση πολιτικών συζητήσεων. Για παράδειγμα, τα chatbots μπορούν να προγραμματιστούν για να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τοπικά πολιτικά γεγονότα, συγκεντρώσεις και διαμαρτυρίες, καθώς και να απαντούν σε ερωτήσεις σχετικά με πολιτικά ζητήματα και ιδεολογίες.

Ένας άλλος τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιείται ο AI Dialogue στον αναρχισμό είναι μέσω εικονικών οργανωτών. Οι εικονικοί διοργανωτές είναι προγράμματα υπολογιστών που έχουν σχεδιαστεί για να υποστηρίζουν την πολιτική οργάνωση και τον ακτιβισμό αυτοματοποιώντας διάφορες εργασίες και διαδικασίες. Για παράδειγμα, οι εικονικοί διοργανωτές μπορούν να προγραμματιστούν για να διαχειρίζονται και να συντονίζουν εκδηλώσεις, να στέλνουν υπενθυμίσεις και ενημερώσεις, ακόμη και να

συνέχεια στη σελ 16

συνέχεια από τη σελ 15

υλοποιούν οικονομικές συναλλαγές. Χρησιμοποιώντας την τεχνητή νοημοσύνη για την αυτοματοποίηση αυτών των εργασιών, οι εικονικοί διοργανωτές μπορούν να ελευθερώσουν τους ανθρώπινους οργανωτές ώστε να επικεντρωθούν σε άλλες σημαντικές εργασίες, όπως η οικοδόμηση σχέσεων και η ενασχόληση με μέλη της κοινότητας.

Ένα πιθανό όφελος του AI Dialogue στον αναρχισμό είναι ότι μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση της εμβέλειας και του αντίκτυπου του πολιτικού ακτιβισμού. Χρησιμοποιώντας την τεχνητή νοημοσύνη για την αυτοματοποίηση συγκεκριμένων εργασιών και την παροχή πληροφοριών, οι ακτιβιστές μπορούν να προσεγγίσουν ένα ευρύτερο κοινό και να δεσμεύσουν περισσότερους ανθρώπους στον σκοπό τους. Επιπλέον, η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να βοηθήσει στην άρση ορισμένων εμποδίων που συχνά αποθαρρύνουν τους ανθρώπους να εμπλακούν στον πολιτικό ακτιβισμό, όπως ο φόβος του κοινωνικού στιγματισμού ή η αντιληπτή δυσκολία διοργάνωσης εκδηλώσεων.

Ωστόσο, υπάρχουν επίσης προκλήσεις που σχετίζονται με τη χρήση του AI Dialogue στον αναρχισμό. Μια πρόκληση είναι ότι τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης είναι τόσο αποτελεσματικά όσο τα δεδομένα στα οποία εκπαιδεύονται, πράγμα που σημαίνει ότι μπορούν να διαιωνίσουν προκαταλήψεις και να διαιωνίσουν τις διακρίσεις εάν τα δεδομένα εκπαίδευσης είναι προκατειλημμένα ή μη αντιπροσωπευτικά. Επιπλέον, τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να είναι δαπανηρά στην ανάπτυξη και τη συντήρηση και μπορεί να απαιτούν σημαντική τεχνική τεχνογνωσία για τη δημιουργία και τη λειτουργία τους.

Επιπλέον, η στήριξη σε συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για την εκτέλεση εργασιών που παραδοσιακά εκτελούνται από ανθρώπινα όντα μπορεί να μειώσει τις ευκαιρίες ανάπτυξης και άνθησης αμεσοδημοκρατικών κοινωνικών σχέσεων. Για παράδειγμα, εάν τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση γεγονότων και τον συντονισμό πολιτικών εκστρατειών, ενδέχεται να υπάρχουν λιγότερες ευκαιρίες για τους ανθρώπους να συνεργαστούν και να οικοδομήσουν σχέσεις, που αποτελούν βασικά συστατικά των άμεσο δημοκρατικών κοινωνικών σχέσεων.

Μια άλλη πρόκληση είναι ότι τα συστήματα τεχνητής

φανεί, αλλά είναι σαφές ότι αυτός είναι ένας τομέας που αξίζει περαιτέρω εξερεύνηση και έρευνα.

Προτροπή: Τι θα έλεγε ο Peter Kropotkin για AI Dialogue;

AI Dialogue: Ως εξέχων αναρχικός φιλόσοφος και ακτιβιστής του 19ου αιώνα, ο Peter Kropotkin πιθανότατα θα προσέγγιζε το θέμα του AI Dialogue με μια διαφοροποιημένη οπτική, λαμβάνοντας υπ' όψη τόσο τα πιθανά οφέλη όσο και τα μειονεκτήματά του.

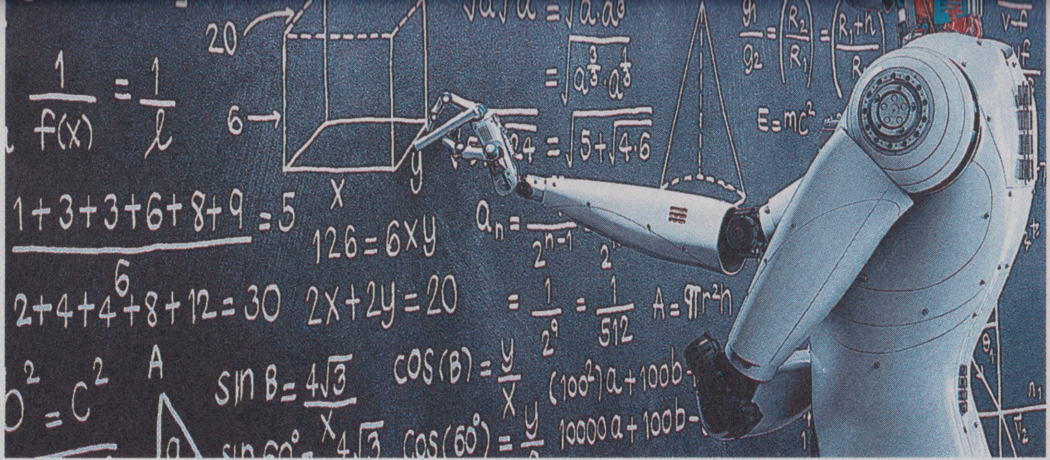
Ο Κροπότκιν ήταν υπέρμαχος της αμοιβαίας αλληλοβοήθειας και των αμεσοδημοκρατικών διαδικασιών και πιθανότατα θα ανησυχούσε για τη δυνατότητα των συστημάτων AI Dialogue να υπονομεύσουν αυτές τις αρχές ενισχύοντας τις υπάρχουσες δομές εξουσίας και διαιωνίζοντας την καταπιεστική δυναμική.

Ωστόσο, ο Κροπότκιν ήταν επίσης υπέρμαχος της επιστημονικής προόδου και της χρήσης της τεχνολογίας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων των ανθρώπων. Πιθανότατα θα αναγνώριζε τη δυνατότητα του AI Dialogue να διευκολύνει την επικοινωνία και τη συνεργασία εντός των κοινοτήτων και να υποστηρίξει τις άμεσες δημοκρατικές διαδικασίες.

Συνολικά, μπορεί να υποτεθεί ότι ο Κροπότκιν θα προσέγγιζε το θέμα του AI Dialogue με μια κριτική προοπτική, αξιολογώντας τον πιθανό αντίκτυπό του στις αναρχικές αξίες της αμοιβαίας αλληλοβοήθειας, της άμεσης δημοκρατίας και της δυναμικής της δίκαιης εξουσίας. Πιθανότατα θα υποστήριζε την υπεύθυνη και ηθική ανάπτυξη συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης που ευθυγραμμίζονται με αυτές τις αξίες και υποστηρίζουν την οικοδόμηση μιας ελεύθερης και δίκαιης κοινωνίας.

Αναμφισβήτητα οι απαντήσεις που δίδονται μέσω της εφαρμογής στις ερωτήσεις που τίθενται είναι σε τέτοιο βαθμό προσομοιωμένες που προκαλούν τουλάχιστον

Ένα πιθανό όφελος του AI Dialogue στον αναρχισμό είναι ότι μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση της εμβέλειας και του αντίκτυπου του πολιτικού ακτιβισμού. Χρησιμοποιώντας την τεχνητή νοημοσύνη για την αυτοματοποίηση συγκεκριμένων εργασιών και την παροχή πληροφοριών, οι ακτιβιστές μπορούν να προσεγγίσουν ένα ευρύτερο κοινό και να δεσμεύσουν περισσότερους ανθρώπους στον σκοπό τους. Επιπλέον, η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να βοηθήσει στην άρση ορισμένων εμποδίων που συχνά αποθαρρύνουν τους ανθρώπους να εμπλακούν στον πολιτικό ακτιβισμό, όπως ο φόβος του κοινωνικού στιγματισμού ή η αντιληπτή δυσκολία διοργάνωσης εκδηλώσεων.

Ωστόσο, υπάρχουν επίσης προκλήσεις που σχετίζονται με τη χρήση του AI Dialogue στον αναρχισμό. Μια πρόκληση είναι ότι τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης είναι τόσο αποτελεσματικά όσο τα δεδομένα στα οποία εκπαιδεύονται, πράγμα που σημαίνει ότι μπορούν να διαιωνίσουν προκαταλήψεις και να διαιωνίσουν τις διακρίσεις εάν τα δεδομένα εκπαίδευσης είναι προκατειλημμένα ή μη αντιπροσωπευτικά. Επιπλέον, τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να είναι δαπανηρά στην ανάπτυξη και τη συντήρηση και μπορεί να απαιτούν σημαντική τεχνική τεχνογνωσία για τη δημιουργία και τη λειτουργία τους.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 22ος, Φύλλο 238
Ιούνιος 2023

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: 69 3265 1740
Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 30 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 40 ευρώ.
Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού στον αριθμό λογαριασμού: (Τράπεζα Πειραιώς)
IBAN: GR77 0172 0260 0050 2601 4503 410
bic: PIRBGRAA

Επιπλέον, η στήριξη σε συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για την εκτέλεση εργασιών που παραδοσιακά εκτελούνται από ανθρώπινα όντα μπορεί να μειώσει τις ευκαιρίες ανάπτυξης και άνθησης αμεσοδημοκρατικών κοινωνικών σχέσεων. Για παράδειγμα, εάν τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση γεγονότων και τον συντονισμό πολιτικών εκστρατειών, ενδέχεται να υπάρχουν λιγότερες ευκαιρίες για τους ανθρώπους να συνεργαστούν και να οικοδομήσουν σχέσεις, που θα αποτελούν βασικά συστατικά των άμεσο δημοκρατικών κοινωνικών σχέσεων.

Μια άλλη πρόκληση είναι ότι τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να είναι ευάλωτα σε hacking και άλλες μορφές παραβίασης, που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των ευαίσθητων πληροφοριών και να θέσουν σε κίνδυνο τους ακτιβιστές και τις αιτίες τους. Για παράδειγμα, ένα σύστημα τεχνητής νοημοσύνης που χρησιμοποιείται για το συντονισμό γεγονότων ή τη συλλογή οικονομικών πληροφοριών θα μπορούσε να παραβιαστεί και να χρησιμοποιηθεί για την κλοπή προσωπικών πληροφοριών ή τη χειραγώγηση του πολιτικού λόγου.

Οι αναρχικοί που είναι δύσπιστοι σχετικά με το απελευθερωτικό δυναμικό των νέων τεχνολογιών επίσης συχνά αμφισβητούν τα κίνητρα πίσω από την ανάπτυξη και την ανάπτυξη αυτών των τεχνολογιών. Είναι επιφυλακτικοί σχετικά με το ενδεχόμενο οι εταιρείες και οι κυβερνήσεις να χρησιμοποιούν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για να προωθήσουν τα δικά τους συμφέροντα και να υπονομεύσουν τον πολιτικό ακτιβισμό και τη διαφωνία.

νοντας υπ' όψη τόσο τα πιθανά οφέλη όσο και τα μειονεκτήματά του.

Ο Κροπότκιν ήταν υπέρμαχος της αμοιβαίας αλληλοβοήθειας και των αμεσοδημοκρατικών διαδικασιών και πιθανότατα θα ανησυχούσε για τη δυνατότητα των συστημάτων AI Dialogue να υπονομεύσουν αυτές τις αρχές ενισχύοντας τις υπάρχουσες δομές εξουσίας και διαιωνίζοντας την καταπιεστική δυναμική.

Ωστόσο, ο Κροπότκιν ήταν επίσης υπέρμαχος της επιστημονικής προόδου και της χρήσης της τεχνολογίας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων των ανθρώπων. Πιθανότατα θα αναγνώριζε τη δυνατότητα του AI Dialogue να διευκολύνει την επικοινωνία και τη συνεργασία εντός των κοινοτήτων και να υποστηρίξει τις άμεσες δημοκρατικές διαδικασίες.

Συνολικά, μπορεί να υποτεθεί ότι ο Κροπότκιν θα προσέγγιζε το θέμα του AI Dialogue με μια κριτική προοπτική, αξιολογώντας τον πιθανό αντίκτυπό του στις αναρχικές αξίες της αμοιβαίας αλληλοβοήθειας, της άμεσης δημοκρατίας και της δυναμικής της δίκαιης εξουσίας. Πιθανότατα θα υποστήριζε την υπεύθυνη και ηθική ανάπτυξη συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης που ευθυγραμμίζονται με αυτές τις αξίες και υποστηρίζουν την οικοδόμηση μιας ελεύθερης και δίκαιης κοινωνίας.

Αναμφισβήτητα οι απαντήσεις που δίδονται μέσω της εφαρμογής στις ερωτήσεις που τίθενται είναι σε τέτοιο βαθμό προσομοιωμένες που προκαλούν τουλάχιστον έντονο προβληματισμό. Το scripta manent παραμένει μεν αλλά με άγνωστο συγγραφέα. Τα λόγια δεν πετάνε μεν αλλά πετάει ο συγγραφέας. Ωστόσο ο έντονος προβληματισμός που εγείρεται στην παρούσα φάση γύρω από το ζήτημα της χρήσης της ΤΝ δεν έγκειται στη χρήση της σε τομείς, για παράδειγμα ρομποτικής και μηχανικής οδήγησης, αλλά στη διαχείριση του τεράστιου όγκου δεδομένων από εκείνους που έχουν τα μέσα να το διαχειριστούν. Είναι η απογύμνωση εντέλει όλων των λειτουργιών και συνηθειών των ανθρώπων που κωδικοποιούνται-αναλύονται και μετασχηματίζονται από αυτούς που κατέχουν την πάσης φύσεως εξουσία, για να επιστρέψουν πίσω ως αντίδωρο στους χρήστες που είμαστε όλοι εμείς. Θαμπωμένοι από τη χρηστικότητα ενός ChatGBT δεν αντιλαμβάνονται την απώλεια κάτι μεγαλύτερου και βαθύτερου που έρχεται και σίγουρα θα μας απασχολήσει πολύ έντονα στο άμεσο μέλλον. Δεν είναι θέμα τόσο εάν

πους να εμπλακούν στον πολιτικό ακτιβισμό, όπως ο φόβος του κοινωνικού στιγματισμού ή η αντιληπτή δυσκολία διοργάνωσης εκδηλώσεων.

Ωστόσο, υπάρχουν επίσης προκλήσεις που σχετίζονται με τη χρήση του AI Dialogue στον αναρχισμό. Μια πρόκληση είναι ότι τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης είναι τόσο αποτελεσματικά όσο τα δεδομένα στα οποία εκπαιδεύονται, πράγμα που σημαίνει ότι μπορούν να διαιωνίσουν προκαταλήψεις και να διαιωνίσουν τις διακρίσεις εάν τα δεδομένα εκπαίδευσης είναι προκατειλημμένα ή μη αντιπροσωπευτικά. Επιπλέον, τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να είναι δαπανηρά στην ανάπτυξη και τη συντήρηση και μπορεί να απαιτούν σημαντική τεχνική τεχνογνωσία για τη δημιουργία και τη λειτουργία τους.

Επιπλέον, η στήριξη σε συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για την εκτέλεση εργασιών που παραδοσιακά εκτελούνται από ανθρώπινα όντα μπορεί να μειώσει τις ευκαιρίες ανάπτυξης και άνθησης αμεσοδημοκρατικών κοινωνικών σχέσεων. Για παράδειγμα, εάν τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση γεγονότων και τον συντονισμό πολιτικών εκστρατειών, ενδέχεται να υπάρχουν λιγότερες ευκαιρίες για τους ανθρώπους να συνεργαστούν και να οικοδομήσουν σχέσεις, που αποτελούν βασικά συστατικά των άμεσο δημοκρατικών κοινωνικών σχέσεων.

Μια άλλη πρόκληση είναι ότι τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να είναι ευάλωτα σε hacking και άλλες μορφές παραβίασης, που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των ευαίσθητων πληροφοριών και να θέσουν σε κίνδυνο τους ακτιβιστές και τις αιτίες τους. Για παράδειγμα, ένα σύστημα τεχνητής νοημοσύνης που χρησιμοποιείται για το συντονισμό γεγονότων ή τη συλλογή οικονομικών πληροφοριών θα μπορούσε να παραβιαστεί και να χρησιμοποιηθεί για την κλοπή προσωπικών πληροφοριών ή τη χειραγώγηση του πολιτικού λόγου.

Οι αναρχικοί που είναι δύσπιστοι σχετικά με το απελευθερωτικό δυναμικό των νέων τεχνολογιών επίσης συχνά αμφισβητούν τα κίνητρα πίσω από την ανάπτυξη και την ανάπτυξη αυτών των τεχνολογιών. Είναι επιφυλακτικοί σχετικά με το ενδεχόμενο οι εταιρείες και οι κυβερνήσεις να χρησιμοποιούν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για να προωθήσουν τα δικά τους συμφέροντα και να υπονομεύσουν τον πολιτικό ακτιβισμό και τη διαφωνία.

Συμπερασματικά, ο AI Dialogue έχει τη δυνατότητα να υποστηρίξει την αναρχική πολιτική οργάνωση αυξάνοντας την εμβέλεια και τον αντίκτυπο του ακτιβισμού, καθώς και με την αυτοματοποίηση ορισμένων εργασιών και διαδικασιών. Ωστόσο, είναι σημαντικό να προσέχουμε τις πιθανές προκλήσεις και τους περιορισμούς της τεχνητής νοημοσύνης και να διασφαλίζουμε ότι αυτά τα συστήματα αναπτύσσονται και λειτουργούν με υπεύθυνο και ηθικό τρόπο. Το αν ο διάλογος της τεχνητής νοημοσύνης θα παίξει τελικά σημαντικό ρόλο στον αναρχισμό μένει να τη βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων των ανθρώπων. Πιθανότατα θα αναγνώριζε τη δυνατότητα του AI Dialogue να διευκολύνει την επικοινωνία και τη συνεργασία εντός των κοινοτήτων και να υποστηρίξει τις άμεσες δημοκρατικές διαδικασίες.

Συνολικά, μπορεί να υποτεθεί ότι ο Κροπότκιν θα προσέγγιζε το θέμα του AI Dialogue με μια κριτική προοπτική, αξιολογώντας τον πιθανό αντίκτυπό του στις αναρχικές αξίες της αμοιβαίας αλληλοβοήθειας, της άμεσης δημοκρατίας και της δυναμικής της δίκαιης εξουσίας. Πιθανότατα θα υποστήριζε την υπεύθυνη και ηθική ανάπτυξη συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης που ευθυγραμμίζονται με αυτές τις αξίες και υποστηρίζουν την οικοδόμηση μιας ελεύθερης και δίκαιης κοινωνίας.

Αναμφισβήτητα οι απαντήσεις που δίδονται μέσω της εφαρμογής στις ερωτήσεις που τίθενται είναι σε τέτοιο βαθμό προσομοιωμένες που προκαλούν τουλάχιστον έντονο προβληματισμό. Το scripta manent παραμένει μεν αλλά με άγνωστο συγγραφέα. Τα λόγια δεν πετάνε μεν αλλά πετάει ο συγγραφέας. Ωστόσο ο έντονος προβληματισμός που εγείρεται στην παρούσα φάση γύρω από το ζήτημα της χρήσης της ΤΝ δεν έγκειται στη χρήση της σε τομείς, για παράδειγμα ρομποτικής και μηχανικής οδήγησης, αλλά στη διαχείριση του τεράστιου όγκου δεδομένων από εκείνους που έχουν τα μέσα να το διαχειριστούν. Είναι η απογύμνωση εντέλει όλων των λειτουργιών και συνηθειών των ανθρώπων που κωδικοποιούνται-αναλύονται και μετασχηματίζονται από αυτούς που κατέχουν την πάσης φύσεως εξουσία, για να επιστρέψουν πίσω ως αντίδωρο στους χρήστες που είμαστε όλοι εμείς. Θαμπωμένοι από τη χρηστικότητα ενός ChatGBT δεν αντιλαμβάνονται την απώλεια κάτι μεγαλύτερου και βαθύτερου που έρχεται και σίγουρα θα μας απασχολήσει πολύ έντονα στο άμεσο μέλλον. Δεν είναι θέμα τόσο εάν θα χαθούν θέσεις εργασίας από τις εφαρμογές της ΤΝ, αλλά εάν θα χαθεί ο άνθρωπος όπως τον αναγνωρίζουμε μέχρι σήμερα. Η δυστοπία έρχεται με φόρα(;) και ίσως γι' αυτό οι επιστήμονες που συνετέλεσαν σε αυτό «πηδάνε» νωρίς από το τρένο με δηλώσεις «μετανοίας». Ξέρουμε ότι η μετα-verse εποχή είναι εδώ και πάει χέρι-χέρι με την αλαζονεία της εξουσίας. Αν δεν προλάβουμε να την καταργήσουμε θα καταστραφεί από μόνη της αλλά με ασύλληπτες και απρόβλεπτες συνέπειες για όλους μας.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 22ος, Φύλλο 238
Ιούνιος 2023

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82

Τηλέφωνο: 69 3265 1740

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 30 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 40 ευρώ.

Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού στον αριθμό λογαριασμού: (Τράπεζα Πειραιώς)
IBAN: GR77 0172 0260 0050 2601 4503 410
bic: PIRBGRAA

Σε περίπτωση συνδρομής είναι απαραίτητη η αποστολή των στοιχείων σας (Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας, τηλέφωνο) μέσω του ταχυδρομείου (ηλεκτρονικού ή κανονικού) ή τηλεφωνικά.
Επίσης συστημένες επιστολές και δέματα θα πρέπει να στέλλονται προς:

Παναγιώτη Ι. Λιόλιο
Σαριπόλου 8, Αθήνα, Τ.Κ. 106 82

Για ηλεκτρονική επικοινωνία:
diadromi@anarchy.gr